

ZAKON
O INSPEKCIJAMA U REPUBLICI SRPSKOJ

I - OSNOVNE ODREDBE

**(Sadržaj Zakona i osnovni termini
korišćeni u Zakonu)**

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje obavljanje inspeksijskog nadzora u Republici Srpskoj u svrhu osiguranja izvršavanja zakona i drugih propisa i opštih akata, organizacija organa za inspekcije, djelokrug inspekcija, prava, obaveze i odgovornosti inspektora, međusobni odnosi inspekcija i druga pitanja od značaja za funkcionisanje inspeksijskih djelatnosti u Republici Srpskoj.

Osnovni termini korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- **“inspeksijski organ”** - Republička uprava za inspeksijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat), inspektori u Inspektoratu, inspektori u sastavu organa lokalne samouprave i druga lica kojima je povjereno obavljanje inspeksijskih poslova;

- **“inspeksijski nadzor”** (u daljem tekstu: nadzor) - vrsta upravnog nadzora nad aktivnostima državnih i nedržavnih organa i organizacija, kao i nad poslovanjem i postupanjem pravnih lica i građana u pogledu pridržavanja zakona, drugih propisa i opštih akata (u daljem tekstu: propisi);

- **“inspeksijski poslovi”** - radnje inspektora u okviru nadzora, i to:

a) preventivne, pod kojima se podrazumijevaju mjere i radnje radi sprečavanja povrede zakona i drugih propisa,

b) korektivne, koje označavaju izdavanje privremenih naređenja i zabrana i

v) represivne, koje se sastoje u podnošenju prijava nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka ako povreda propisa predstavlja prekršaj ili krivično djelo i izricanju mandatnih kazni;

- **“inspeksijski pregled”** - osnovni metod rada inspektora, a koji se ogleda u neposrednom uvidu u rad i poslovanje pravnih i fizičkih lica (u daljem tekstu: subjekat nad kojim se vrši nadzor);

- **“stručna organizacija”** (za analizu uzoraka i sl.) - organizacija, ustanova, institucija ili drugi subjekat koji je kvalifikovan za ispitivanje i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda sa propisanim (specifikovanim) zahtjevima, tj. koji je prošao proceduru akreditovanja i ovlašten je za navedene aktivnosti od strane nadležne institucije.

Član 2.

(Uloga i značaj inspeksijskog nadzora)

Inspeksijski nadzor je posao uprave od opšteg značaja za Republiku Srpsku, čija je uloga da djeluje preventivno radi podsticanja društvene discipline u izvršavanju zakona i drugih propisa.

Nadzorom se osiguravaju ostvarivanje i zaštita javnog interesa i zaštita prava i interesa građana i pravnih i drugih lica u skladu sa zakonom.

Nadzor se vrši hitnim preduzimanjem inspeksijskih radnji na utvrđivanju činjenica o stanju izvršavanja propisa (u daljem tekstu: inspeksijske radnje) i određivanjem upravnih mjera na sprečavanju i otklanjanju nezakonitosti u radu i poslovanju građana, pravnih i drugih lica (u daljem tekstu: mjere).

Odredbe ovog zakona o vršenju nadzora shodno primjenjuju i organi lokalne samouprave kada, u skladu sa svojim nadležnostima i prenesenim ovlaštenjima, vrše nadzor u upravnim oblastima obuhvaćenim ovim zakonom.

Rad organa i organizacija koji vrše nadzor je javan i svima dostupan, u skladu sa zakonom.

Član 3.

(Teritorijalna nadležnost inspekcija)

Poslove neposrednog nadzora vrše inspekcije Inspektorata na cijelom području Republike Srpske.

Inspekcije na lokalnom nivou obavljaju inspekcijski nadzor u okviru svojih ovlašćenja na području svoje teritorijalne jedinice (opštine i / ili grada).

Lokalne uprave mogu osnivati zajedničke organe koji obavljaju inspekcijski nadzor na području tih teritorijalnih jedinica, uz saglasnost direktora Republičke uprave.

Član 4.

(Samostalnost inspektora)

Inspektori su samostalni u vršenju nadzora u granicama ovlašćenja utvrđenih zakonom i drugim propisima.

Inspektor u obavljanju nadzora samostalno vodi postupak, donosi rješenje i preduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom ili drugim propisima.

Član 5.

(Oblasti inspekcijskog nadzora)

Inspektor obavlja inspekcijske poslove koji se odnose na nadzor obavljanja poslova i izvršavanje propisa u oblasti:

- prometa robom i uslugama;
- poljoprivrede, zaštite bilja i slatkovodnog ribarstva;
- šumarstva i lovstva;
- zdravstvene zaštite životinja i veterinarske djelatnosti;
- energetike, rudarstva, geologije, nafte i gasa,
- voda;
- saobraćaja i veza;
- prostornog uređenja i građenja, i zaštite životne sredine;
- rada i zaštite na radu;
- zdravstvene zaštite ljudi, sanitarne zaštite, proizvodnje i prometa lijekova, zaštite od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja (zdravstveno-sanitarni nadzor).

Inspektorat obezbjeđuje i odgovara za sprovođenje i propisa donesenih od strane organa BiH kojima se u oblastima iz stava 1. propisuje nadležnost za sprovođenje tih propisa od strane entiteta i izvještava Vladu Republike Srpske o sprovedenim mjerama.

Član 6.

(Nadzor u oblasti prometa robe i usluga)

Inspekcije u oblasti prometa robe i usluga vrše nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- obezbjeđenje slobodne razmjene robe i usluga i sprečavanje narušavanja jedinstvenog tržišta u okviru entitetskih ovlašćenja;
- obavljanje djelatnosti trgovine (na domaćem tržištu, sa inostranstvom, zaštitne mjere pri izvozu i uvozu, mjere ograničavanja obavljanja trgovine, trgovačko zastupanje i posredovanje);
- obavljanje ugostiteljske i turističke djelatnosti (razvrstavanje, minimalni uslovi, kategorizacija i sl.);
- obavljanje preduzetništva;

- zaštitu potrošača;
- nelojalnu konkurenciju i monopolističko ponašanje;
- cijene proizvoda i usluga;
- osnovne zahtjeve kvaliteta i sigurnosti proizvoda i usluga, propise čija je primjena obavezna, sastav i ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda i usluga sa osnovnim zahtjevima i normama, isprave koje moraju pratiti proizvođač, deklarisanje, označavanje, obilježavanje i pakovanje proizvoda (kvalitet proizvoda);
- upotrebu ispravnih i verifikovanih mjerila u oblasti zakonske metrologije (ispravnost žigova i isprava koje prate mjerila) i ispunjavanje metronomskih zahtjeva za prepakovanje proizvoda u prometu (označavanje i količina);
- upotrebu mjernih jedinica i njihovo navođenje u prometu robe;
- promet, umnožavanje i reprodukciju muzičkih i kinematografskih djela snimljenih na nosačima zvuka i video kasetama, te računarskim programima;
- zaštitu industrijskog oblika, robnih i uslužnih žigova i korišćenje oznake geografskog porijekla proizvoda;
- izradu, ponudu na prodaju, prodaju, upotrebu, uvoz i skladištenje proizvoda koji je izrađen prema izumu, odnosno koji je dobijen direktno postupkom koji je predmet izuma, bez odobrenja nosioca prava na patent;
- posebne uslove za obavljanje špedicije u vezi sa carinjenjem robe;
- promet predmeta od dragocjenih metala;
- način i uslove stavljanja na tržište robe iz robnih rezervi;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti prometa robom, ugostiteljske i turističke djelatnosti kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspekcijски nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti prometa robe i usluga obavljaju Republička tržišna inspekcija u sastavu Inspektorata i tržišne inspekcije u sastavu jedinica lokalne samouprave.

Član 7.

(Nadzor u oblasti poljoprivrede, zaštite bilja, slatkovodnog ribarstva)

Inspekcija u oblasti poljoprivrede, zaštite bilja i slatkovodnog ribarstva vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- proizvodnju, promet i kvalitet sjemena i sadnog materijala, poljoprivrednih proizvoda i mineralnih đubriva;
- proizvodnju i promet stočne hrane i žitarica;
- proizvodnju i promet sredstava za zaštitu bilja i okoline;
- proizvodnju i kvalitet vina, rakije i duvana;
- zemljoradničko zadrugarstvo;
- katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta;
- zaštitu, unapređenje i korišćenje poljoprivrednog zemljišta;
- proizvodnju, promet i kvalitet šumskog sjemena i šumskog sadnog materijala;
- zaštitu i promet bilja;
- fitopatološku kontrolu u uvozu, izvozu i prevozu;
- uzgoj i proizvodnju životinja;
- korišćenje rasplodnjaka u prirodnom pripustu;
- proizvodnju sjemena, jajnih ćelija i zametaka;
- zaštitu izvornih i zaštićenih pasmina;
- proizvodnju novih pasmina, sojeva i hibrida;
- ribolov, zaštitu i uzgoj riba u slatkim vodama;
- skupljanje, lov, zaštitu i uzgoj vodenih organizama u slatkim vodama;
- promet riba i drugih slatkovodnih organizama;
- obavljanje i drugih poslova nadzora koji se odnose na oblast poljoprivrede, zaštite bilja i slatkovodnog ribarstva kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspekcijски nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti poljoprivrede, zaštite bilja, šumarstva i lovstva obavlja Republička poljoprivredna inspekcija u sastavu Inspektorata i poljoprivredna inspekcija u sastavu jedinice lokalne samouprave.

Član 8.

(Nadzor u oblasti zdravstvene zaštite životinja i veterinarske djelatnosti)

Inspekcija u oblasti zdravstvene zaštite životinja i veterinarske djelatnosti vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- zdravstvenu zaštitu životinja;
- obavljanje veterinarske djelatnosti;
- otkrivanje, sprečavanje pojave, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti životinja;
- sprečavanje pojave i širenja bolesti koje su zajedničke za ljude i životinje (zoonoze);
- veterinarsko-sanitarnu kontrolu uzgoja, držanja i prometa životinja, proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porijekla, hrane za životinje i vode;
- reprodukciju domaćih životinja, vještačko osjemenjavanje domaćih životinja, suzbijanje steriliteta;
- zoohigijenske uslove i tehnološke mjere uzgoja i držanja životinja;
- zaštitu okoline u uzgoju i iskorišćavanju domaćih životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje;
- ispitivanje, odobravanje za stavljanje u promet, proizvodnju i izradu, promet, oglašavanje, nadzor, obavještanje i upis u registar ministarstva veterinarskih lijekova i ljekovitih dodataka radi zdravstvene zaštite životinja, naročito u pogledu njihovog kvaliteta, djelotvornosti i neškodljivosti, a time i zaštite zdravlja ljudi od ostataka lijekova u namirnicama životinjskog porijekla, veterinarsko-medicinskih i homeopatskih proizvoda;
- upotrebu ljekovite hrane za životinje;
- veterinarsku kontrolu u proizvodnji i prometu namirnica animalnog porijekla, njihovo obilježavanje i nadzor u pogledu higijenske ispravnosti i kvaliteta;
- veterinarsko sanitarnu kontrolu objekata za proizvodnju namirnica animalnog porijekla;
- kontrolu realizacije izdatih odobrenja za uvoz životinja, namirnica, sirovina, otpadaka, sjemena za vještačko osjemenjavanje i oplodjenih jajnih ćelija za oplodnju životinja;
- kontrolu sprovođenja karantinskih mjera i uslove za stavljanje u karantin uvezenih i drugih životinja;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti veterinarstva, kada je to određeno posebnim zakonom.

Namirnice animalnog porijekla su sastavni dijelovi životinjskog tijela i od njih, odnosno životinja dobijeni proizvodi.

Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti veterinarstva obavljaju Republička veterinarska inspekcija u sastavu Inspektorata i veterinarske inspekcije u sastavu jedinice lokalne samouprave.

Član 9.

(Nadzor u oblasti šumarstva i lovstva)

Inspekcija u oblasti šumarstva i lovstva vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- sprovođenje mjera i akata koje donose upravljači šuma;
- šumskoprivredne osnove, godišnje planove gazdovanja, projekata za izvošenje i poslovnih knjiga;
- primjenu i sprovođenje standarda iz oblasti šumarstva,
- realizaciju predviđenog obima sječa;
- sprovođenje doznake stabala za sječu i davanje odobravanja za sječu šuma;
- izvršenje šumsko-uzgojnih radova;
- utrošak sredstava proste i proširene reprodukcije šuma;
- šumske kulture, rasadničku proizvodnju, sjemenske sastojke i plantaže;
- promet drveta i drvnih sortimenata;
- proizvodnju i promet šumskog sjemena i sadnog materijala;
- korišćenje opštekorisnih funkcija šuma;

- zaštitu šuma od biotskih i abiotskih faktora;
- zdravstvenu zaštitu bilja i proizvoda biljnog porijekla u unutrašnjem prometu, uvozu i izvozu;
- izdaje fitosanitarne certifikate za proizvode šumarstva biljnog porijekla;
- postrojenja za primarnu preradu drveta;
- zaštitu šuma od požara;
- ustupanju radova u šumarstvu;
- davanja lovišta na gazdovanje i upravljanje;
- ugovor sa korisnicima lovišta;
- lovno-privrednih osnova i godišnjih planova gazdovanja;
- poslovne knjige i evidencije iz oblasti lovstva;
- uzgoj, zaštitu, lov i korišćenje divljači;
- prihode korišćenja i utroške sredstava po osnovu lovstva.
- obavljanje i drugih poslova nadzora koji se odnose na oblast šumarstva i lovstva kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva i lovstva obavljaju Republička inspekcija za šumarstvo i lovstvo u sastavu Inspektorata, inspekcija za šumarstvo i lovstvo u sastavu jedinice lokalne samouprave i inspekcija rada u sastavu jedinice lokalne samouprave.

Član 10.

(Nadzor u oblasti energetike, rudarstva, geologije, nafte, gasa i posuda sa pritiskom)

Republička inspekcija u oblasti energetike, rudarstva, geologije, nafte, gasa i posuda sa pritiskom (u daljem tekstu: tehnička inspekcija) vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- izgradnju, upotrebu i održavanje elektroenergetskih dijelova građevina, postrojenja, procesa, opreme i instalacija za proizvodnju, prenos, upravljanje energijskim sistemom, distribuciju i potrošnju električne energije;
- kvalitet, promet, ugradnju, upotrebu i održavanje elektroenergetskih proizvoda i procesa i vršenje elektrotehničkih usluga;
- kvalitet električne energije;
- obavljanje djelatnosti proizvodnje, prenosa, upravljanja elektroenergetskim sistemom i distribucije električne energije te potrošnje električne energije s obzirom na racionalnu upotrebu energije, bezbjednost, pouzdanost i neprekinutost isporuke električne energije, zaštitu života i zdravlja ljudi i okoline;
- sprovođenje ograničenja potrošnje električne energije;
- sprovođenje planova remonta elektroenergetskih građevina i postrojenja utvrđenih elektroenergetskim bilansom;
- kadrovske uslove za rad lica na izgradnji, pogonu i održavanju elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja;
- tehničke, kadrovske i druge uslove pravnih lica za obavljanje djelatnosti projektovanja i održavanja elektroenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja;
- druge poslove nadzora koji se odnose na oblast elektroenergetike kada (ako) je to regulisano posebnim zakonima, propisima i standardima;
- upravljaju pogonom i dispečiranjem elektroprenosne mreže;
- bave se elektroprenosnom djelatnošću (kompanije za prenos električne energije);
- "kupci" su (distributivne kompanije i krajnji korisnici koji su neposredno spojeni na elektroprenosnu mrežu);
- bave se elektroenergetskom djelatnošću:
  - a) proizvodnja električne energije;
  - b) distribucija električne energije;
  - c) snabdijevanje električnom energijom;
- "krajnji kupci" su;
- bave se montažom, remontom i izgradnjom elektroenergetskih objekata, postrojenja, uređaja, opreme, vodovoda i sredstava rada (u daljem tekstu: EEO);
- stručne su organizacije u oblasti elektroprivrede;

- vrše periodične preglede i ispitivanja sredstava rada, uređaja, vodova, opreme i zaštitnih sredstava i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklimu u EEO;
  - bave se obukom i osposobljavanjem radnika elektro struke;
  - izgradnju, sanaciju, rekonstrukciju, modernizaciju, pogon i održavanje kotlova i kotlovskih postrojenja - kotlovnica (parnih i vrelovodnih);
  - projektovanje i konstruisanje termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i posuda pod pritiskom (oprema pod pritiskom);
  - izradu (proizvodnju) termoenergetskih postrojenja, uređaja i opreme pod pritiskom (kotlovi, pregrijači pare, zagrijači vode, izmjenjivači toplote, posude i druga oprema pod pritiskom);
  - izgradnju, sanaciju, rekonstrukciju i modernizaciju termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i posuda pod pritiskom (oprema pod pritiskom);
  - eksploataciju (pogon) i održavanje termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i posuda pod pritiskom (oprema pod pritiskom);
  - eksploataciju (pogon) i održavanje turbina i turbinskih postrojenja;
  - projektovanje i izgradnju gasnih postrojenja, instalacija i uređaja;
  - rekonstrukciju, modernizaciju i sanaciju gasnih postrojenja, instalacija i uređaja;
  - eksploataciju (korišćenje) i održavanje gasnih postrojenja, instalacija i uređaja;
  - kadrovske i druge uslove za rad lica na projektovanju, izgradnji, eksploataciji i održavanju gasnih postrojenja, instalacija i uređaja.
  - tehničke, kadrovske i druge uslove pravnih lica (firmi) za obavljanje djelatnosti projektovanja, izgradnje, eksploatacije i održavanja gasnih sistema;
  - kadrovske i druge uslove za rad lica na projektovanju, izgradnji, pogonu i održavanju termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i opreme pod pritiskom;
  - tehničke, kadrovske i druge uslove pravnih lica (firmi) za obavljanje djelatnosti projektovanja, izgradnje, eksploatacije i održavanja termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i opreme pod pritiskom;
  - druge poslove nadzora, koji se odnose na oblast termoenergetike, kada (ako) je to regulisano posebnim zakonima, drugim propisima i standardima;
  - proizvodnju, promet i distribuciju tečnih naftnih goriva, maziva i gasova;
  - kvalitet tečnih naftnih goriva, maziva i gasova koji se stavljaju u promet;
  - tehničke, kadrovske i druge uslove za proizvodnju, promet i distribuciju tečnih naftnih goriva, maziva i gasova;
  - tehničke, kadrovske i druge uslove pravnih lica (firmi) za obavljanje djelatnosti ispitivanja kvaliteta tečnih naftnih goriva, maziva i gasova;
  - druge poslove nadzora, koji se odnose na proizvodnju, promet, distribuciju i kontrolu kvaliteta tečnih naftnih goriva, maziva i gasova, kada (ako) je to regulisano posebnim zakonima, drugim propisima i standardima;
  - istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina;
  - tehničke normative, zaštitu na radu, bezbjednost ljudi i imovine i zaštitu okoline prilikom istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina;
  - zaštitu od požara kod rudarskih radova i rudarskih objekata;
  - projektovanje, planiranje i izgradnju rudarskih objekata u rudarsko-geološkoj djelatnosti;
  - eksploataciju mineralnih sirovina, objekata i postrojenja koji su u upotrebi do završetka eksploatacije i uređenja prostora gdje se eksploatacija obavlja;
  - uviđaje smrtnih ili grupnih nesretnih slučajeva ili vanrednih događaja koji uzrokuju veću materijalnu štetu od javnog interesa;
  - obavljanje rudarskih mjerenja te izrada i dopuna rudarskih planova i druge dokumentacije;
  - ispitivanje propisanih uslova za radnike zaposlene na određenim poslovima u rudarstvu;
  - obavljanje poslova pravnih i fizičkih lica registrovanih za djelatnost eksploatacije mineralnih sirovina;
  - nadzor nad elektroenergetskim objektima i instalacijama u rudarstvu i geologiji;
  - kadrovske uslove za rad lica na izgradnji, održavanju rudarskih objekata i izvođenju rudarsko-geoloških radova;
  - tehničke kadrovske i druge uslove pravnih lica (firmi) za obavljanje djelatnosti projektovanja, izgradnje i održavanja rudarskih objekata;
  - druge poslove nadzora koji se odnose na oblast rudarstva i geologije kada (ako) je to regulisano posebnim zakonima, drugim propisima i standardima.
- Inspeksijski nadzor nad primjenom i izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti energetike, rudarstva, geologije, nafte, gasa i posuda sa pritiskom obavlja Republička tehnička inspekcija u sastavu Inspektorata.

Član 11.

(Nadzor u oblasti voda)

Inspekcija u oblasti voda vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- zaštitu od štetnih dejstava voda;
- korišćenje i upravljanje vodama i vodoprivrednim objektima (funkcionisanje uređaja na objektima);
- uslove i način obavljanja gazdovanja vodama i poštovanja utvrđenog režima voda;
- vodoprivredne radove, objekte i postrojenja koji mogu prouzrokovati kvalitativne i kvantitativne promjene u prirodnom i vještački uslovljenom režimu voda;
- vodoprivredne dozvole, saglasnosti i drugu dokumentaciju koja se odnosi na odbranu od poplava, vodne knjige, zagađivače voda i drugo;
- upravljanje, održavanje, projektovanje, planiranje, istraživanje i nadgledanje u vodoprivredi;
- snabdijevanje vodom;
- zaštitu od erozija i uređenje bujica;
- hidromeliorizacije;
- održavanje riječnih korita i vodnog zemljišta,
- ubiranje sredstava vodnog doprinosa i finansiranje vodoprivrednih objekata;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti voda, kada je to određeno posebnim propisom.

Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti voda obavlja Republička inspekcija za zaštitu voda u sastavu Inspektorata i inspekcije za zaštitu voda u sastavu jedinica lokalne samouprave.

Član 12.

(Nadzor u oblasti saobraćaja i veza)

Inspekcija u oblasti saobraćaja i veza vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- prijem, prenos i uručenje poštanskih pošiljki;
- nepovredivost i tajnost poštanskih pošiljki;
- obavljanje djelatnosti pošte (radno vrijeme, cijene za izvršenje usluga, organizacija poštanskog saobraćaja i sl.);
- ispunjenost uslova fizičkih i pravnih lica za obavljanje djelatnosti javnog prevoza lica i stvari u drumskom saobraćaju;
- ispunjenost uslova fizičkih i pravnih lica za obavljanje prevoza za vlastite potrebe u drumskom saobraćaju;
- ispunjenost tehničko eksploatacionih uslova i svojstava predviđenih važećim standardima za motorna i priključna vozila kojima se obavljaju pojedine vrste prevoza u drumskom saobraćaju;
- javni prevoz lica u linijskom i vanlinijskom drumskom saobraćaju;
- javni prevoz stvari u drumskom saobraćaju;
- obavljanje prevoza lica i stvari za vlastite potrebe u drumskom saobraćaju;
- taksi prevoz;
- kontrolu periodičnih pregleda motornih i priključnih vozila;
- kontrolu stanica za licencne tehničke preglede vozila;
- rad autobuskih stanica i terminala gradskog i prigradskog saobraćaja;
- kontrolu voznog osoblja u drumskom saobraćaju;
- redovno i vanredno održavanje puteva, putnih objekata i putne opreme;
- izgradnju i rekonstrukciju puteva i putnih objekata;
- zaštitu puteva i putnog pojasa;
- izgradnju, rekonstrukciju i ispravnost željezničkih pruga, objekata, postrojenja i uređaja na njima;
- uslove koje treba da ispunjavaju željeznička vozila, uređaji i oprema na njima, kao i način kontrole i održavanje istih;
- uslove vršenja željezničkog saobraćaja i organizaciju prevoza putnika i stvari;

- uslove koje treba da ispunjavaju željeznički radnici koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja;
- uslove bezbjednosti signalno sigurnosnih (SS) i telekomunikacionih (TK) uređaja i opreme;
- uslove bezbjednosti saobraćaja na stanicama;
- uslove bezbjednosti prelaza sa posebnim osvrtnom na osiguranje putnih prelaza;
- uslove zaštite pružnog pojasa i zaštitnog pružnog pojasa;
- ukupno radno vrijeme, trajanje smjene i upravljanje vučnim vozilom, odmori i rasporedi u smjenama voznog i staničnog osoblja, kao i posebne mjere bezbjednosti;
- korišćenje voda i obala voda Republike Srpske za plovidbu;
- bezbjednost plovidbe na vodama Republike Srpske;
- pripadnost, identifikaciju i upis plovila Republike Srpske;
- izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu plovila;
- uslove i zakonitost gradnje u putnom i zaštitnom putnom pojasu;
- uslove pokrivenosti puteva vertikalnom i horizontalnom signalizacijom;
- uslove redovnog održavanja puteva, rad zimske službe, stanje putnog pojasa i drugih uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja na putevima;
- uslove korišćenja telekomunikacijskih i radio telekomunikacijskih usluga;
- prava i obaveze vlasnika, korisnika i davalaca telekomunikacijskih usluga;
- ispunjenost uslova za obavljanje vazdušnog saobraćaja;
- ispunjenost uslova za pružanje aerodromskih usluga;
- ispunjenost uslova za edukaciju i stručno osposobljavanje vazduhoplovnog osoblja;
- kontrole periodičnih pregleda vazduhoplova, opreme i uređaja;
- ispunjenost uslova za organizaciju aktivnosti sportskog vazduhoplovstva;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti saobraćaja i veza kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti saobraćaja obavljaju Republička saobraćajna inspekcija u sastavu Inspektorata i saobraćajne inspekcije u sastavu jedinica lokalne samouprave.

Član 13.

(Nadzor u oblasti prostornog uređenja, urbanizma, građenja, ekologije i geodetskih poslova)

Inspekcija u oblasti prostornog uređenja, urbanizma, građenja, komunalnih usluga, ekologije i geodetskih poslova vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- ispunjenost zakonskih uslova za rad preduzeća i drugih pravnih lica u pogledu zaposlenih lica i sa tim u vezi uslova licenciranja u građevinarstvu;
- građevinski proces, urbanističko-tehničku dokumentaciju; atestnu dokumentaciju ugrađenih materijala u građevinarstvu;
- neophodnu dokumentaciju za građenje objekata, odnosno izvođenje radova u građevinarstvu;
- uslove za obezbjeđenje izvođenja radova prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji;
- kvalitet ugrađenog materijala, opreme i postrojenja, kao i izvršenih radova u građevinarstvu;
- uslove za rad izvođačkih organizacija u građevinarstvu;
- uslove za rad preduzeća koja posjeduju rješenje i licencu za izradu prostorno-planske dokumentacije;
- prostorno i urbanističko planiranje i uređenje prostora, potrebne prostorno-planske dokumentacije i sl.;
- urbanističko, arhitektonsko i građevinsko projektovanje i građenje;
- izgradnju objekata i građevina koje se nalaze na listi nacionalnih spomenika;
- privremene objekte, bespravnu izgradnju; priremene objekte u prostoru i sl.;
- rekonstrukciju postojećih, sanaciju oštećenih i porušenih objekata;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti prostornog uređenja kada je to određeno posebnim zakonom,
- izradu tehničke dokumentacije radi utvrđivanja koncepcije geodetskih radova, razrade uslova i načina izvođenja radova;
- osnovne geodetske poslove;
- radove u postupku izrade i održavanja premjera i katastra nepokretnosti;

- radove u postupku izrade i održavanja katastra komunalnih uređaja;
- radove kod uređenja zemljišta komasacijom;
- geodetski informacijski sistem;
- geodetsku metrologiju i standarde;
- osnovnu državnu kartu i topografske karte;
- geodetske radove za posebne potrebe (geodetski radovi u inženjersko-tehničkim oblastima) i druge poslove koje obavljaju geodetske organizacije ili vrši Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u skladu sa zakonom,
- očuvanje, zaštitu, obnovu i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta životne sredine, kao i kvalitet života,
- mjere i uslove za upravljanje, očuvanje i racionalno korišćenje prirodnih resursa,
- očuvanje, zaštitu i poboljšanje zaštite životne sredine,
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti životne sredine i kvaliteta životne sredine kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti prostornog uređenja, urbanizma, građenja i ekologije obavljaju Republička urbanističko-građevinska i ekološka inspekcija u sastavu Inspektorata, urbanističko-građevinske i ekološke inspekcije u sastavu jedinice lokalne samouprave.

Član 14.

(Nadzor u oblasti radnih odnosa i zaštite na radu)

Inspekcija u oblasti rada vrši nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

- obavezu zaključivanja ugovora o radu između poslodavaca i radnika, ostvarivanje prava radnika;
- obavezu poslodavaca da zaposlene u propisanim rokovima prijavljuju nadležnim organima penzijskog i zdravstvenog osiguranja;
- radno vrijeme, odmore i odsustva, plate, zapošljavanje i rad maloljetnika, žena, trudnica, porodilja, invalida, stranaca i dr.;
- uslove rada, bezbjednost i zaštitu zdravlja zaposlenih;
- naročitu zaštitu zdravlja maloljetnika, žena i invalidnih radnika;
- sprovođenje mjera zaštite na radu i obuke radnika iz zaštite na radu;
- prestanak radnog odnosa, otpremnine prilikom prestanka radnog odnosa, otkazivanje ugovora o radu i otkazne rokove;
- ostvarivanje prava na štrajk;
- kolektivne ugovore i opšte akte poslodavaca;
- proizvodna i druga sredstva rada i opreme i vršenje periodičnih pregleda njihove tehničke ispravnosti;
- primjenu tehničkih normativa u zaštiti na radu, bezbjednosti radnika i drugih lica, imovine i zaštite okoline;
- vršenje uvidaja težih nesreća na poslu i nesreća koje imaju za posljedicu smrt radnika;
- korišćenje ličnih zaštitnih sredstava, radnih i pomoćnih prostorija;
- kontrolu uslova rada i radne sredine u pogledu osvjjetljenja, buke, mikroklimе, hemijskih i bioloških štetnosti te opasnosti od električnih i gromobranskih instalacija;
- izradu konstruktivno tehničke dokumentacije u pogledu zaštite na radu;
- uređenje gradilišta;
- kontrolu mjesta sa posebnim uslovima rada;
- obuku i osposobljenost radnika za bezbjedan rad na radnom mjestu;
- obavljanje i drugih poslova nadzora u oblasti rada i zaštite na radu kada je to određeno posebnim zakonom.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti rada i zaštite na radu obavlja Republička inspekcija rada u sastavu Inspektorata.

Član 15.

(Nadzor u oblasti zdravstvene zaštite ljudi, sanitarne zaštite, proizvodnje i prometa lijekova i zaštite od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja)

Zdravstveno-sanitarni nadzor obuhvata nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa i sprovođenjem naučno priznatih mjera, metoda i postupaka koji se odnose na:

- zdravstvenu zaštitu ljudi u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima obavljanja zdravstvene djelatnosti (zdravstveno-turistički centri, banjsko-klimatska lječilišta, laboratorije itd.)

- proizvodnju i promet lijekova, herbalnih proizvoda, homeopatskih proizvoda i medicinskih sredstava,

- zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja (radijaciona sigurnost),

- sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (protivepidemijska zaštita),

- proizvodnju i promet otrova,

- prevoz opasnih materija klase 6.1, 6.2. i 7.,

- proizvodnju i promet namirnica i predmeta opšte upotrebe,

- vodu za piće, vodu za sanitarno-rekreativne potrebe i ljekovite vode,

- planiranje prostora i izgradnju objekata (zdravstveno sanitarni nadzor nad izgradnjom),

- sanitarno-tehničke i higijenske uslove objekata pod zdravstveno sanitarnim nadzorom i njihove neposredne okoline,

- dispoziciju otpadnih materija iz naselja i objekata pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom koje imaju štetan uticaj na zdravlje stanovništva,

- druge oblasti koje su posebnim propisima stavljene pod zdravstveno-sanitarni nadzor.

Zdravstveno-sanitarnom nadzoru podliježu lica, objekti, postrojenja, uređaji, oprema, sredstva, proizvodi, dokumentacija i djelatnosti iz stava 1. ovog člana.

Prilikom obavljanja djelatnosti iz stava 1. ovog člana obavezno je obezbijediti stručna lica, odgovarajući prostor i opremu, a u radnim i pomoćnim prostorijama i neposrednoj okolini održavati higijenu i preduzimati druge propisane i naučno priznate mjere za zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine.

Zabranjeno je pružanje usluga dijagnostike i liječenja od strane lica koja nemaju zdravstveno obrazovanje, kao i obavljanje drugih djelatnosti pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom ako nisu ispunjeni uslovi u pogledu kadra, prostora i opreme.

Uslove iz stava 3. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove zdravlja, samostalno ili u saglasnosti sa drugim nadležnim ministarstvima.

Prilikom izgradnje objekata pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom obavezno je pribavljanje zdravstveno-sanitarnih saglasnosti za lokaciju, projektno-tehničku dokumentaciju i korišćenje istih.

Podzakonski akt o zdravstveno-sanitarnom nadzoru nad izgradnjom objekata donosi direktor Inspektorata.

Sprovođenje naloga donijetog pri vršenju vanrednog nadzora nad stručnim radom.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakona i drugih propisa iz oblasti zdravstvene, sanitarne, farmaceutske zaštite obavljaju zdravstveno-sanitarna Republička inspekcija u sastavu Inspektorata i zdravstveno-sanitarna inspekcija u sastavu jedinice lokalne samouprave.

Član 16.

(Nadzor u ostalim oblastima)

Osim inspekcija određenih ovim zakonom, ako je neophodno zbog prirode djelatnosti i funkcionalne povezanosti sa drugim poslovima državne uprave u određenoj oblasti, mogu se obrazovati i druge inspekcije, odnosno da se obavlja nadzor i u drugim upravnim oblastima kada je to određeno posebnim zakonom.

II - REPUBLIČKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

Član 17.

(Republička uprava za inspeksijske poslove)

Inspektorat je Republička uprava za inspeksijske poslove, koja samostalno obavlja poslove utvrđene ovim zakonom.

Republička uprava za inspeksijske poslove za svoj rad odgovara Vladi Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

Sjedište Inspektorata je u Banjoj Luci.

Sredstva za osnivanje i rad Inspektorata obezbjeđuju se iz budžeta Republike Srpske.

Poslove nadzora u Republici Srpskoj određene zakonima i drugim propisima vrše inspektori na republičkom, gradskom i opštinskom nivou po principu subordinacije i funkcionalne povezanosti.

Direktor Inspektorata Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka utvrđuje poslove i radne zadatke inspektora, koji se obavljaju na nivou jedinica lokalne samouprave.

Inspektorat ima svoj osnovni amblem sa natpisom inspekcije za svaku oblast, čiji izgled propisuje Vlada.

Član 18.

(Unutrašnja organizacija Inspektorata)

Radi obavljanja poslova iz djelokruga Inspektorata, pored poslova u sjedištu, mogu se obrazovati za pojedine oblasti područne organizacione jedinice Inspektorata, i to:

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Banjoj Luci, u kojoj se obavlja nadzor na području opština: Banja Luka, Celinac, Jezero, Kneževo, Kotor Varoš, Laktaši, Mrkonjić-Grad, Prnjavor, Ribnik, Sipovo, Srbac, Gradiška;

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Prijedoru, u kojoj se obavlja inspeksijski nadzor na području opština: Kozarska Dubica, Krupa na Uni, Novi Grad, Prijedor, Kostajnica, Oštra Luka;

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Doboju, u kojoj se obavlja inspeksijski nadzor na području opština: Derventa, Doboje, Modriča, Pelagićevo, Petrovo, Samac, Vukosavlje, Teslić, Brod, D. Zabar;

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Bijeljini, u kojoj se obavlja inspeksijski nadzor na području opština: Bijeljina, Bratunac, Lopare, Milići, Osmaci, Sekovići, Srebrenica, Ugljevik, Vlasenica, Zvornik;

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Istočnom Sarajevu, u kojoj se obavlja inspeksijski nadzor na području opština: Čajniče, Han-Pijesak, Kalinovik, Pale, Rogatica, Rudo, Sokolac, Foča, Višegrad, Goražde, Trnovo, Ilidza, Istočno Sarajevo, Stari Grad Sarajevo;

- organizaciona jedinica sa sjedištem u Trebinju, u kojoj se obavlja inspeksijski nadzor na području opština: Berkovići, Bileća, Gacko, Ljubinje, Nevesinje, Trebinje, Istočni Mostar.

Unutrašnja organizacija Inspektorata, kao i broj inspektora i državnih službenika uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Inspektorata, koji donosi direktor Inspektorata.

Na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Inspektorata saglasnost daje Vlada.

Na organizaciju Inspektorata i statusna pitanja inspektora primjenjuju se opšti propisi koji se primjenjuju u organima uprave u Republici Srpskoj, osim u pitanjima koja su određena ovim zakonom.

Član 19.

(Direktor, zamjenik, pomoćnici u Inspektoratu)

Radom Inspektorata rukovodi direktor, kojeg postavlja i razrješava Vlada.

Direktor se postavlja na mandatni period od četiri godine, na osnovu javnog konkursa.

Poslove direktora može obavljati lice koje ima završen fakultet propisan kao uslov za obavljanje inspeksijskih poslova, propisanih članom 22. ovog zakona. Direktor za svoj rad odgovara Vladi.

Direktor Inspektorata ima zamjenika, kojeg u skladu sa odredbama Zakona o administrativnoj službi imenuje i razrješava Vlada. Zamjenik direktora za svoj rad odgovoran je direktoru. Poslove zamjenika direktora može obavljati lice koje ispunjava uslove predviđene kao i za direktora.

Direktor može imati jednog ili više pomoćnika u zvanju "glavnog inspektora" za jednu ili više upravnih oblasti, koje po odredbama Zakona o administrativnoj službi, imenuje i razrješava Vlada. Poslove pomoćnika može obavljati lice koje, uz opšte i posebne uslove za postavljanje u zvanje inspektora, ima najmanje 3 (tri) godine radnog iskustva na tim ili srodnim poslovima. Pomoćnik direktora za svoj rad odgovoran je direktoru, kome podnosi redovne izvještaje o radu do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Radom područne jedinice Inspektorata, organizaciono-tehnički koordinira načelnik u zvanju inspektora. Za načelnika jedinice može se imenovati lice koje ispunjava opšte i posebne uslove za postavljanje u zvanje inspektora. Izbor načelnika se vrši u skladu sa odredbama Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske.

Inspektore Inspektorata postavlja i razrješava direktor, u skladu sa odredbama Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske.

Opštinske i gradske inspektore, za odnosnu oblast, postavlja i razrješava uz prethodnu saglasnost Inspektorata nadležni organ lokalne uprave.

Opštinski i gradski inspektori su dužni dostavljati redovne i godišnje operativne planove i tromjesečne izvještaje o svom radu glavnom inspektoratu za određenu upravnu oblast.

Opštinske i gradske inspektore za odnosnu oblast postavlja i razrješava uz prethodnu saglasnost Inspektorata nadležni organ jedinice lokalne samouprave koji za svoj rad odgovaraju direktoru Inspektorata i organu jedinice lokalne samouprave.

Postavljanje i razrješavanje lica iz st. 1. do 8., kao i druga statusna pitanja, vrši se na osnovu propisa o državnim službenicima, osim u pitanjima koja su ovim zakonom drugačije određena.

Republička uprava za inspekcije donosi godišnje programe rada i planove, mjesečne planove obavljanja inspekcijeskog nadzora na svim nivoima vlasti.

Godišnji program ili plan obavljanja inspekcijeskog nadzora sadrži vrste inspekcijeskog nadzora po upravnim oblastima, podatke o subjektima nadzora kod kojih će se nadzor obavljati (registracija, poreski broj i dr.)

Pri izradi godišnjih programa i planova mora se tražiti mišljenje ministarstva iz odgovarajućih upravnih oblasti.

Član 20.

(Nadzor nad radom Inspektorata)

Nadzor nad radom Inspektorata vrši Vlada.

Direktor podnosi Vladi godišnji operativni plan rada i redovne tromjesečne i godišnje izvještaje o nadzoru.

O radu Inspektorata u prethodnoj godini direktor podnosi godišnji izvještaj Vladi (u daljem tekstu: izvještaj), najkasnije do 31. maja tekuće godine.

Po pribavljenom mišljenju o izvještaju republičkog organa u čiji djelokrug spadaju propisi koje nadzire Inspektorat, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema, Vlada donosi konačnu odluku o usvajanju ili ne usvajanju izvještaja.

Ukoliko Vlada ne usvoji izvještaj o radu Inspektorata, može razriješiti direktora, imenovati do 60 dana lice za privremeno obavljanje poslova direktora do okončanja postupka javne konkurencije po raspisivanju javnog konkursa za izbor i postavljanje direktora Inspektorata.

Kopija usvojenog izvještaja biće dostupna javnosti.

Vlada propisuje sadržaj izvještaja.

Direktor se može razriješiti i prije isteka mandata ukoliko se ne ostvari utvrđena politika - plan i program inspekcijeskog nadzora.

Nadzor nad radom republičkih inspekcija i inspekcija lokalne uprave vrše nadležna ministarstva, saglasno ovom zakonu, u okviru svoje nadležnosti.

Glavni inspektori podnose izvještaje o radu ministru iz odgovarajuće upravne oblasti.

III - INSPEKCIJSKI POSLOVI

Član 21.

(Inspektorska zvanja)

Inspektori, u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se propisuje nadzor za pojedine upravne oblasti, imaju zvanja, kako slijede:

- tržišni inspektor;
- poljoprivredni inspektor;
- inspektor za šumarstvo i lovstvo;
- veterinarski inspektor;
- tehnički inspektor (elektroenergetski, termoenergetski, rudarski, geološki, elektro inspektor u rudarstvu i geologiji i nafte i gasa);
- vodoprivredni inspektor;
- saobraćajni inspektor;
- urbanističko-građevinski, ekološki inspektor;
- inspektor rada i zaštite na radu;
- zdravstveno-sanitarni inspektor.

Posebним propisom Vlade utvrđuju se uslovi za sticanje i gubitak inspektorskih zvanja.

Inspektor koji ispunjava uslove u pogledu zakonom i drugim aktima propisane stručne spreme, radnog iskustva i ima položen ispit i stručni ispit za inspektore može se postaviti i u više inspeksijskih zvanja.

Inspeksijski poslovi u odnosu na poslove istog stepena složenosti u okviru republičkih organa uprave i lokalne uprave smatraju se poslovima sa posebnim uslovima rada.

Ovlašćenja inspektora u postupku vršenja inspeksijskog nadzora uređuju se ovim zakonom i drugim propisima.

U obavljanju svojih poslova inspektori su dužni da se ponašaju u skladu sa Kodeksom državnih službenika i posebnim Kodeksom ponašanja inspektora. U obavljanju svojih poslova administrativno-tehnički radnici u Inspektoratu su dužni da se ponašaju u skladu sa Kodeksom državnih službenika.

Direktor će svojim rješenjem imenovati lica čiji je zadatak da u određenom roku izvrše provjeru primjene kodeksa iz prethodnog stava.

Član 22.

(Uslovi za obavljanje inspeksijskih poslova)

Inspeksijske poslove može obavljati lice koje ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smjera, položen stručni ispit za rad u organima državne uprave, položen stručni ispit za inspektore i propisane godine radnog iskustva u struci:

- za tržišnog inspektora može se postaviti lice koje je završilo ekonomski, turistički, pravni, poljoprivredni, tehnički, tehnološki, prirodno-matematički fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;
- za poljoprivrednog inspektora može se postaviti lice koje je završilo poljoprivredni fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;
- za šumarskog inspektora i inspektora lova može se postaviti lice koje je završilo šumarski fakultet i biološki fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;
- za veterinarskog inspektora može se postaviti lice koje je završilo veterinarski fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;
- za tehničkog inspektora može se postaviti lice koje je završilo elektrotehnički fakultet, mašinski, rudarski, geološki ili tehnološki fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva na elektroenergetskim, energetskim postrojenjima, poslovima rukovođenja eksploatacijom mineralnih sirovina i poslovima geoloških istraživanja;

- za vodoprivrednog inspektora može se postaviti lice koje je završilo građevinski fakultet - smjer hidrotehnički, geološki fakultet - smjer hidrogeološki, prirodno-matematički fakultet - smjer biologija, ekologija i zaštita životne sredine i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;

- za saobraćajnog inspektora može se postaviti lice koje ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva i koje je završilo elektrotehnički fakultet, saobraćajni fakultet, građevinski fakultet, arhitektonski, mašinski fakultet;

- za urbanističko-građevinskog, ekološkog inspektora može se postaviti lice koje je završilo građevinski ili arhitektonski fakultet, fakultet tehničkih ili prirodnih nauka, geodetski fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva, a za ekološkog inspektora može se postaviti lice koje je završilo odgovarajući tehnički ili prirodni fakultet i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;

- za inspektora rada, zapošljavanja i zaštite na radu može se postaviti lice koje je završilo pravni fakultet (radni odnosi) ili odgovarajući tehnički fakultet ili mašinski, građevinski, arhitektonski, elektrotehnički, tehnološki, metalurški, fakultet zaštite na radu i ima najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva;

- za zdravstveno-sanitarnog inspektora, u zavisnosti od oblasti nadzora, mogu se postaviti lica sa završenim fakultetima medicinskih nauka, diplomirani sanitarni inženjer, diplomirani inženjer tehnologije ili poljoprivrede prehranbenog smjera, diplomirani inženjer hemije, fizike i mašinstva i najmanje 5 (pet) godina radnog iskustva.

Inspektor je dužan u roku od 1 (jedne) godine od dana prijema položiti stručni ispit za inspektore.

Program za polaganje stručnog ispita za inspektore, kojim se utvrđuje stručno znanje primjene materijalnih i procesnih propisa koji se primjenjuju u nadzoru, uredbom uređuje Vlada, na prijedlog direktora.

Inspektor je dužan stručno se obrazovati u vršenju nadzora u skladu sa programom obuke u Inspektoratu, koji donosi direktor.

U periodu od 5 (pet) godina od dana donošenja ovog zakona na poslove sanitarnog, građevinsko-urbanističkog i komunalnog inspektora u sastavu jedinice lokalne samouprave može se postaviti i lice koje ima višu stručnu spremu, odnosno višu medicinsku školu (sanitarni smjer) za poslove sanitarnog inspektora i višu građevinsku školu za poslove građevinsko-urbanističkog i komunalnog inspektora i 3 (tri) godine radnog iskustva.

Inspektor ne smije obavljati privredne, trgovačke ili druge djelatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca na području na kojem obavlja inspeksijski nadzor, niti sudjelovati u radu stručnih komisija organa uprave koje daju dozvole ili mišljenja za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti koja podliježe inspeksijskom nadzoru koji obavlja inspektor.

Zabrana iz prethodnog stava ne odnosi se na naučni i pedagoški rad inspektora.

Član 23.

(Plate i posebne naknade)

Inspektori za svoj rad imaju pravo na platu u skladu sa propisima kojima se utvrđuju plate državnih službenika, koje odobrava Vlada.

Visinu posebne naknade utvrđuje svojim rješenjem direktor u skladu sa posebnom odlukom koju donosi Vlada na njegov prijedlog.

Odlukom iz prethodnog stava ovog člana kao kriterijumi za utvrđivanje visine posebne naknade utvrđuju se: broj i struktura izvršenih kontrola, efektivnost prevencije i izrečenih mjera, broj inspeksijskih dana, broj pravosnažnih rješenja, a mogu se utvrditi i dodatni kriterijumi.

Član 24.

(Potvrda uspješnosti u radu)

Obavljanje inspeksijskih poslova od strane Inspektorata, opštinskih i gradskih inspektora podložno je periodičnoj, odnosno najmanje dvogodišnjoj potvrdi uspješnosti u radu (izdavanje certifikata).

Pod potvrdom iz stava 1. podrazumijeva se ocjenjivanje kvaliteta rada inspektora na osnovu primjene utvrđenih standarda za državne službenike koji obavljaju inspeksijske poslove.

Certifikate glavnim inspektorima za određene oblasti izdaje direktor, a glavni inspektori izdaju certifikate republičkim i gradskim / opštinskim inspektorima iz svoje nadležnosti.

Detaljni uslovi o načinu dobijanja i gubljenja potvrde, vremenu njenog trajanja, javnom objavljivanju imena inspektora koji su dobili certifikat, izradi i načinu utvrđivanja standarda za potvrdu uređiće se propisima koje donosi Vlada u saradnji sa Agencijom za državnu upravu.

Član 25.

(Prestanak radnog odnosa u državnoj službi)

Inspektoru će prestati radni odnos ili će biti raspoređen na drugo radno mjesto, osim slučajeva koji se odnose na državne službenike, i:

- ako sam pismeno zatraži;
- ako je osuđen na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci za krivično djelo koje ga čini nedostojnim dužnosti inspektora;
- ako se utvrdi da ne ispunjava uslove za raspored na radno mjesto inspektora;
- ako se na propisan način utvrdi da je trajno izgubio radnu sposobnost za obavljanje poslova nadzora;
- ako se bavi drugom djelatnošću ili vrši usluge drugim državnim organima, preduzećima, ustanovama i građanima, nad kojima se vrši nadzor;
- ako svoju dužnost ne obavlja uredno, savjesno i odgovorno u skladu sa važećim zakonskim propisima;
- ako ne položi stručni ispit za inspektore;
- ako ne izvrši nalog republičke inspekcije;
- ako u procesu nadzora namjerno ili iz krajnje nepažnje prikaže pogrešne podatke koji mogu donijeti korist poslodavcu, a štetu budžetu;
- u drugim slučajevima propisanim zakonom za prestanak radnog odnosa.

Inspektoru iz razloga utvrđenih t. 1. i 4. stava 1. ovog člana ne prestaje državna služba, već može biti raspoređen na drugo radno mjesto u tom ili drugom organu.

U ostalim slučajevima, utvrđenim stavom 1. ovog člana, inspektoru prestaje radni odnos.

IV - INSPEKCIJSKI NADZOR

A. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Opšte obaveze i ovlašćenja inspektora

Član 26.

(Prava i obaveze inspektora)

Inspektor ima obavezu i ovlašćenje da u vršenju nadzora:

- predlaže preventivne mjere u cilju sprečavanja povrede zakona i drugih propisa;
- pregleda poslovne prostorije, objekte, radilišta, postrojenja, uređaje, predmete i robu;
- pregleda opšte i pojedinačne akte, evidencije i drugu dokumentaciju;
- utvrđuje identitet lica, kao i druge činjenice i okolnosti od interesa za vršenje nadzora;
- uzima uzorke robe i drugih predmeta i preduzima druge radnje i mjere radi obezbjeđenja dokaza;
- saslušava i uzima izjave od odgovornih i drugih lica;
- uzima u postupak zahtjeve i prijave građana, preduzeća i drugih organizacija i o svom postupanju obavještava podnosioca zahtjeva, odnosno prijave;
- preduzima druge radnje i mjere za koje je ovlašćen zakonom i drugim propisom.

Pod poslovnom prostorijom u smislu stava 1. alineja 3. ovog člana smatra se svaka prostorija u kojoj se obavlja poslovna djelatnost, uključujući i registrovane poslovne prostorije u stanu.

Inspektor ne može biti član komisije i / ili drugog radnog tijela koje utvrđuje ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja poslovne djelatnosti.

Član 27.

(Posebna ovlaštenja inspektora)

Kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, inspektor ima ovlaštenje i obavezu da:

- naredi preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi;
- naredi da se dostavi potrebna dokumentacija i podaci u roku koji odredi;
- naredi privremeno oduzimanje dokumentacije, opreme i drugih sredstava rada;
- naredi prinudno otvaranje objekta radi vršenja nadzora;
- naredi prinudno zatvaranje objekta;
- naredi oduzimanje i uništenje neispravnih stvari i robe;
- naredi rušenje i uklanjanje bespravno započeto i podignutog objekta i uspostavljanje predašnjeg stanja;
- naredi povlačenje određene robe iz prometa, odnosno stavljanje određene robe u promet;
- naredi povlačenje dokumenata za proizvode koji nisu usaglašeni sa propisima, odnosno naredi uklanjanje određenih nedostataka u označavanju proizvoda;
- zabrani obavljanje djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinih poslova za određeno vrijeme i podnese zahtjev za brisanje djelatnosti iz registra;
- zabrani upotrebu i korišćenje sredstava rada, pogona, uređaja za proizvodnju, promet i upotrebu robe i dr.;
- zabrani korišćenje gradilišta, prostorija, uređaja i opreme;
- zabrani gradnju objekata i izvođenje radova;
- izdaje prekršajni nalog;
- privremeno oduzme nezakonito ostvarenu imovinsku korist, u skladu sa posebnim zakonom;
- preduzme radnju uzorkovanja, pregleda i ispitivanja proizvoda u cilju provjere usaglašenosti sa propisima;
- preduzme mjere kojima se obezbjeđuje otklanjanje opasnosti za život i zdravlje ljudi i životinja ili zaštiti javni interes;
- podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično djelo;
- podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- obavijesti o potrebi preduzimanja određenih mjera i radnji drugi nadležni organ za vršenje inspeksijskog nadzora;
- preduzima druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisom ovlašten.

Inspektor može istovremeno preduzeti više mjera iz stava 1. ovog člana.

Inspektor je dužan zabranu na propisan način označiti (pečatom, natpisom, trakom i sl.).

Direktor propisuje način pečaćenja kada se rješenja donijeta na osnovu ovog zakona ili drugih zakona izvršavaju pečaćenjem.

Član 28.

(Rješenje inspektora)

Za mjere i radnje iz člana 27. ovog zakona inspektor donosi rješenje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, inspektor može mjere i radnje iz člana 27. ovog zakona narediti u zapisniku o izvršenom inspeksijskom pregledu, odnosno usmenim rješenjem, kad oćijeni da se na taj način otklanja neposredna opasnost po život i zdravlje ljudi i životinja ili imovinu veće vrijednosti i kada je to u javnom interesu.

Inspektor koji je postupio u smislu stava 2. ovog člana dužan je da, u roku od tri dana, donese rješenje u pismenoj formi.

Izuzetno od stava 3. ovog člana kada odlučuje o zatvaranju objekata, odnosno drugog mjesta inspektor je dužan sačiniti zapisnik i u roku od 24 časa od časa zatvaranja i u istom roku će donijeti rješenje.

Član 29.

(Žalba na rješenje inspektora)

Protiv rješenja inspektora Inspektorata može se izjaviti žalba resornom ministarstvu (u daljem tekstu: drugostepeni organ) u roku od 8 (osam) dana.

Žalba protiv rješenja donesenih na osnovu ovog zakona odgađa izvršenje rješenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Protiv rješenja donijetog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

Nakon što je rješenje postalo izvršno, inspektor će utvrditi da li je rješenje izvršeno te, ako nije izvršeno, bez odlaganja inspektor će pokrenuti postupak za njegovo izvršenje.

Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja inspektor će donijeti bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana kada je rješenje postalo izvršno, a nije izvršeno. Nedonošenje zaključka do tog roka ne isključuje obavezu njegovog donošenja.

Troškove izvršenja rješenja snosi stranka koja je bila dužna izvršiti naredenu upravnu mjeru.

Član 30.

(Odnos direktora i lokalnih inspekcijskih organa)

Kad pojedine inspekcijske poslove vrše inspekcijski organi opštine i grada, direktor ima u odnosu na te organe pravo i dužnost neposredno i / ili putem glavnih inspektora za svaku oblast da:

- izdaje obavezne instrukcije za izvršavanje zakona i drugih propisa i za vršenje poslova, kao i da nadzire njihovo izvršavanje;
- ostvaruje neposredan nadzor nad njihovim radom;
- vrši neposredan nadzor u svim poslovima i sa svim ovlašćenjima ako ih organi ne vrše;
- oduzme ovlašćenje pojedinom inspektorima i predloži utvrđivanje odgovornosti u organu opštine i grada, koji poslove ne obavlja blagovremeno, stručno, zakonito i savjesno;
- organizuje zajedničke akcije sa inspektorima u organima opština i gradova, uvijek kada to potrebe zahtijevaju;
- traži izvještaje, podatke i obavještenja o izvršenju povjerenih poslova nadzora;
- po pravu nadzora poništi ili ukine njegovo rješenje.

1. Postupak

Član 31.

(Redovni i vanredni pregled)

Nadzor nad primjenom propisa iz djelokruga Inspektorata vrši se putem redovnog i vanrednog pregleda, uvidom u rad i poslovanje subjekata.

Redovan pregled vrši se u skladu sa programom koji donosi Inspektorat u saradnji sa nadležnim organom državne uprave iz odnosne oblasti, a vanredni na osnovu posebnih naloga, predstavki i pritužbi.

Ukoliko se na zahtjev ovlašćenog fizičkog ili pravnog lica ili stranke u inspekcijskom postupku, odnosno inspektora po službenoj dužnosti, utvrdi da određeno fizičko ili pravno lice obavlja djelatnost za koju nije dobilo odobrenje nadležnog organa, inspektor će odmah preduzeti upravne i druge mjere, nezavisno od utvrđenog plana i normativâ vršenja inspekcijskog nadzora.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni inspektor donosi rješenje kojim nalaže prestanak obavljanja djelatnosti i istovremeno vrši pečaćenje poslovnog objekta.

Protiv rješenja nadležnog inspektora kojim se nalaže zatvaranje objekta može se izjaviti žalba, koja ne odlaže izvršenje rješenja.

Direktor utvrđuje godišnjim programom rada, najmanji broj, strukturu i način obavljanja nadzora nad primjenom propisa iz djelokruga Inspektorata.

O početku obavljanja nadzora inspektor će obavijestiti odgovorno lice subjekta nad kojim se vrši nadzor, ako je dostupno, izuzev ako smatra da bi obavještanje smanjilo uspješnost nadzora.

U obavljanju nadzora inspektor je dužan omogućiti učešće i upoznati odgovorno lice o pravima kao i ukazati na pravne posljedice učinjenih radnji ili propusta u postupku.

Samo izuzetno, u slučajevima i pod uslovima propisanim u ovom zakonu, inspektor može obaviti nadzor bez učešća odgovornog lica.

Postupak vršenja nadzora sprovodi se prema odredbama Zakona o opštem upravnom postupku, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisu drugačije uređena.

Član 32.

(Hitnost postupka)

Postupak po zahtjevima i prijavama inspektora je hitan.

Nadležni organi su dužni da odmah uzmu u razmatranje zahtjeve i prijave inspektora, a najkasnije u roku od osam dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno prijave.

Organ kome je podnijeta krivična i druga prijava, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka dužan je da o ishodu postupka obavijesti Inspektorat, a najkasnije u roku od osam dana od dana riješenog zahtjeva, odnosno prijave inspektora.

Član 33.

(Zahtjevi organa državne uprave prema Inspektoratu)

Inspektori organizuju i vrše nadzor iz nadležnosti pojedinih organa državne uprave u skladu sa nalogima i uputstvima direktora i pismenim ili usmenim zahtjevima funkcionera pojedinog organa državne uprave upućenih direktoru Inspektorata.

Inspektor je dužan razmatrati podnesak pravnog ili fizičkog lica koji se odnosi na nadzor iz njegove nadležnosti, a Inspektorat o preduzetim radnjama i mjerama pismeno obavijestiti podnosioca.

Inspektor je dužan čuvati kao poslovnu tajnu podatak o identitetu podnosioca obavještenja.

Član 34.

(Uslovi nadzora)

Subjekt nad kojim se vrši nadzor dužan je da omogući inspektoru nesmetan pristup da izvrši nadzor, da daje obavještenja i stavlja na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora.

Smatra se da subjekt nad kojim se vrši nadzor nije omogućio obavljanje nadzora iz stava 1. ovog člana i u slučaju ako u roku određenom u zapisniku inspektoru ne osigura uvid u proizvode, traženu poslovnu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetom nadzoru.

Subjekt iz stava 1. dužan je na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje u objektu nadzora za vrijeme nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može od subjekta nad kojim se vrši nadzor u cilju kvalitetnijeg obavljanja kontrole, nakon obavljenog nadzora, zatražiti izvršenje pojedine radnje i odrediti rok za izvršenje te radnje.

Član 35.

(Odsustvo odgovornog lica subjekta nadzora)

Ako inspektor ne zatekne odgovorno lice nad kojim se vrši nadzor, izvršiće nadzor uz prisustvo ovlašćenog lica iz reda zaposlenih i to zapisnički konstatovati.

Kad nije moguće izvršiti nadzor u smislu stava 1. ovog člana, inspektor će na mjestu nadzora ostaviti poziv odgovornom licu da u određeno vrijeme bude prisutno radi vršenja nadzora.

Kasnije oštećenje, uništenje ili uklanjanje ovog poziva ne utiče na valjanost dostavljanja.

Ako se pozvano odgovorno lice ne odazove pozivu iz stava 2. ovog člana, inspektor će nadzor izvršiti u prisustvu ovlaštenih lica ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 36.

(Pomoć i saradnja sa stručnim institucijama)

Prilikom vršenja nadzora inspektor će zatražiti pomoć i saradnju stručnih institucija, odnosno odgovarajućih stručnjaka, ako je to potrebno radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Inspektor može zatražiti vršenje određenih stručno-tehničkih poslova (ekspertize, laboratorijsko istraživanje, vještačenje i sl.) od specijalizovanih organizacija, kao i pojedinaca, odnosno, ukoliko je to predviđeno, i od akreditovanih i posebnim zakonom ovlašćenih organizacija.

Član 37.

(Učešće ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove)

Ako je inspektor pri vršenju nadzora ometan ili onemogućen da isti izvrši, zatražiće obezbjeđenje od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove dužno je da odmah, po pozivu, pruži obezbjeđenje inspektor.

U slučaju iz stava 1. ovog člana inspektor može izreći mjeru zabrane obavljanja djelatnosti.

Član 38.

(Zapisnik o inspekcijskom pregledu)

O svakom izvršenom inspekcijskom pregledu i preduzetoj radnji i mjeri inspektor sastavlja zapisnik.

Zapisnik se sastavlja u toku vršenja nadzora, a isti potpisuje i lice koje prisustvuje vršenju nadzora.

Izuzetno, kad zbog obima i složenosti nadzora, njegove prirode i uslova, nije moguće sačiniti zapisnik u toku nadzora, zapisnik se može sačiniti u službenim prostorijama organa, u roku od tri dana od dana izvršenog nadzora.

Član 39.

Zapisnik se uručuje, odnosno dostavlja subjektu nad kojim se vrši nadzor.

Član 40.

(Evidencija o inspekcijskim pregledima)

Inspektor vodi evidenciju o izvršenim inspekcijskim pregledima.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana propisuje direktor.

Član 41.

(Otklanjanje nezakonitosti)

Ako u vršenju nadzora inspektor smatra da opšti akt organa ili organizacije nije u saglasnosti sa zakonom ili drugim propisom, inspektor će ukazati na to organu ili organizaciji koji su taj akt donijeli i predložiti da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku od 15 dana.

Ako organ ili organizacija ne postupi po prijedlogu iz stava 1. ovog člana, inspektor obavještava o tome nadležni organ sa prijedlogom za preduzimanje odgovarajućih mjera.

Član 42.

(Legitimacija i značka inspektora)

Inspektor, pri vršenju nadzora, mora imati legitimaciju i značku kojima dokazuje svojstvo inspektora, identitet i ovlaštenja.

Inspektor je dužan da se prije početka inspeksijskog pregleda legitimira.

Sadržaj i oblik legitimacije, značke, kao i izgled i boju uniforme, propisuje Vlada Republike Srpske.

2. Izvršenje mjera

Član 43.

(Praćenje izvršenja naloženih mjera)

Inspektor prati izvršenje mjera koje je naložio u nadzoru i o tome podnosi mjesečni izvještaj glavnom inspektoratu.

Član 44.

Subjekt nad kojim se vrši nadzor dužan je da, u roku od tri dana od dana isteka roka za izvršenje naređenih mjera, pismeno obavijesti inspektora da li su naređene mjere izvršene.

Član 45.

(Prinudno izvršenje)

Ako se naređena mjera sastoji u izvršenju određene radnje, a subjekat nad kojim se vrši nadzor ne izvrši je u određenom roku ili na određeni način ili je izvrši samo djelimično, sprovodi se prinudno izvršenje.

O načinu i vremenu prinudnog izvršenja subjekat nad kojim se vrši nadzor obavještava se pismenim putem.

Prinudno izvršenje iz stava 1. ovog člana sprovode izvršioci inspekcije, po nalogu inspektora.

Izvršioci inspekcije organizovani su u okviru Inspektorata i inspekcije u sastavu jedinice lokalne samouprave i imaju status državnih službenika.

Troškove izvršenja mjere snosi subjekat nad kojim se vrši nadzor.

Član 46.

(Izvršenje novčane kazne kao upravne mjere)

Ako je naredenom mjerom subjekat nad kojim se vrši nadzor obavezan da nešto trpi ili da ne čini, a naredena mjera se ne može izvršiti prinudnim putem, pa postupa protivno toj obavezi, inspektor će mu rješenjem izreći novčanu kaznu, kao upravnu mjeru, i to fizičkom licu, odgovornom licu u pravnom licu u iznosu propisanom na osnovu kojeg je upravna mjera određena, odnosno ako takav iznos nije određen u iznosu od 200 KM do 1.000 KM, a pravnom licu u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM i preduzetniku u iznosu od 1.000 KM do 10.000 KM i narediti da u roku od osam dana izvrši obavezu.

Ukoliko, i pored izrečene novčane kazne iz stava 1. ovog člana, subjekat nad kojim se vrši nadzor u ostavljenom roku ne izvrši obavezu, inspektor donosi rješenje kojim zabranjuje obavljanje djelatnosti, u skladu sa zakonom.

Zabrana iz stava 2. ovog člana traje dok se izrečena mjera ne izvrši.

Član 47.

(Oduzimanje pojedinih predmeta nadzora)

Kad je inspektor odredio mjeru oduzimanja pojedinih predmeta nadzora, koji mogu poslužiti kao dokaz ili koji su upotrijebljeni, namijenjeni ili nastali u vršenju nezakonitih radnji, obavezan je da odredi mjesto i način čuvanja tih predmeta.

Inspektorat je dužan osigurati uslove za oduzimanje, čuvanje i održavanje privremeno oduzetih predmeta do predaje tih predmeta nadležnom organu koji vodi postupak.

Organ ili organizacija zaduženi za odlaganje i čuvanje predmeta iz stava 1., dužni su da preuzmu oduzete predmete i robu na čuvanje do konačne odluke po prijavi, odnosno zahtjevu inspektora i da o čuvanju predmeta ili robe izdaju inspektoratu potvrdu o preuzetim predmetima.

Ako je oduzeti predmet podložan brzom kvarenju ili ako je njegovo čuvanje vezano sa znatnim troškovima, inspektor može tražiti da Inspektorat donese rješenje o prodaji, o čemu je dužan da obavijesti organ nadležan za vođenje postupka.

Na rješenje o prodaji oduzetih stvari lice kojem su stvari oduzete ima pravo žalbe.

Ukoliko se rješenje o prodaji stvari u drugom stepenu poništi, licu kojem su stvari oduzete mora se nadoknaditi šteta.

O oduzimanju predmeta u smislu ovog člana inspektor izdaje potvrdu sa tačnim naznačenjem količine i vrste robe.

Novac dobijen u smislu stava 4. ovog člana čuva se u budžetu Republike, u skladu sa zakonom.

Član 48.

(Uzimanje uzoraka za kontrolu kvaliteta)

Ako je u postupku nadzora potrebno utvrditi odgovaraju li proizvodi prije puštanja u promet propisanom ili deklarisanom sastavu, odnosno propisanom i deklarisanom kvalitetu i zdravstvenoj sigurnosti (u daljem tekstu: kvalitet), inspektor može uzimati uzorke i dati ih zapečaćene i propisno označene na ispitivanje stručnoj organizaciji ovlaštenoj za ispitivanje kvaliteta i zdravstvene sigurnosti proizvoda (u daljem tekstu: stručna organizacija).

Član 49.

Prilikom uzimanja uzoraka za ispitivanje proizvoda, inspektor ima pravo i dužnost:

- pod istim uslovima i u isto vrijeme za ispitivanje kvaliteta istog proizvoda na propisan način uzeti najviše tri uzorka u količini potrebnoj za ispitivanje (za prvu analizu, drugu analizu i stranku);
- svaki uzorak adekvatno zapečatiti i označiti;

- sastaviti zapisnik o uzimanju uzorka i jedan primjerak zapisnika uručiti stranci;
- uzorak uzet za prvu analizu bez odgađanja dostaviti stručnoj organizaciji, a uzorak namijenjen za drugu analizu čuvati u odgovarajućim uslovima do završetka prve analize;
- bez odgađanja pismeno obavijestiti stranku od koje je uzet uzorak o rezultatima prve analize;
- na zahtjev stranke, uzorak za drugu analizu bez odgađanja dostaviti stručnoj organizaciji po svom izboru;
- utvrditi posebnim zaključkom iznos troškova koji su nastali postupkom ispitivanja uzorka, kome se trebaju platiti i u kom roku, u slučaju kada uzorak ne odgovara propisima o kvalitetu.

Član 50.

Uzorak uzet radi ispitivanja kvaliteta proizvoda podložnih kvarenju inspektor će dostaviti stručnoj organizaciji ovlaštenoj za superanalizu na analizu, a po zahtjevu stranke istovremeno i na analizu drugoj stručnoj organizaciji, po svom izboru.

Ako se rezultati analiza iz stava 1. ovog člana razlikuju, mjerodavan je rezultat analize obavljen po zahtjevu stranke. Kad stranka prilikom uzimanja uzorka ne zahtjeva istovremeno uzimanje uzorka za drugu analizu, smatra se da je saglasna s rezultatom analize obavljene po zahtjevu inspektora.

Član 51.

Rezultat prve analize uzorka po pismenom zahtjevu stranke može se pobijati rezultatom druge analize uzorka uzetog u isto vrijeme i na isti način, ispitivan istom metodom.

Zahtjev se podnosi u roku od tri dana od dana dostavljanja rezultata prve analize.

Ako se zahtjev ne podnese u roku iz stava 2. ovog člana, smatraće se da je stranka saglasna s rezultatom prve analize.

Ako rezultat druge analize nije u skladu s rezultatom prve analize, mjerodavan je rezultat druge analize uzorka.

Za obavljanje prve i druge analize istog uzorka ne može se koristiti ista stručna organizacija.

Član 52.

Pravna i fizička lica dužna su besplatno staviti na raspolaganje potrebne količine proizvoda za ispitivanje kvaliteta.

Troškove ispitivanja uzorka snosi stranka ako se utvrdi da uzorci ne odgovaraju propisima o kvalitetu, odnosno Inspektorat ako se utvrdi da uzorci odgovaraju propisanim zahtjevima kvaliteta. Troškove ispitivanja uzorka kod uvoza snosi uvoznik.

Rezultat druge analize mjerodavan je i za troškove prve analize.

Član 53.

Odredbe čl. 43. do 47. ovog zakona ne odnose se na proizvode za koje su ta pitanja uređena posebnim propisima.

3. Odgovornost inspektora

Član 54.

Inspektor je odgovoran:

- ako u vršenju nadzora ne preduzme, ne predloži ili ne odredi mjeru za koju je ovlašten;
- ako ne predloži ili ne pokrene postupak pred nadležnim organom zbog utvrđene nezakonitosti, odnosno nepravilnosti;
- ako prekorači svoja zakonska ovlaštenja;
- ako ne postupa u skladu sa Kodeksom državnih službenika i Kodeksom inspektora;
- ako svojom greškom prouzrokuje materijalnu i nematerijalnu štetu subjektu.

Inspektor obavještava direktora o pojavama bitnijeg narušavanja samostalnosti i nezakonitog uticaja na njegov rad.

U slučajevima iz stava 1. pokrenuće se disciplinski postupak protiv inspektora zahtjevom direktora.

4. Odnos inspekcija u vršenju nadzora

Član 55.

Ako je zakonom propisan nadzor ili obavljanje određene inspeksijske radnje, a nije određeno koja će to inspekcija obavljati, za obavljanje tog nadzora ili inspeksijske radnje nadležna je inspekcija u sastavu Inspektorata iz odgovarajuće upravne oblasti.

Inspekcija iz jedne upravne oblasti ne može preuzeti nadležnost inspekcije iz druge upravne oblasti, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Kada je potrebno hitno preduzeti upravne mjere iz nadležnosti inspekcije u cilju zaštite javnog interesa, inspekcija iz jedne upravne oblasti može obaviti nadzor i odrediti upravne mjere iz nadležnosti druge inspekcije, o čemu obavještava glavnog inspektora i direktora.

Inspekcije pored nadzora iz jedne upravne oblasti, ako posebnim propisom nije određena nadležnost druge institucije državne uprave, vrše nadzor i nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju:

- opšti uslovi obavljanja djelatnosti (registracija, odobrenje za rad, rješenje, saglasnost, drugo odobrenje nadležnih institucija, predmet poslovanja, sjedište i naziv),
- zaštita potrošača (isticanje cijena proizvoda i usluga, pravilnost naplate za prodatu robu, odnosno obavljenu uslugu, pridržavanja propisanog radnog vremena i dr.).

Tržišna inspekcija i inspekcija rada u toku poslovne godine mogu vršiti nadzor u jednom subjektu ukupno u trajanju od 15 (petnaest) dana, pri čemu se inspeksijske kontrole u trajanju do 4 (četiri) časa u jednom danu smatraju 1/2 dana, a kontrole duže od četiri časa u jednom danu se smatraju kao jedan dan.

U slučaju prekoračenja roka od 15 dana, inspekcije iz stava 5. ne mogu u toku poslovne godine vršiti nadzor u istom subjektu, izuzev ukoliko postoje značajne indicije o povredama zakona i drugih propisa od strane tog subjekta.

Nadzor iz stava 6. određuje direktor svojim pismenim rješenjem.

Odgovorno lice u subjektu nad kojim se vrši nadzor može odbiti saradnju sa inspektorima iz stava 5., ukoliko i pored prekoračenja roka od 15 dana otpočne nadzor, a ne raspoložu rješenjem iz stava 7.

Član 56.

(Prvenstvo u nadzoru)

Ako bi u obavljanju nadzora bilo istovremeno nadležno više inspekcija, smatra se nadležnom ona inspekcija koja je prva otpočela nadzor, s tim da se inspekcije mogu sporazumjeti koja će inspekcija završiti inspeksijski postupak.

U slučaju nastanka sukoba o nadležnosti između inspekcija u sastavu Inspektorata, iste su dužne odmah raspraviti sukob o nadležnosti, a najkasnije u roku od 3 (tri) dana od njegovog nastanka, nakon kojeg roka su dužne obavijestiti direktora.

Rješenje direktora o sukobu nadležnosti je konačno.

Član 57.

(Zajedničko vršenje nadzora)

Direktor donosi propise kojima bliže utvrđuje organizovanje zajedničkog vršenja nadzora od strane dvije ili više inspeksijskih službi u sastavu Inspektorata i druga pitanja od značaja za ostvarivanje funkcija nadzora.

Propisi iz stava 1. ovog člana objavljuju se u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

B. POSEBNE ODREDBE

1. Tržišna inspekcija

Član 58.

(Ovlašćenja tržišnog inspektora)

U vršenju nadzora tržišni inspektor je ovlašćen i dužan privremeno oduzeti, odnosno zaplijeniti robu namijenjenu prometu do završetka prekršajnog postupka u slučajevima:

- kada se roba prodaje, transportuje ili koristi za pružanje usluga bez propisane dokumentacije o njenom porijeklu (dostavnice, prijemnice, fakture, računi i sl.) ili bez odobrenja, odnosno saglasnosti nadležnog organa ukoliko je za prodaju određene vrste robe zakonom ili drugim propisom predviđena obaveza pribavljanja odobrenja, tj. saglasnosti;

- ako se roba prodaje na mjestima koja nisu registrovana za prodaju i koja ne raspolažu sa tehničkim uslovima za prodaju robe;

- kada se roba stavi u promet, prevozi od strane lica koje nije registrovano, odnosno ovlašćeno za vršenje prometa robe;

- kada se roba stavi u promet prije nego što je ista propisno evidentirana u poslovnim knjigama i drugim propisanim evidencijama;

- kada roba predstavlja ili može predstavljati opasnost za život i zdravlje potrošača, životnu sredinu ili može nanijeti štetu imovini potrošača;

- kada roba nije usaglašena sa propisanim i deklariranim zahtjevima, ili su uzeti uzorci za ispitivanje (kontrolu) usaglašenosti, a postoji opravdana sumnja da je neusaglašena; i

- u drugim slučajevima propisanim posebnim propisima.

O oduzimanju robe u smislu ovog člana tržišni inspektor donosi rješenje, protiv koga se može izjaviti žalba u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

Kada je roba podložna kvarenju ili kada njeno čuvanje iziskuje nesrazmjerne troškove, Inspektorat će odrediti da se ista komisijski proda, o čemu će u podnijetoj prijavi obavijestiti nadležni organ prilikom pokretanja prekršajnog postupka.

Sredstva ostvarena prodajom oduzete robe, po odbitku troškova postupka, uplaćuju se u budžet Republike. Od tih sredstava će se isplatiti 30% sredstava u budžet opštine (grada) u kojoj su sredstava uplaćena.

Član 59.

U vršenju nadzora tržišni inspektor je ovlašćen i dužan privremeno zatvoriti prodajni objekat ili drugo prodajno mjesto kada se obavlja trgovinska ili druga uslužna djelatnost od strane lica koje nije registrovano, odnosno nema odobrenje nadležnog organa ili vrši djelatnost za koju nije registrovano.

U slučaju zatvaranja prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta, tržišni inspektor je dužan da ga zapečati.

O zatvaranju prodajnog objekta, odnosno drugog prodajnog mjesta, tržišni inspektor je dužan sačiniti zapisnik i u roku od 48 časova od časa zatvaranja prodajnog objekta ili drugog prodajnog mjesta, donijeti rješenje protiv koga se može izjaviti žalba u roku od osam dana od dana njegovog dostavljanja.

Član 60.

U vršenju nadzora tržišni inspektor je ovlašten i dužan uz podnošenje prijave predložiti i izricanje mjere zabrane obavljanja djelatnosti u slučajevima:

- kada se prodaje roba bez propisane dokumentacije koja je prati;
- kada se prikriva roba i time onemogućava njena kupovina;
- kada se ne pridržava privremenih mjera koje su propisane radi sprečavanja i otklanjanja poremećaja na jedinstvenom tržištu;
- kada se prodaje roba i pružaju usluge po cijenama višim od propisanih;
- kada se tržišnom inspektoru onemogućuje vršenje inspekcijskog nadzora.

2. Poljoprivredna inspekcija

Član 61.

(Ovlaštenja poljoprivrednog inspektora)

Poljoprivredni inspektor je ovlašten i dužan u vršenju nadzora u poljoprivredi da vrši:

- kontrolu proizvodnje, prometa, skladištenja i upotrebe stočne hrane;
- kontrolu vršenja analize stočne hrane u proizvodnji;
- kontrolu smjese koncentrovane stočne hrane, pojedinačnih hraniva i žitarica u skladu sa kvalitetom označenim u deklaraciji;
- kontrolu opreme, objekata i propisanih odobrenja proizvođača stočne hrane i sirovina za stočnu hranu;
- kontrolu izvođenja radova katastarskog klasiranja i bonitiranja zemljišta;
- kontrolu da li se obradivo poljoprivredno zemljište I, II, III, IV i V katastarske klase koristi u nepoljoprivredne svrhe;
- kontrolu u cilju utvrđivanja da li je za eksploataciju mineralnih sirovina i odlaganje jalovine, pepela, šljake i drugih opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu, kao i izgradnju ribnjaka na obradivom poljoprivrednom zemljištu dobijena saglasnost ministarstva, odnosno za eksploataciju gline za izradu raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničke proizvodnje šumskog bilja i izgradnju privremenih objekata, dobiveno odobrenje nadležnog opštinskog, odnosno gradskog organa;
- kontrolu da li se radovi na rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta vrše po projektu o rekultivaciji, odnosno po odobrenju nadležnog opštinskog, odnosno gradskog organa;
- kontrolu u cilju utvrđivanja dozvoljenih količina opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom zemljištu i vodi za navodnjavanje;
- kontrolu u cilju utvrđivanja da li organizacija / ustanova koja vrši kontrolu plodnosti poljoprivrednog zemljišta ima ovlaštenje ministarstva;
- kontrolu u cilju utvrđivanja da li se vrši sistematska kontrola plodnosti zemljišta;
- kontrolu da li se poljoprivredno zemljište i zemljište koje je proglašeno građevinskim do privođenja planiranoj namjeni koristi za poljoprivrednu proizvodnju;
- kontrolu da li se vrši usitnjavanje parcela na zemljištu uređenom putem komasacije;
- kontrolu da li je korisnik pašnjaka utvrdio način i uslove za korišćenje pašnjaka;
- kontrolu iskorišćavanja voda za napajanje stoke na pašnjacima;
- kontrolu da li korisnik pašnjaka koji pašnjak privodi drugoj kulturi ima saglasnost skupštine opštine, odnosno grada;
- kontrolu da li je donijet godišnji program korišćenja sistema za navodnjavanje;
- kontrolu da li preduzeće vrši kontrolu, da li preduzeće vrši redovno održavanje sistema za navodnjavanje i kontroluje kvalitet vode za navodnjavanje na sadržaj opasnih i štetnih materija;
- kontrolu kvaliteta vještačkih đubriva u proizvodnji i prometu;
- vrši zdravstvenu kontrolu pošiljaka bilja u uvozu i prometu i izdaje fitocertifikat;
- vrši kontrolu sredstava za zaštitu bilja;
- uzima uzorke bilja i sredstava za zaštitu bilja bez naknade vrijednosti uzoraka, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja bilja, odnosno kvaliteta sredstava za zaštitu bilja;

- zabrani uvoz ili provoz kod pretovara pošiljki bilja i sredstava za zaštitu bilja ako se utvrdi da pošiljka ne ispunjava zakonom propisane uslove;
  - da naredi dezinfekciju ili dezinfekciju pošiljke bilja koja se provози, radi sprečavanja unošenja u Republiku štetnih organizama, kao i bilja koje se prometuje, ako to zahtijeva zemlja uvoznica, i kontroliše sprovođenje narađenih mjera;
  - odredi karantinski nadzor nad pojedinim vrstama bilja, koje se prometuju radi gajenja;
  - naredi stručni pregled zemljišta, objekata i bilja, radi otkrivanja karantinski štetnih organizama;
  - vrši pregled poslovnih knjiga i isprava pravnih lica u vezi sa sprovođenjem propisa o zaštiti bilja u prometu;
  - naredi preduzimanje i drugih mjera zaštite bilja na osnovu ovlašćenja iz zakona.
- U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana inspektor je dužan da:
- zabrani korišćenje i proizvodnju stočne hrane ako se ona vrši suprotno od programa proizvodnje stočne hrane;
  - zabrani proizvodnju i korišćenje stočne hrane ako se ne vrše redovne analize stočne hrane;
  - zabrani promet stočne hrane ako je rok upotrebe iste istekao;
  - zabrani promet i upotrebu stočne hrane ako je neadekvatno uskladištena, čime je promijenjen kvalitet i upotrebna vrijednost stočne hrane;
  - zabrani promet i upotrebu ukoliko stočna hrana ne odgovara deklarisanom kvalitetu označenom na proizvodu;
  - zabrani rad ukoliko proizvođač stočne hrane nema adekvatne objekte, opremu ili rješenje nadležnog organa na proizvodnju stočne hrane;
  - zabrani korišćenje obradivog poljoprivrednog zemljišta od I do V katastarske klase u nepoljoprivredne svrhe;
  - zabrani eksploataciju mineralnih sirovina i odlaganje jalovine, pepela, šljake i drugih opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu, kao i izgradnju ribnjaka na obradivom poljoprivrednom zemljištu ako se isto vrši bez saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno eksploataciju gline za izradu raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničke proizvodnje šumskog bilja i izgradnju privremenih objekata ako se ista vrši bez odobrenja opštinskog, odnosno gradskog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede, odnosno bez plaćene naknade za promjenu namjene korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
  - naredi izvođenje rekultivacije poljoprivrednog zemljišta u skladu sa projektom, odnosno osposobljavanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju u skladu sa odobrenjem nadležnog opštinskog odnosno gradskog organa;
  - zabrani gradnju objekta na poljoprivrednom zemljištu ako nije plaćena naknada za promjenu namjene korišćenja poljoprivrednog zemljišta;
  - zabrani privođenje pašnjaka drugoj kulturi koje se vrši bez saglasnosti skupštine opštine, odnosno grada;
  - zabrani korišćenje sistema za navodnjavanje ako se isto vrši suprotno godišnjem programu korišćenja sistema;
  - zabrani upotrebu vještačkih đubriva ukoliko se analizom utvrdi da mogu narušiti hemijska i biološka svojstva poljoprivrednog zemljišta.
  - kod domaćeg proizvođača sredstava za zaštitu bilja i ovlašćenog zastupnika vrši nadzor nad stavljanjem u promet sredstava za zaštitu bilja;
  - kod domaćeg proizvođača i ovlašćenog zastupnika uzima uzorke sredstava za zaštitu bilja, bez naknade vrijednosti uzorka, radi provjere kvaliteta sredstava za zaštitu bilja;
  - donosi rješenje o zabrani stavljanja u promet sredstava za zaštitu bilja koja ne ispunjavaju uslove na osnovu odredaba iz ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega;
  - kontroliše ispunjenosti uslova proizvodnje i prometa sredstava za zaštitu bilja kod domaćeg proizvođača, odnosno ovlašćenog zastupnika;
  - vrši provjeru ispunjenosti uslova za obavljanje poslova zaštite bilja;
  - kontroliše sprovođenje mjera zaštite bilja kod držaoca bilja;
  - kontroliše ispunjenost uslova za promet na veliko i malo sredstava za zaštitu bilja;
  - kontroliše ispunjenost uslova i vršenje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije;
  - vrši provjeru ispunjenosti uslova za pružanje usluga u sprovođenju hemijskih mjera u zaštiti bilja;
  - kontroliše ispunjenost uslova za vršenje zdravstvenog pregleda usjeva i objekta;
  - vrši pregled poslovnih knjiga i isprava pravnih lica, u vezi sa sprovođenjem propisa o stavljanju u promet sredstava za zaštitu bilja;
  - prikuplja podatke i obavještenja od odgovornih i drugih lica i saslušava svjedoke i vještace, kada je to potrebno, za uspješno vršenje njegovih poslova;
  - podnosi krivične prijave, kao i zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, zbog povrede odredaba ovog zakona;

- naredi preduzimanje i drugih mjera zaštite bilja na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona.
- Izrečene mjere zabrane iz stava 2. traju do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

Član 62.

Poljoprivredni inspektor u vršenju nadzora nad sjemenom i sadnim materijalom ovlašćen je i dužan da:

- vrši kontrolu ispunjavanja propisanih uslova za proizvodnju sjemena i sadnog materijala, za doradu sjemena i za ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta sjemena;
- vrši kontrolu u procesu proizvodnje sjemena i sadnog materijala, postupka dorade sjemena i postupka ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta sjemena;
- vrši obavezne preglede u postupku odabiranja i umatičenja stabala, žbunova i zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža i ustanovljavanje knjige matičnih stabala, žbunova i zasada;
- vrši obavezne preglede u postupku kontrole proizvodnje sjemena i sadnog materijala i izdavanja propisanih uvjerenja;
- vrši kontrolu uvođenja u proizvodnju novih sorti sjemena i sadnog materijala;
- vrši kontrolu prometa, korišćenja i kvaliteta sjemena i sadnog materijala;
- vrši kontrolu skupljanja i ubiranja šumskog sjemena iz sjemenskih objekata;
- vrši kontrolu i nadzire postupak uništavanja otpada koji je nastao doradom sjemena;
- uzima uzorke sjemena bez naknade i dostavlja ih pravnim licima, ovlašćenim od strane Ministarstva za analizu i superanalizu, radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta sjemena.

U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana inspektor za šumarstvo i lovstvo dužan je da:

- zabrani proizvodnju sjemena, sadnog materijala i doradu sjemena ako se ove djelatnosti obavljaju bez rješenja Ministarstva o ispunjenosti uslova za obavljanje ovih djelatnosti;
- dostavi zapisnik Ministarstvu sa prijedlogom da se iz registra briše proizvođač sjemena ili sadnog materijala, odnosno doradivač sjemena ako utvrdi da ne ispunjava propisane uslove za proizvodnju i doradu sjemena, odnosno proizvodnju sadnog materijala;
- zabrani kontrolu sjemena i sadnog materijala i ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta sjemena, ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi ili ako se ove djelatnosti obavljaju bez rješenja Ministarstva o ispunjenosti uslova za obavljanje ovih djelatnosti;
- zabrani proizvodnju i promet sjemena i sadnog materijala sorte koja nije na sortnoj listi, odnosno koja je brisana sa sortne liste;
- zabrani doradu, korišćenje i stavljanje u promet sjemena koje nema uvjerenje o aprobaciji sjemenskog usjeva poljoprivrednog bilja, odnosno o porijeklu šumskog sjemena;
- zabrani proizvodnju, korišćenje i stavljanje u promet sadnog materijala za koji nije izdato uvjerenje o čistoći sorte sadnog materijala, poljoprivrednog bilja, odnosno o porijeklu šumskog sadnog materijala;
- zabrani stavljanje u promet nesortnog sjemena iz uvoza i sjemena za koje je rok važenja deklaracije istekao;
- zabrani stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala koje nije doradeno, nije propisno upakovano, nije u izvornom originalnom pakovanju, nema propisanu deklaraciju, ne odgovara propisanom i deklarisanom kvalitetu ili čiji kvalitet nije utvrđen na propisan način;
- zabrani korišćenje i stavljanje u promet sjemena i sadnog materijala uvezenog bez prethodne saglasnosti nadležnog organa;
- naredi uništavanje i nadzire postupak uništavanja sadnog materijala čija se proizvodnja i promet vrši suprotno odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona i da uništi sadni materijal ako se ne postupi po nalogu za njegovo uništavanje;
- naredi otklanjanje nepravilnosti u primjeni propisa o sjemenu i sadnom materijalu i odredi rok u kome se to mora učiniti;
- oduzme i uništi sjeme i sadni materijal koji su stavljeni u promet suprotno odredbama ovog zakona.

Troškovi koji nastaju prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja sjemena i sadnog materijala na osnovu ovlašćenja iz stava 2. alineja 12. ovog člana padaju na teret lica od kojeg je sjeme i sadni materijal oduzet.

Izrečene mjere zabrane iz stava 2. traju do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

Član 63.

Inspektor je ovlašten i dužan u vršenju nadzora nad ribarstvom da vrši kontrolu:

- ostvarivanja srednjoročnih i godišnjih programa unapređenja ribarstva;
- ribarskih područja, objekata na ribolovnim vodama i ribnjacima, kao i drugih mjesta na kojima se vrši ribolov, lov rakova, školjki, žaba, kornjača, pijavica i zmija i proizvodnja i promet riba;
- primjene srednjoročnog i godišnjeg programa, kao i način izdavanja opreme za ribolov, ribolov za naučnoistraživačke svrhe i elektroribolov;
- ribarsko-čuvarske službe i da li se legitimacije i dozvole za ribolov koriste u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donijetih na osnovu istog;
- uslova za proizvodnju i promet kvalitetne ribe, riblje mladi i oplodene ikre za poribljavanje;
- dokumenata i evidencije preduzeća, drugih pravnih lica i građana koji se odnose na sprovođenje odredaba ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega.

U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana inspektor je dužan i ovlašten da:

- naredi donošenje i sprovođenje godišnjeg, odnosno srednjoročnog programa unapređenja ribarstva ili pojedinih mjera utvrđenih programom;
- zabrani izgradnju ili rekonstrukciju vodoprivrednog ili drugog objekta ili postrojenja na ribolovnoj vodi koji sprečavaju razmnožavanje ribe, zaštitu ribljeg fonda i migraciju ribe;
- zabrani proizvodnju i promet ribe, riblje mladi i oplodene ikre ako se vrši suprotno odredbama ovog zakona;
- zabrani lov ribe nedozvoljenim sredstvima;
- zabrani ispuštanje štetnih i opasnih materija u ribolovnu vodu;
- zabrani poribljavanje ribolovnom vodom nekvalitetnom i bolesnom ribom, ribljom mladi i oplodenom ikrom;
- zabrani pregrađivanje vođenog toka privremenim ili stalnim pregradama koje ometaju prolaz ribe izuzev u slučajevima kada ministar izda posebno odobrenje;
- zabrani zatvaranje ili iscrpljivanje vode iz dijela ribarskog područja ako se time prouzrokuje opasnost za opstanak ribe;
- zabrani naglo ispuštanje vode iz prirodnih i vještačkih jezera i drugih akumulacija ako se time prouzrokuje opasnost za opstanak ribe i životinja;
- zabrani močenje lana i konoplja u ribolovnoj vodi;
- zabrani lov ribe na nepropisan način;
- naredi spasavanje ribe i riblje mladi sa zemljišta koje je poplavljeno;
- zabrani kretanje licima bez dozvole i sa sredstvima i alatima za ribolov van puteva pored ribarskog područja, ribnjaka ili drugih ribolovnih voda;
- zabrani držanje sredstava i alata za ribolov u objektima i na objektima koji se nalaze na ribolovnoj vodi ili na drugim objektima na ribarskom području licu koje nije ovlašćeno da obavlja ribolov;
- privremeno, do odluke nadležnog organa, oduzme od korisnika ili građanina sredstva i alat za ribolov, kao i ulov i druge predmete upotrijebljene za izvršenje radnje kažnjive po ovom zakonu i predmete nastale izvršenjem takve radnje i bez odlaganja preda nadležnom organu.

Izrečene mjere zabrane iz stava 2. alineje od 5. do 11, 13. i 14. traju do otklanjanja nepravilnosti koje su prouzrokovale zabranu.

Kada poljoprivredni inspektor prilikom vršenja nadzora utvrdi da propis nije primijenjen ili da je nepravilno primijenjen, donijet će rješenje kojim će naložiti otklanjanje utvrđene nepravilnosti i odrediti rok u kome se to mora izvršiti.

3. Inspekcija za šumarstvo i lovstvo

Član 64.

(Ovlašćenja inspektora za šumarstvo i lovstvo)

U vršenju nadzora šumarski inspektor ovlašten je i dužan da:

- pregleda sve šumske radove, objekte, uređaje i naprave, kao i sva mjesta gdje se vrši sječa, smještaj, preradu i izvoze iz šume i stavljaju u promet šumski proizvodi i rezana građa;
  - vrši nadzor nad sprovođenjem šumarskoprivrednih osnova, godišnjih planova gazdovanja, projekata za izvođenje i pregleda poslovne knjige i ostale dokumente, ako je to potrebno radi kontrole primjene propisa i mjera koje se odnose na šume;
  - kontroliše primjenu i sprovođenje standarda iz oblasti šumarstva;
  - privremeno obustavi sječe koje nisu u skladu sa odredbama zakona i propisa donesenih na osnovu njega, kao druge nezakonite radnje, do konačne odluke nadležnog organa;
  - pregleda doznake stabala za sječu;
  - zaustavi i pregleda vozila kojim se prevoze šumski sortimenti;
  - naloži izvršavanje radova određenih šumskoprivrednim osnovama i programima, čije bi neizvršavanje prouzročilo štetne posljedice;
  - privremeno oduzme bespravno posječeno drvo i druge bespravno prisvojene ili proizvedene šumske proizvode, kao i predmete kojima su izvršene ove radnje;
  - u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po opšti interes naredi privremene mjere za sprečavanje šteta;
  - vrši nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa koji se odnose na zdravstveno stanje šuma i preduzima mjere za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i izdaje fitosanitarna uvjerenja za suzbijanje biljnih bolesti i štetočina i izdaje fitosanitarna uvjerenja za izvoz i uvoz drvnih sortimenata, rezane građe, sadnog materijala, šumskog sjemena i ukrasnog drveća;
  - vrši nadzor nad sprovođenjem propisa proizvodnje i prometa šumskog sjemena i sadnog materijala;
  - vrši nadzor nad sprovođenjem mjera osiguranja zaštite šuma od požara i naredi otklanjanje nedostataka;
  - vrši nadzor nad sprovođenjem drugih mjera za zaštitu šuma određenih zakonom - uspostavljanje i održavanje reda, neposrednog čuvanja šuma i dr.;
  - vrši kontrolu da li se na postrojenjima na kojima se vrši primarna prerada drveta vrši prerada žigosanog drveta i snabdjevenog otpremljenim iskazom;
  - obavještava nadležne organe o zapaženim nepravilnostima i traži njihovo postupanje ako sam nije ovlašćen da neposredno postupi;
  - preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašćen posebnim propisima.
- Žalba na rješenje inspektora odlaže izvršenje rješenja, osim u slučajevima iz alineje 9. i 12. ovog člana.

Član 65.

U vršenju nadzora iz oblasti lovstva inspektor za lovstvo ovlašćen je i dužan da vrši kontrolu:

- propisanih uslova koje korisnik lovišta mora da ispunjava za gazdovanje lovištem;
- primjene lovne osnove, godišnjeg plana gazdovanja ili privremenog godišnjeg plana gazdovanja;
- poslovnih knjiga i pravilnika, te ostale dokumentacije kada je to potrebno radi uvida u korišćenje sredstava, primjenu propisa i mjera koje se odnose na divljač i lovište;
- lovljenja divljači, dozvola za lovljenje divljači, lovnih karti, propratnica i trofejnih listova za ulovljenu divljač;
- objekata u lovištu i radova koji se izvode u lovištu;
- korišćenja i evidentiranja sredstava korišćenja lovišta.

U vršenju poslova iz stava 1. ovog člana inspektor je ovlašćen i dužan da:

- privremeno zabrani lov i druge radnje koje su protivne odredbama Zakona o lovstvu i propisa donijetih na osnovu njega;
- privremeno, do konačne odluke nadležnog organa, oduzme protivzakonito ulovljenu divljač i njene dijelove, protivzakonito stavljene u promet ili protivzakonito prisvojenu uginulu divljač i njene dijelove, kao i sredstva i predmete kojima su izvršene ove radnje;
- naredi privremene mjere za sprečavanje šteta u hitnim slučajevima u kojima bi nastupila šteta po opšti interes;
- ako korisnik lovišta ne postupi po rješenju, predlaže mjeru oduzimanja lovišta;
- preduzima i druge mjere i radnje za koje je ovlašćen posebnim propisima.

U slučajevima iz alineja 1, 2. i 3. stava 2. ovog člana žalba na rješenje inspektora odlaže izvršenje rješenja.

4. Veterinarska inspekcija

Član 66.

(Ovlašćenja veterinarskog inspektora)

U vršenju nadzora republički veterinarski inspektor ovlašten je i dužan da:

- prati pojave i kretanje zaraznih bolesti životinja u Republici Srpskoj, BiH i drugim zemljama i naređuje mjere za otkrivanje, sprečavanje pojave, suzbijanje i iskorjenjivanje zaraznih, parazitskih i uzgojnih bolesti životinja kada se pojave ili ugroze teritoriju jedne ili više opština,
- obezbjeđuje zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti u pogledu obaveza veterinarskih službi u sprečavanju i suzbijanju zoonoza,
- naređuje otklanjanje nedostataka, odnosno zabranjuje rad na poslovima zdravstvene zaštite životinja dok se nedostaci koji su utvrđeni ne otklone,
- vrši zdravstvenu kontrolu prehrambenih proizvoda animalnog porijekla i provjerava njihovu zdravstvenu ispravnost, kao i zdravstvenu ispravnost stočne hrane i vode za napajanje,
- privremeno zabranjuje unutrašnji promet životinja, namirnica, otpadaka, sjemena za vještačko osjemenjavanje i jajnih ćelija za oplodnju životinja, odnosno zabranjuje rad objekata koji podliježu veterinarskom inspekcijom nadzoru na području opštine pri pojavi naročito opasnih zaraznih bolesti,
- sprovodi veterinarsko sanitarnu kontrolu objekata za proizvodnju namirnica životinjskog porijekla,
- vrši veterinarsku kontrolu u proizvodnji i prometu namirnica životinjskog porijekla, njihovo obilježavanje i nadzor u pogledu higijenske ispravnosti i kvaliteta,
- sprovodi zaštitu životinja od mučenja,
- sprovodi mjere za zaštitu životinja od štetnih djelovanja jonizujućeg zračenja,
- daje prijedlog Ministarstvu da zabrani upotrebu objekta i ukidanje izvoznickog kontrolnog broja kada objekat prestane zadovoljavati propisane uslove,
- izdaje izvozne certifikate za izvoz životinja, namirnica, sirovina, otpadaka, sjemena za vještačko osjemenjavanje i oplodjenih jajnih ćelija za oplodnju životinja.
- donosi rješenja za nivo Republike Srpske, odnosno njen dio, kojima se obezbjeđuje sprovođenje zakonitosti iz oblasti veterinarstva,
- podnosi prekršajne, odnosno krivične prijave, kada radnje počinjene povredom Zakona iz oblasti veterinarstva i propisa donesenih na osnovu njih predstavljaju kaznjivu radnju.

U vršenju nadzora republički veterinarski inspektor ovlašten je i dužan i da:

- pregleda uzgoj životinja, životinja u prometu, životinja prije klanja, sirovine i namirnice životinjskog porijekla u proizvodnji i prometu, aditive, objekte i opremu za obradu, preradu i uskladištenje namirnica, sirovina u proizvodnji i prometu, životinjsku hranu i objekte u kojima se proizvodi životinjska hrana, vodu, otpatke i određuje mjere za sprečavanje pojava, za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti, odnosno sprečava kontaminaciju sirovina i namirnica,
- zabrani proizvodnju, promet i upotrebu životinjske hrane i vode, ako sadrže patogene mikroorganizme ili po zdravlje životinja i ljudi štetne materije,
- zabrani promet kožama životinja koje su zaklane bez veterinarsko-sanitarnog pregleda i potiču od uginulih životinja za koje veterinarski inspektor nije utvrdio uzrok uginuća ili ako nisu uskladištene izdvojeno od neispitanih koža,
- zabrani utovar i istovar životinjske hrane ako ne ispunjava propisane uslove; upotrebu vozila za prevoz životinjske hrane i vode i otpadaka ako ne ispunjavaju propisane uslove,
- zabrani upotrebu objekata, mjesta i luka za utovar, pretovar i istovar životinja ako ne ispunjavaju propisane uslove,
- zabrani klanje životinja, obradu sirovina, proizvodnju i promet namirnica ako nisu ispunjeni propisani uslovi,
- naređuje otklanjanje nedostataka u proizvodnji i prometu namirnica sirovina i otpadaka životinjskog porijekla,
- zabrani promet neregistrovanih, odnosno upotrebu neispravnih lijekova za životinje,
- obavlja veterinarsko-sanitarnu kontrolu pošiljki koje se uvoze radi utvrđivanja njihove zdravstvene ispravnosti i izdaje uvjerenja o istom, kada je ovlašten,
- vrši nadzor nad izdavanjem uvjerenja o zdravstvenom stanju životinja,
- zabrani izdavanje uvjerenja o zdravstvenom stanju životinja ako se pojavi zarazna bolest ili sumnja da se pojavila zarazna bolest ili ako životinja potiče iz mjesta sa nejasnom epizootiološkom situacijom,
- uništi životinjsku hranu i životinje za proizvodnju životinjske hrane te lijekova koji u zdravstvenom pogledu nisu ispravni,
- odredi način osposobljavanja uslovno upotrebljivih sirovina koje služe za proizvodnju namirnica životinjskog porijekla, životinjske hrane ili preradu u druge namjene,

- naredi otklanjanje nedostataka u uzgojima životinja, stočarskoj proizvodnji, prometu životinjama, životinjske hrane i lijekova,
- zabrani upotrebu radnih i pomoćnih prostorija, odnosno prostora, postrojenja i uređaja za obavljanje proizvodne i djelatnosti prometa robe, zanatskih usluga, te za druge namjene kada se radi o namirnicama i sirovinama životinjskog porijekla, dok se ne ispune svi propisani uslovi,
- uzima uzorke namirnica, sirovina, aditiva, otpadaka životinjske hrane, vode i sredstava za životinjsku zaštitu u veterinarstvu i provjerava da li odgovaraju propisima,
- sprovodi monitoring kontrole namirnica i sirovina na mjestu proizvodnje, skladištenja i u prometu, po programu koje donosi Ministarstvo,
- odredi mjere kada se pojavi zarazna bolest i da vrši nadzor nad njihovim sprovođenjem,
- odredi granice zaraženog i ugroženog područja i izvještava o pojavama zaraznih bolesti i o radu veterinarskih službi,
- vrši nadzor nad prometom i upotrebom sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju i sprovođenje veterinarsko-sanitarnih mjera za uništavanje uzročnika zaraze ili insekata, gamadi ili drugih životinja koje prenose mikroorganizme i parazite, u objektima i djelatnostima pod veterinarskim nadzorom,
- vrši nadzor nad objektima za neškodljivo uklanjanje životinjskih leševa,
- određuje potrebne veterinarsko-sanitarne mjere za zaštitu životinjske hrane i vode,
- sprovodi veterinarsko-sanitarnu kontrolu i inspekcijsku kontrolu na sajmovima, pijacama, izložbama, dogonima i drugim otkupnim mjestima te javnim smotrama životinja,
- naredi oduzimanje i uništavanje životinja, prehrambenih proizvoda, stočne hrane i lijekova koji nisu ispravni,
- zabrani trgovinu i upotrebu sirovina kao i prehrambenih proizvoda i namirnica životinjskog porijekla koje nisu higijenski ispravne,
- naredi uništavanje prehrambenih proizvoda, namirnica životinjskog porijekla u trgovini ako nisu označeni i nemaju veterinarsko uvjerenje o porijeklu i upotrebljivosti,
- obustavlja građenje objekata i prostorija koji potpadaju pod veterinarsko-sanitarni nadzor i ugradnju tehničko-tehnoloških rješenja i uređaja ukoliko u postupku utvrđivanja uslova uređenja i prostora ili građenja, odnosno rekonstrukcije nisu prethodno utvrđeni veterinarsko-sanitarni tehnološki i higijenski uslovi ili se građenje izvodi suprotno datim uslovima dok se ne pribavi dokaz o utvrđivanju veterinarsko-sanitarnih, tehnoloških i higijenskih uslova, odnosno dok se ne postupi po utvrđenim uslovima,
- zabranjuje upotrebu i korišćenje prostorija, objekata, tehnoloških postrojenja i uređaja za koje nisu utvrđeni veterinarsko-sanitarni, tehnološki i higijenski uslovi za puštanje u rad, odnosno upotrebu,
- naređuje izvođenje sanacionih radova, čije je izvršenje potrebno radi održavanja čistoće i higijenskih prilika na javnim mjestima, u posebnim objektima, zgradama, te u zajedničkim prostorijama stambenih zgrada i dvorištima, u skladu sa osnovnim zahtjevima higijene kada se radi o štetnim posljedicama nastalim uzgojem i držanjem životinja, odnosno rada objekata koji potpadaju pod veterinarsko-sanitarni nadzor,
- pregleda poslovne knjige i dokumente preduzeća, drugih pravnih lica i građana, koji se odnose na sprovođenje propisa o zdravstvenoj zaštiti životinja, zdravstvenoj ispravnosti namirnica životinjskog porijekla i propisa o stavljanju lijekova i drugih sredstava u promet,
- kontroliše sprovođenje propisanih mjera i uslova u karantinu uvezenih životinja,
- privremeno oduzima životinje, namirnice, sirovine, životinjsku hranu, otpatke i druge predmete (instrumente, pribor ili uređaje) u vezi sa krivičnim djelom ili prekršajima,
- vrši kontrolu veterinarsko-sanitarnih uslova pri dobijanju, obradi i skladištenju sjemena za vještačko osjemenjavanje životinja i oplodjenih jajnih ćelija u veterinarsko-stočarskom centru za reprodukciju i vještačko osjemenjavanje životinja,
- vrši veterinarsko-sanitarnu kontrolu, obavljanje poslova vještačkog osjemenjavanja i muških priplodnih grla koji se koriste za prirodno parenje,
- sprovodi veterinarsko-sanitarnu kontrolu čišćenja i dezinfekcije prevoznih sredstava kojima se otpremaju pošiljke životinja, namirnica, sirovina i otpadaka,
- sakuplja podatke i obavještenja od odgovornih lica, svjedoka, stručnjaka i drugih lica ako je to potrebno,
- kontroliše izdavanje veterinarskih uvjerenja i drugih dokumenata, skupljanje i upotrebu naplaćenih sredstava,
- izriče na licu mjesta i naplaćuje novčane (mandatne kazne) za grubo kršenje veterinarskih propisa, pokreće postupak zbog prekršaja i krivičnih djela u slučajevima propisanih zakonima iz oblasti veterinarstva.

U vršenju nadzora republički veterinarski inspektor ovlašćen je i dužan i:

- narediti pravnim licima da usklade svoje poslovanje s uslovima propisanim ovim zakonom i podzakonskim propisima donijetim na osnovu njega;

- zabraniti rad pravnom licu koje proizvodi i obavlja promet na veliko i malo veterinarskim lijekovima, lijekovitim dodacima i veterinarsko-medicinskim proizvodima, ako ne ispunjava propisane uslove;
- obustaviti privremeno promet lijeka ili čitave serije lijeka, lijekovitog dodatka i veterinarsko-medicinskog proizvoda ako nisu ispunjeni uslovi propisani zakonom;
- narediti povlačenje lijeka, lijekovitog dodatka i veterinarsko-medicinskog proizvoda iz prometa u slučajevima propisanim zakonom;
- narediti uništenje neispravnog lijeka, lijekovitog dodatka i veterinarsko-medicinskog proizvoda ako je utvrđena neispravnost koja može štetno uticati na zdravlje životinja, a preko namirnica i na zdravlje ljudi;
- narediti preduzimanje drugih mjera za koje je ovlašten zakonom i propisima donijetim na osnovu njega.

Republički veterinarski inspektor, pored opštih uslova za inspektora, mora imati položen stručni ispit za diplomiranog veterinaru.

Veterinarski inspektor vodi evidenciju o izvršenom nadzoru, naloženim mjerama, izvršenim rješenjima i drugim podacima od značaja za rad inspektora.

Zalba protiv rješenja republičkog veterinarskog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja.

Propise o načinu vođenja evidencije donosi direktor.

Član 67.

Poslovi iz nadležnosti republičke veterinarske inspekcije mogu se povjeriti gradu ili opštini. Za obavljanje tih poslova angažovaće se gradski, odnosno opštinski veterinarski inspektori.

Vrsta i obim poslova iz stava 1. ovog člana koji će se povjeriti gradu ili opštini zavise od veličine grada ili opštine, broja proizvodnih objekata koji podliježu veterinarskoj kontroli, stočnom fondu i broju veterinaru i veterinarskih organizacija.

Poslovi i broj izvršilaca iz st. 1. i 2. ovog člana propisaće se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Inspektorata. Povjeravanje poslova i broj izvršilaca za grad ili opštinu izvršiće direktor na prijedlog pomoćnika (glavnog veterinarskog inspektora).

Gradski / opštinski i ovlašćeni veterinarski inspektor mora ispunjavati opšte uslove za inspektora uz položen stručni ispit za diplomirane veterinare.

Gradski / opštinski i ovlašćeni veterinarski inspektor ima obavezu da u toku rada nosi propisanu legitimaciju, izdatu od nadležnog organa.

Zalba protiv rješenja gradskog / opštinskog ili ovlašćenog veterinarskog inspektora ne odlaže izvršenje.

Gradski / opštinski i ovlašćeni veterinarski inspektor vodi evidenciju o izvršenom nadzoru, naloženim mjerama, izvršenim rješenjima i drugim podacima od značaja za rad inspektora.

Propise o načinu vođenja evidencije donosi direktor.

5. Inspekcija u oblasti energetike, rudarstva, geologije, nafte i gasa i posuda sa pritiskom

Član 68.

(Ovlašćenja republičkog tehničkog inspektora)

U vršenju nadzora republički tehnički inspektor je ovlašćen i dužan provjeravati da li:

- se pri projektovanju, građenju, pogonu, opsluživanju i radu na elektroenergetskom objektu (u daljem tekstu: EEO), tehničkoj ispravnosti, pogonskoj zaštićenosti EEO, zaštićenosti ljudi u EEO i izvođenju radova primjenjuju propisani:

- standardi,
- tehnički normativi,
- tehničke zaštitne mjere i pravila,
- mjere zaštite na radu, od požara i eksplozije i
- propisi o zaštićenosti građana i zaposlenih lica i nepokretne i pokretne imovine, od opasnog djelovanja električne struje i električnog atmosferskog pražnjenja;
- pravna i fizička lica posjeduju:

- licencu u elektroprenosnoj mreži,
- dozvolu za proizvodnju i distribuciju električne energije,
- rješenje o ispunjenosti uslova i licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje, odnosno izvođenje radova na EEO,
- rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje i drugih propisanih djelatnosti, odnosno poslova na EEO,
- se proizvodnja, prenos, distribucija i korišćenje električne energije vrši na osnovu rješenja o ispunjenosti uslova i licence, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti i saglasno tom aktu, kao i u skladu sa drugim zakonima, propisima, pravilima i opštim aktima;
- je pri proizvodnji, prenosu, distribuciji i korišćenju električne energije na EEO obezbijedeno rukovođenje i interni nadzor i da li su na te poslove raspoređena lica koja ispunjavaju uslove u skladu sa propisima i opštim aktima;
- se projektovanje EEO vrši u skladu sa propisanim uslovima;
- je odobrenje za građenje EEO i drugih objekata u blizini EEO izdato u skladu sa zakonom i na propisan način;
- se EEO gradi prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji;
- izvršeni radovi na građenju EEO, odnosno ugrađena i montirana oprema, elementi, materijal, vodovi i konstrukcija odgovaraju propisanim standardima, tehničkim normativima, usaglašenosti proizvoda i metrologiji;
- na EEO koji se gradi ili je izgrađen postoje nedostaci i nepravilnosti koji ugrožavaju bezbjednost njegovog korišćenja i okoline;
- se pri građenju EEO vrši stručni nadzor i vodi knjiga inspekcije i građevinski dnevnik na propisan način;
- se u toku građenja i korišćenja EEO vrše propisana osmatranja i održavanje EEO;
- izgrađeni EEO u kojem se vrši pogon, opsluživanje, rad i korišćenje posjeduje odobrenje za upotrebu;
- EEO ili drugi objekat zbog fizičke dotrajalosti, elementarne nepogode ili drugih razloga može i dalje da služi svojoj namjeni, odnosno da li iz istih razloga postoji opasnost po život i zdravlje ljudi, saobraćaj, okolinu ili okolne objekte;
- kompanije za prenos, elektroprivredna preduzeća i krajnji kupci preduzimaju mjere za propisano, racionalno i ekonomično korišćenje električne energije, energetske goriva i sirovina;
- se pogon, opsluživanje i radovi na EEO vrše na osnovu dokumenata za rad, propisan način i u ispravnom stanju;
- se vrše propisani periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada, uređaja, vodova, opreme i zaštitnih sredstava i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u EEO, odnosno električna mjerenja i ispitivanja:
  - od pravnog lica koje posjeduje rješenje o ispunjenju uslova za obavljanje tih poslova,
  - sa sadržajem zapisnika o stručnom nalazu i Ispravom (upotrebnom dozvolom) na propisanom obrascu;
  - se pravilno izrađuju i redovno dopunjuju planovi, šeme i ostala tehnička dokumentacija;
  - se uredno vode i ovjeravaju pismene evidencije, odnosno knjige i pogonska dokumentacija;
  - da li zaposleni ispunjavaju propisane uslove za rad na poslovima na koje su raspoređeni i da li su osposobljeni za poslove na kojima rade za koje je propisana obaveza osposobljavanja, kao i na opsluživanju i održavanju elektroenergetskih postrojenja, uređaja i instalacija za koje je propisana obaveza polaganja stručnog ispita;
  - je obezbijedeno uredno snabdijevanje kupaca i krajnjih kupaca električnom energijom, kao i kvalitet isporučene električne energije;
  - termoenergetsko postrojenje, uređaj ili posuda pod pritiskom, koji su izrađeni ili ugrađeni imaju propisane isprave izdate od nadležnog organa, odnosno da li su izrađeni u skladu sa zakonom i drugim propisima;
  - korisnik pravilno, po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljava i održava u ispravnom i bezbjednom stanju termoenergetska postrojenja, uređaje i posude pod pritiskom koje koristi;
  - se pri projektovanju, građenju, odnosno rekonstrukciji, remontu, održavanju i korišćenju termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom u svemu primjenjuju tehnički propisi, normativi i standardi, koji se odnose na ta postrojenja, uređaje i posude pod pritiskom;
  - stanje termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom odgovara tehničkim propisima, normativima i standardima iz oblasti termoenergetike i da li je izgradnja izvršena prema odobrenoj tehničkoj dokumentaciji;
  - se za projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju, remont i održavanje termoenergetskih postrojenja, instalacija i uređaja i posuda pod pritiskom angažuju, isključivo, institucije i organizacije (firme), ovlašćene za pojedine vrste navedenih radova;

- lica koja rukuju termoenergetskim postrojenjima i uređajima i posudama pod pritiskom imaju potrebnu stručnu spremu, osposobljenost i položen stručni ispit za rukovanje tim postrojenjima i uređajima;
- se uredno vode propisane knjige o radu termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom i da li se redovno ovjeravaju od strane odgovornog rukovodnog radnika;
- tečna naftna goriva, maziva i gasovi koji se stavljaju u promet zadovoljavaju propisane zahtjeve i norme kvaliteta;
- karakteristike tečnih naftnih goriva, maziva i gasova odgovaraju deklarisanim karakteristikama proizvođača ovih energenata;
- se u prometu nalaze i koriste tečna naftna goriva, maziva i gasovi, koji ne zadovoljavaju propisane zahtjeve i norme kvaliteta;
- se pri izvođenju rudarskih radova primjenjuju propisane mjere i normativi zaštite na radu i propisi o bezbjednosti građana i nepokretne i pokretne imovine;
- se eksploatacija mineralnih sirovina vrši na osnovu rješenja o davanju eksploatacionog prava i saglasno tom aktu;
- se eksploatacija vrši na nivou parametara iz rudarskog projekta u pogledu stepena iskorišćenosti utvrđenih rezervi mineralnih sirovina i njihovog kvaliteta;
- se pri izvođenju rudarskih radova u svemu primjenjuju tehnički propisi koji se odnose na te radove;
- se istovremeno sa eksploatacijom mineralnih sirovina vrše istraživanja radi obnavljanja rudnog blaga;
- stanje rudarskih objekata u jami i na površini odgovara tehničkim propisima i da li je izgradnja ovih projekata izvršena prema projektima;
- se rudarski radovi na pripremi i eksploataciji izvode po godišnjem planu tih radova;
- se vrše propisana rudarska mjerenja, da li se pravilno izrađuju i redovno dopunjuju rudarski planovi i ostala dokumentacija potrebna za pravilno tehničko izvođenje rudarskih radova, kao i da li se uredno vode mjerne knjige;
- zaposleni ispunjavaju propisane uslove za rad na poslovima na koje su raspoređeni i da li su osposobljeni za poslove na kojima rade a za koje je propisana obaveza osposobljavanja;
- preduzeće vrši transport, uskladištenja i rukovanje eksplozivnim materijalom i tečnim gorivom na propisani način;
- je obim pripremnih radova kao i radova na otkopavanju otkrivke na površinskim kopovima u skladu sa projektom;
- se zapunjavanje otkopanih prostora pri podzemnoj eksploataciji vrši u skladu sa projektom metode otkopavanja;
- preduzeće koje izvodi geološka istraživanja ispunjava propisane uslove;
- su programi i elaborati o rezultatima geoloških istraživanja izrađeni u skladu sa zakonom;
- se geološka istraživanja vrše na osnovu i u skladu sa ugovorom o koncesiji za istraživanje;
- se radovi izvode prema programu i projektu istraživanja;
- se izvođenje istražnih radova vrši u skladu sa zakonom i drugim propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta;
- je preduzeće, odnosno organizacija koja izvodi radove preduzela mjere bezbjednosti građana, susjednih objekata, saobraćaja i okoline, kao i sve potrebne mjere zaštite na radu u skladu sa postojećim zakonom;
- se vodi evidencija o izvađenim količinama mineralnih resursa, u koje svrhe je izvađena, kao i da li su evidentirani i drugi mineralni resursi čije je postojanje utvrđeno;
- radnici koji rukovode izvođenjem istražnih radova ili radnici koji vrše stručni nadzor nad izvođenjem tih radova ispunjavaju propisane uslove;
- je izvađena veća količina mineralnih resursa od količine određene koncesijom za istraživanje;
- se vodi knjiga o stanju rezervi mineralnih resursa;
- su programi, projekti, izvještaji, elaborati i studije revidovani i predati u zakonskom roku prema odredbama ovog zakona.
- se pri projektovanju, građenju, pogonu, opsluživanju i radu na elektroenergetskom objektu u rudarstvu i geologiji primjenjuju propisani standardi, tehnički normativi, tehničke zaštitne mjere i pravila, mjere zaštite na radu, od požara i eksplozije, propisi o zaštićenosti građana i zaposlenih lica i nepokretne i pokretne imovine od opasnog djelovanja električne struje i električnog atmosferskog pražnjenja;
- se elektroenergetski objekat gradi prema odobroj tehničkoj dokumentaciji;
- izvršeni radovi na građenju elektroenergetskog objekta, odnosno urađena i montirana oprema, elementi, materijal, vodovi i konstrukcija odgovaraju propisanim standardima, tehničkim normativima, usaglašenosti proizvoda i metrologiji;

- na elektroenergetskom objektu koji se gradi ili je izgrađen postoje nedostaci i nepravilnosti koji ugrožavaju bezbjednost njegovog korišćenja i okoline;

- izgrađeni elektroenergetski objekat u kojem se vrši pogon, opsluživanje, rad i korišćenje posjeduje odobrenje za upotrebu;

- se vrše propisani periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada, uređaja, vodova, opreme i zaštitnih sredstava i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklime u elektroenergetskom objektu, odnosno električna mjerenja i ispitivanja:

a) od pravnog lica koje posjeduje rješenje o ispunjenju uslova za obavljanje tih poslova,

b) sa sadržajem zapisnika o stručnom nalazu i ispravom (upotrebnom dozvolom) na propisanom obrascu;

- se pravilno izrađuju i redovno dopunjuju planovi, šeme i ostala tehnička dokumentacija;

- se uredno vode i ovjeravaju pismene evidencije, odnosno knjige i pogonska dokumentacija;

- zaposleni ispunjavaju propisane uslove za rad na poslovima na koje su raspoređeni i da li su osposobljeni za poslove na kojima rade za koje je propisana obaveza osposobljavanja i održavanja elektroenergetskih postrojenja, uređaja i instalacija za koje je propisana obaveza polaganja stručnog ispita.

Republički tehnički inspektor je ovlašćen i da:

- naredi da se sprovede i mjera zaštite koja nije propisana ukoliko se tom mjerom otklanja opasnost po život i zdravlje ljudi;

- odredi mjere obezbjeđenja u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi ili za zaštićenost ljudi i imovine od javnog interesa;

- podnese prijavu nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka ako povreda propisa predstavlja prekršaj ili krivično djelo;

- obavijesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mjera za koje je taj organ nadležan;

- da se, radi izvršenja zakona, drugih propisa, normativa i standarda, zapisnikom utvrđene nepravilnosti i nedostaci na termoenergetskim postrojenjima, uređajima i posudama pod pritiskom, otklone u određenom roku, te odredi rok u kojem se mora obavijestiti nadležni inspektor o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i nedostataka;

- zabrani, odnosno obustavi ugradnje ili korišćenje termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom u sljedećim slučajevima:

a) ako se to termoenergetsko postrojenje, uređaj i posuda pod pritiskom ne izvođe, odnosno ne ugrađuju prema projektnoj dokumentaciji ili propisima, normativima i standardima, a takve nepravilnosti i nedostaci mogu dovesti u pitanje bezbjednost i sigurnost postrojenja, živote ljudi i prouzrokovati veću materijalnu štetu;

b) ako u određenom roku nisu otklonjene zapisnikom utvrđene nepravilnosti i nedostaci na postrojenju, uređaju ili posudi pod pritiskom;

- zabrani upotrebu termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, ako rad termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom dovodi u opasnost živote ili zdravlje ljudi i ako njihov rad može prouzrokovati veće materijalne štete;

- zabrani izvođenje radova u blizini, iznad, ispod i pored energetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, čijim izvođenjem se ugrožava pravilan rad energetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom ili dovode u opasnost životi ljudi ili prijeti oštećenje imovine većeg stepena;

- zabrani korišćenje termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, ako u ostavljenom mu roku odgovorno lice ne obezbijedi odgovarajuću upotrebnu dozvolu izdatu od nadležnog organa;

- dobavljaču, odnosno distributeru tečnih naftnih goriva, maziva i gasova da izvrši odgovarajuća ispitivanja i analize energenata koje stavlja u promet, kod ovlašćene laboratorije u svrhu utvrđivanja njihovih karakteristika i usklađenosti sa propisanim zahtjevima i normama kvaliteta;

- stavljanje van prometa tečnih naftnih goriva, maziva i gasova, koji nisu u skladu sa propisanim zahtjevima i normama kvaliteta;

- da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u roku koji on odredi;

- da se obustavi dalji rad na rudarskom objektu ili na određenom radnom mjestu ako:

a) u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;

b) se radovi na eksploataciji vrše bez odobrenja za izvođenje radova ili se ne vrše prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje je izdato odobrenje;

v) utvrdi nedostatke koji predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi ili opasnost po imovinu;

- obustavu radova, ako se pod vidom istraživanja vrši eksploatacija mineralnih sirovina

- odredi mjere obezbjeđenja u slučaju opasnosti za život i zdravlje ljudi ili bezbjednost imovine;

- podnese prijavu nadležnom organu za pokretanje odgovarajućeg postupka ako povreda propisa predstavlja prekršaj ili krivično djelo;

- obavijesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mjera za koje je taj organ nadležan.

Član 69.

Republički tehnički inspektor je ovlašten da rješenjem naredi:

- da se zapisnikom utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u roku koji on odredi;
- zabranu, odnosno obustavu građenja EEO ako:

1) u određenom roku prethodno donesenim rješenjem nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;

2) se EEO ne izvode, odnosno ne postavljaju, ugrađuju i montiraju prema tehničkoj dokumentaciji ili standardima, tehničkim normativima i propisima, kao i bez certifikata (potvrde) o usaglašenosti i znaka o usaglašenosti proizvoda i mjerila i uvjerenja o ispravnosti mjerila;

- zabranu, odnosno obustavu pogon, opsluživanje, rad i korišćenje EEO ili na određenom radnom mjestu, ako:

1) u određenom roku prethodno donesenim rješenjem nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;

2) se dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi i okoline ili opasnost po imovinu od javnog interesa;

3) ne posjeduje certifikat (potvrdu) o usaglašenosti i znak o usaglašenosti proizvoda i mjerila i uvjerenje o ispravnosti mjerila;

4) je bez odobrenja za upotrebu;

5) je bez isprave (upotrebne dozvole) i zapisnika o stručnom nalazu o izvršenom električnom mjerenju i ispitivanju;

6) utvrdi nedostatke i nepravilnosti koji predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi i okolinu ili opasnost po imovinu od javnog interesa.

- da se, radi izvršenja zakona, drugih propisa, normativa i standarda, zapisnikom utvrđene nepravilnosti i nedostaci na termoenergetskim postrojenjima, uređajima i posudama pod pritiskom otklone u određenom roku, te odredi rok u kojem se mora obavijestiti nadležni inspektor o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti i nedostataka;

- zabranu, odnosno obustavu ugradnje ili korišćenja termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom u sljedećim slučajevima:

a) ako se to termoenergetsko postrojenje, uređaj i posuda pod pritiskom ne izvode, odnosno ne ugrađuju prema projektnoj dokumentaciji ili propisima, normativima i standardima, a takve nepravilnosti i nedostaci mogu dovesti u pitanje bezbjednost i sigurnost postrojenja, živote ljudi i prouzrokovati veću materijalnu štetu;

b) ako u određenom roku nisu otklonjene, zapisnikom, utvrđene nepravilnosti i nedostaci na postrojenju, uređaju ili posudi pod pritiskom.

- zabranu upotrebe termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, ako rad termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom dovodi u opasnost živote ili zdravlje ljudi i ako njihov rad može prouzrokovati veće materijalne štete;

- zabranu izvođenja radova u blizini, iznad, ispod i pored energetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, čijim izvođenjem se ugrožava pravilan rad energetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom ili dovode u opasnost životi ljudi ili prijeti oštećenje imovine većeg stepena;

- zabranu korišćenja termoenergetskih postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom, ako u ostavljenom mu roku, odgovorno lice ne obezbijedi odgovarajuću upotrebnu dozvolu izdatu od nadležnog organa.

- dobavljaču, odnosno distributeru tečnih naftnih goriva, maziva i gasova da izvrši odgovarajuća ispitivanja i analize energenata koje stavlja u promet, kod ovlašćene laboratorije u svrhu utvrđivanja njihovih karakteristika i usklađenosti sa propisanim zahtjevima i normama kvaliteta;

- stavljanje van prometa tečnih naftnih goriva, maziva i gasova koji nisu u skladu sa propisanim zahtjevima i normama kvaliteta;

- da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u roku koji on odredi;

- da se obustavi dalji rad na rudarskom objektu ili na određenom radnom mjestu ako:

a) u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci;

b) se radovi na eksploataciji vrše bez odobrenja za izvođenje radova ili se ne vrše prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje je izdato odobrenje;

v) utvrdi nedostatke koji predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi ili opasnost po imovinu;

- obustavu radova, ako se pod vidom istraživanja vrši eksploatacija mineralnih sirovina.

Član 70.

Izvođač radova, odnosno investitor ili korisnik obavezan je da dostavi Inspektoratu, odnosno nadležnom tehničkom inspektor pismenu prijavu o namjeravanom, odnosno planiranom početku izvođenja radova na građenju EEO (izgradnja, dogradnja, nadzidivanje, promjena namjene i rekonstrukcija, te ugradnja i montaža opreme, elemenata, vodova, materijala, konstrukcije i drugih prizvoda, kao i zamjena vodova i opreme), kao i prije njihovog trajnog stavljanja van pogona, najmanje 15 (petnaest) dana prije početka radova, i to:

- za EEO napona 35 kV i više;
- za EEO hidroelektrana, termoelektrana i energana ukupne snage 1 MW i više.

Uz prijavu iz stava 1. ovog člana, obavezno se dostavlja:

- plan sa šemom organizacije gradilišta, osnovnim tehničkim karakteristikama EEO i opisom radova, odnosno uzrokom njihovog trajnog stavljanja van pogona, potpisan od strane odgovornog rukovodioca građenja i

- odobrenje za građenje.

Izvođač radova, odnosno investitor ili korisnik iz stava 1. ovog člana obavezan je da dostavi Inspektoratu, odnosno nadležnom tehničkom inspektor pismenu prijavu o:

- pripremljenosti EEO za inspekcijski pregled najmanje 15 (petnaest) dana prije stavljanja u pogon i
- datumu tehničkog pregleda.

Republički tehnički inspektor je dužan da izvrši inspekcijski pregled pripremljenog EEO iz stava 1. ovog člana, prije stavljanja u pogon.

Radu komisije za tehnički pregled EEO iz stava 1. ovog člana prisustvuje tehnički inspektor.

Korisnik, odnosno investitor termoeenergetskog postrojenja dužan je Inspektoratu, odnosno nadležnom tehničkom inspektor blagovremeno dostaviti prijavu o namjeravanom, odnosno planiranom početku izvođenja radova na termoeenergetskom postrojenju, uređajima i posudama pod pritiskom (izgradnja, dogradnja, premještaj, rekonstrukcija, sanacija, remont i sl.), kao i prije njihovog trajnog stavljanja van pogona, najmanje 15 (petnaest) dana prije početka radova, odnosno trajnog stavljanja van pogona, i to:

- za postrojenja parnih, vrelovodnih i uljnih kotlova projektovanog nominalnog toplotnog kapaciteta 5 MW i više;
- za energetska postrojenja, uređaje i posude pod pritiskom, termoelektrana, hidroelektrana i energana ukupne snage 1 MW i više;
- za postrojenja i uređaje u naftnoj, petrohemijskoj i gasnoj industriji;
- za skladišne rezervoare tečnih i pod pritiskom rastvorenih gasova, zapremine 30 m³ i više.

Uz prijavu iz prethodnog stava ovog člana obavezno se dostavlja:

- tehnička i druga dokumentacija po kojoj će se izvoditi predmetni radovi potpisana i ovjerena od strane ovlašćenog projektanta, odnosno odgovornog rukovodioca građenja (izvođenja radova) i
- odobrenje za građenje, izdato od nadležnog organa.

Korisnik, odnosno investitor termoeenergetskog postrojenja iz stava 1. ovog člana dužan je Inspektoratu, odnosno nadležnom tehničkom inspektor dostaviti pismenu prijavu o:

- pripremljenosti termoeenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom za inspekcijski pregled, najmanje 15 (petnaest) dana prije stavljanja u pogon, odnosno prije isteka propisanog roka za inspekcijski pregled.
- datumu tehničkog pregleda novoizgrađenog termoeenergetskog postrojenja, ili posude pod pritiskom najmanje 15 (petnaest) dana prije početka pregleda.

Republički tehnički inspektor je dužan da izvrši inspekcijski pregled pripremljenog termoeenergetskog postrojenja ili posude pod pritiskom iz stava 3. ovog člana prije stavljanja u trajni pogon.

Radu komisije za tehnički pregled termoeenergetskog postrojenja i posuda pod pritiskom iz stava 1. ovog člana prisustvuje tehnički inspektor.

Član 71.

Republički tehnički inspektor, kada se to na drugi način ne može utvrditi, može korisniku, ili vlasniku EEO dati nalog za obavljanje vanrednog pregleda i ispitivanja EEO od strane ovlašćene stručne institucije ili zavoda, odnosno organizacije:

- nakon havarije EEO bez obzira na uzroke havarije;
- nakon požara ili eksplozije na EEO bez obzira na uzroke požara ili eksplozije;
- poslije većih zahvata na EEO (zamjena, popravki i prepravki).

Troškovi vanrednog pregleda i ispitivanja iz prethodnog stava ovog člana padaju na teret korisnika ili vlasnika EEO.

Član 72.

Pravno ili fizičko lice kod koga se dogodi smrtni ili grupni nesrećni slučaj izazvan električnim atmosferskim pražnjenjem ili električnom strujom ili radom na EEO, havarija ili veći kvar koji ima za posljedicu duži zastoј u proizvodnji, prenošu i distribuciji električne energije dužno je da o tome odmah, bez odlaganja, obavijesti Inspektorat i nadležnog tehničkog inspektora.

Korisnik ili vlasnik termoenergetskog postrojenja, uređaja i posuda pod pritiskom kod koga se dogodi smrtni ili grupni nesrećni slučaj izazvan havarijom ili većim kvarom, koji ima za posljedicu duži zastoј u proizvodnji, korišćenju i upotrebi termoenergetskog postrojenja, uređaja i posude pod pritiskom ili veću materijalnu štetu, dužan je o tome odmah, bez odlaganja, obavijestiti Inspektorat i nadležnog tehničkog inspektora.

Preduzeće u kome se dogodi smrtni ili grupni nesrećni slučaj dužno je da o tome odmah obavijesti tehničkog inspektora u oblasti rudarstva i geologije.

Republički tehnički inspektor u elektroenergetici, rudarstvu i geologiji dužan je da, odmah na licu mjesta, ispita uzroke smrtnih i grupnih nesrećnih slučajeva, kao i da naredi mjere koje se bez odlaganja moraju preduzeti i da u najkraćem roku podnese nadležnim organima obrazloženi izvještaj sa mišljenjem o uzrocima nesreće.

Član 73.

Republički tehnički inspektor je dužan da odmah na licu mjesta ispita:

- uzroke smrtnih ili grupnih nesrećnih slučajeva izazvanih električnim atmosferskim pražnjenjem ili električnom strujom ili radom na EEO,
- uzroke havarija i većih kvarova koji imaju za posljedicu duži zastoј u proizvodnji, prenosu i distribuciji električne energije i štetu javnom interesu,
- kao i da naredi mjere koje se bez odlaganja moraju preduzeti i sprovesti i da u najkraćem roku podnese nadležnim organima obrazloženi izvještaj sa mišljenjem o uzrocima nesreće, odnosno havarije i većih kvarova.

Republički tehnički inspektor je dužan da odmah na licu mjesta ispita uzroke smrtnih ili grupnih nesrećnih slučajeva izazvanih:

- havarijom ili većim kvarom, koji imaju za posljedicu duži zastoј u proizvodnji, korišćenju i upotrebi energetskog postrojenja ili štetu javnom intereseu;
- kao i da naredi mjere koje se bez odlaganja moraju preduzeti i sprovesti i da u najkraćem roku podnese nadležnim organima obrazloženi izvještaj sa mišljenjem o uzrocima nesreće, odnosno havarije ili kvara.

Republički tehnički inspektor u rudarstvu i geologiji su ovlašćeni i dužni dati nalog za obavljanje vanrednog pregleda rudarskog objekta u preduzeću, ovlašćenoj stručnoj instituciji, ukoliko isti nije podnijelo preduzeće: nakon pretrpljene havarije, nakon upale i eksplozije smjese gasa, pare i prašine, poslije većih popravki i prepravki. Troškove vanrednog pregleda snosi preduzeće za koje se obavlja vanredni pregled.

Inspektori iz prethodnog stava ovog člana su ovlašćeni i dužni narediti da se sprovede i mjera zaštite na radu u rudarskim objektima koja nije propisana ukoliko se tom mjerom otklanja opasnost po život i zdravlje ljudi.

Član 74.

Republički tehnički inspektor je dužan da izvrši inspekcijski pregled:

- EEO najmanje jedanput godišnje,

- a EEO ugroženih eksplozivnim i zapaljivim smješama gasova, pare i prašine, najmanje jedanput u 6 (šest) mjeseci.

Republički tehnički inspektor je dužan da vrši inspekcijske preglede u rokovima predviđenim tehničkim propisima, normativima i standardima.

Republički tehnički inspektor u rudarstvu, geologiji i elektroenergetici dužan je da izvrši inspekcijski pregled rudarskih radova i objekata najmanje jedanput godišnje, a rudarskih objekata ugroženih metanom i opasnom ugljenom prašinom, najmanje jedanput u šest mjeseci.

Inspektor iz prethodnog stava ovog člana je dužan da čuva, kao službenu tajnu, sve podatke koje je saznao u obavljanju poslova nadzora, a koji su propisima i aktima preduzeća utvrđeni kao poslovna tajna.

Član 75.

Protiv rješenja tehničkog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba na rješenje republičkog tehničkog inspektora iz člana 69. ne odlaže njegovo izvršenje ako je naložena zabrana ili bi zbog odlaganja izvršenja prijetila neposredna opasnost po život ili zdravlje ljudi ili u većoj mjeri po imovinu.

6. Vodna inspekcija

Član 76.

(Ovlašćenja vodnog inspektora)

U vršenju nadzora vodni inspektor ovlašćen je i dužan da:

- vrši pregled svih vodoprivrednih radova, objekata i postrojenja i drugih radova koji mogu prouzrokovati kvalitativne, kvantitativne promjene u prirodnom i vještački uspostavljenom režimu voda i uticati na bilans voda;

- vrši kontrolu vodoprivrednih dozvola, vodoprivrednih saglasnosti, potvrda, dokumentacije za odbranu od poplava, vodnih knjiga, katastra, voda, bujičnih tokova i vodoprivrednih objekata, poslovnih knjiga i ostalih dokumenata;

- vrši kontrolu načina iskorišćavanja vodoprivrednih objekata radi utvrđivanja da li je njihovo iskorišćavanje u skladu sa izdatim vodoprivrednim saglasnostima i vodoprivrednim dozvolama;

- kontroliše funkcionisanje uređaja na objektima koji su od značaja za sigurnost objekata i postrojenja;

- kontroliše režim, bilans i kvalitet voda u prirodnim i vještačkim vodotocima, jezerima i podzemnim vodama;

- kontroliše funkcionisanje, ispravnost, efikasnost uređaja za prečišćavanje otpadnih voda;

- kontroliše poštovanje propisanog vodnog režima u pogledu obezbjeđenja, garantovanog minimalnog proticaja nizvodno od zahvata;

- kontroliše uređenje vodotoka u skladu sa propisima.

Vodni inspektor ovlašćen je i dužan da utvrdi rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, i to da:

- zabrani, odnosno obustavi upotrebu i korišćenje voda i izvođenje radova koji se izvode suprotno izdatoj vodoprivrednoj saglasnosti, odnosno vodoprivrednoj dozvoli ili bez vodoprivredne saglasnosti, odnosno vodoprivredne dozvole;

- zabrani ili ograniči korišćenje voda, ispuštanje voda, uređenje korita, vađenje materijala, odnosno korišćenje objekata i postrojenja u slučajevima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima;

- naredi rušenje objekata i postrojenja ili uklanjanje drveća i žbunastog bilja koji su izgrađeni, odnosno zasađeni bez vodoprivredne saglasnosti, ako u roku određenom rješenjem vodoprivrednog inspektora nije podnjet zahtjev za izdavanje vodoprivredne saglasnosti ili je podnjet zahtjev odbijen;

- vrši i druge poslove određene zakonom ili drugim propisom.

Protiv rješenja vodoprivrednog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja.

Žalba na rješenje inspektora kojim je određena zabrana ne odlaže izvršenje rješenja.

7. Inspekcije u oblasti saobraćaja i veza

Član 77.

(Ovlašćenja inspektora saobraćaja i veza)

U vršenju poslova nadzora, republički saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da vrši nadzor u oblasti poštanskog, drumskog, željezničkog, vazdušnog, vodnog saobraćaja i riječne plovidbe, puteva i telekomunikacija.

U vršenju inspeksijskog nadzora, saobraćajni inspektor je posebno ovlašćen i dužan da ostvaruje neposredan uvid u poslovanje i postupanje preduzeća, ustanova i drugih pravnih lica, državnih organa, upravnih organizacija, organa jedinice lokalne samouprave i građana u pogledu pridržavanja Zakona, drugih propisa i opštih akata, i u vezi sa tim ovlašćen je pregledati poslovne i druge prostorije, prevozna i druga sredstva rada, uređaje, objekte i opremu, saobraćajnu infrastrukturu, ugovore, poslovne knjige, prevozne i druge isprave za prevozno sredstvo, radno osoblje i lica koja se prevoze, opšte i posebne akte i drugu dokumentaciju, te da vrši i druge radnje u skladu sa svrhom inspeksijskog pregleda.

U vršenju poslova nadzora u poštanskom saobraćaju saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- vrši inspeksijski nadzor javnih poštanskih emitera i poštanskih operatera u primjeni Zakona o poštanskom saobraćaju i drugih podzakonskih akata;
- vrši pregled rada glavnih poštanskih centara, magistralnih i lokalnih linija (unutrašnjih i međunarodnih), poštanskih centara i jedinica i jedinica poštanske mreže, izmjenične pošte i pošte carinjenja, objekata i prevoznih sredstava;
- vrši kontrolu primjene cjenovnika za univerzalne i rezervisane poštanske usluge;
- vrši kontrolu pokrivenosti područja sa poštanskom mrežom;
- postupa po prigovorima pravnih i fizičkih lica u funkcionisanju poštanskog saobraćaja;
- preduzima i druge mjere i radnje u nadzoru poštanskog saobraćaja za koje je ovlašćen.

U vršenju poslova nadzora u drumskom saobraćaju, saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

1. Naredi:

- ispunjavanje propisanih uslova za obavljanje određene vrste prevoza;
- ispunjavanje uslova za rad autobuskih stanica;
- propisno vršenje redovnih, preventivnih i licencnih tehničkih pregleda motornih i priključnih vozila;
- propisno vršenje kontrole tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila;
- ispunjavanje propisanih tehničko-eksploatacionih uslova i svojstava predviđenih za motorna i priključna vozila;
- uredno održavanje reda vožnje;
- izvršavanja zadataka i poslova staničnog osoblja i posade vozila;

2. Zabrani:

- vršenje prevoza ako prevoznik ne ispunjava propisane uslove za obavljanje prevoza, odnosno vrši prevoz protivno propisima o prevozu u drumskom saobraćaju;
- korišćenje motornog i priključnog vozila ako ne ispunjava propisane uslove;
- vršenje preventivnih i drugih pregleda ako ga vrše neovlašćena lica ili se vrše protivno propisima
- naplaćivanje staničnih usluga ako autobuska stanica ne ispunjava propisane uslove.

3. Isključi:

- vozilo ako se koristi, odnosno prevoz vrši suprotno Zakonu o prevozu u drumskom saobraćaju u trajanju od 72 časa a u ponovljenom slučaju od sedam dana;
- vozilo iz saobraćaja ako nije izvršen preventivni tehnički pregled, ako se prevoz vrši bez propisane licence za vozilo i prevoznika, bez registrovanog reda vožnje ili neuredno po registrovanom redu vožnje ili neuredno u režimu vanlinijskog prevoza, na period dok se nedostaci ne otklone ili do okončanja upravnog postupka, odnosno pravosnažnosti rješenja inspektora;
- vozilo iz saobraćaja iz tačke 3. alineje 1. i 2. ovog člana, do okončanja sudskog postupka u slučajevima ako je ugrožena bezbjednost saobraćaja, bezbjednost putnika u saobraćaju, ako je ugrožen javni interes ili interes trećih lica.

Isključenje vozila iz saobraćaja vrši se oduzimanjem saobraćajne dozvole, odobrenja za rad, taksi oznaka za taksi vozilo, a po potrebi i registarskih tablica za period isključenja vozila iz saobraćaja, o čemu se obavještava nadležni organ za registraciju vozila.

Inspektor izdaje odgovarajuće rješenje i potvrdu o privremenom oduzimanju dokumenata i stvari.

Žalba na rješenje inspektora iz stava 4. t. 2. i 3. ne odlaže izvršenje.

U vršenju poslova nadzora u željezničkom saobraćaju, saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

1. Nadzire:

- bezbjednost odvijanja željezničkog saobraćaja,
- primjenu saobraćajno-transportnih i tehničkih propisa,
- tehničku ispravnost i opremljenost voznih sredstava,
- primjenu propisa o sastavu i kočenju voznih sredstava i vozova,
- primjenu propisa u prevozu pošiljki pod posebnim uslovima,
- opremljenost vozova i službenih mjesta posebnim sredstvima, priborom i opremom,
- primjenu propisa iz oblasti signalizacije i sporazumijevanja pri vršenju saobraćaja,
- primjenu zakona i propisa donesenih na osnovu zakona i akata o organizaciji, regulisanju i obavljanju željezničkog saobraćaja,
- propisanu upotrebu službene odjeće i zaštitnih sredstava rada,
- sprovođenje obavezujućih međunarodnih propisa i ugovora koji se odnose na bezbjednost željezničkog saobraćaja,
- primjenu važećih zakona, pojedinačnih i drugih propisa u cilju otklanjanja nezakonitosti i nepravilnosti u radu,
- usaglašenost opštih akata i zakona,
- tehničke uslove kojima se propisuje kvalitet materijala, dijelova, sklopova, opreme i uređaja koji se troše ili ugrađuju u željeznička vozila i infrastrukturu,
- tehničke preglede novih, novonabavljenih i rekonstruisanih voznih sredstava, postrojenja, objekata i uređaja na pruži,
- izgradnju, rekonstrukciju i održavanje pruga i pružnih postrojenja, signalno sigurnosnih uređaja i opreme, kontaktne mreže i podstanica visokog napona,
- sprovođenje mjera zaštite od uticaja visokog napona,
- sprovođenje mjera zaštite od požara;

2. Naredi:

- obustavu od izvršenja naređenja koja su protivna odredbama zakona,
- otklanjanje nedostataka i utvrđenih nepravilnosti u pogledu obavljanja željezničkog saobraćaja,
- otklanjanje tehničkih i drugih nedostataka u pogledu stanja voznih sredstava, željezničke infrastrukture, uređaja, opreme i postrojenja,
- privremenu obustavu izvođenja radova koji ometaju ili mogu ometati bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja,
- sprovođenje propisanih mjera zaštite željezničkih pruga i objekata od elementarnih nepogoda i drugih uticaja,
- privremenu obustavu izvođenja radova ako se isti izvode bez propisanog odobrenja za izgradnju ili propisane saglasnosti, odnosno protivno posjedovanom odobrenju za građenje ili upotrebom materijala, elemenata konstrukcije i opreme koji ne odgovaraju propisanim standardima, normama i normativima ili se ne sprovode propisani postupci pri ugrađivanju,
- privremenu zabranu korišćenja voznih sredstava koja nisu izgrađena prema usvojenom prototipu,
- privremenu zabranu korišćenja voznih sredstava na kojima se ne vrše redovni tehnički pregledi i održavanje, koja nisu opremljena propisanim uređajima, signalima, opremom i zaštitnim sredstvima,
- uklanjanje prirodnih - vegetabilnih i vještačkih zapreka koje sprečavaju ili ometaju preglednost trougla u putnom prelazu
- uklanjanje emisije svjetlosti čija usmjerenost, boja i oblik mogu stvoriti zabludu kod učesnika u saobraćaju,
- privremeno udaljavanje radnika ako se zatekne u obavljanju poslova željezničkog saobraćaja, a da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, nema propisanu stručnu spremu, nije sposoban za obavljanje zatečenih poslova usljed premorenosti, upotrebe alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova, nije izvršena propisana provjera psihofizičke i stručne sposobnosti, reguliše saobraćaj bez propisanih signalnih sredstava ili vrši i druge radnje kojima ugrožava bezbjedno i uredno odvijanje željezničkog saobraćaja.

Saobraćajni inspektor u vršenju nadzora u željezničkom saobraćaju ima i druga ovlašćenja propisana zakonom ako se odnose na željeznicu i osiguranje uslova za bezbjedan, uređan i nesmetan saobraćaj.

O svakoj obustavi radova iz stava 8. tačka 2. alineja 6. ovog člana inspektor je obavezan obavijestiti nadležan organ za izdavanje odobrenja, odnosno preduzeće koje upravlja sredstvima saobraćaja.

Žalba na rješenje inspektora iz stava 8. tačka 2. alineje 3. do 11. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

U vršenju poslova nadzora unutrašnje vodne plovidbe saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

1. Nadzire:

- domaće civilne plovne i plutajuće objekte, sposobnost i opremljenost za plovnost i plutanje,
- uslove života i rada posade na plovnim i plutajućim objektima,
- strane civilne brodove u lukama ili pristaništima,
- sprovođenje propisanog stanja i režima rada luka i pristaništa u međunarodnom saobraćaju,
- stanje zimovnika otvorenih za zimovanje stranih brodova,
- održavanje i obilježavanje plovnih puteva i objekata značajnih za bezbjednost plovidbe,
- radio-službu na unutrašnjim plovnim putevima,
- prevoz lica i stvari tegljenjem i potiskivanjem,
- zaštitu životne sredine i lica i materijalnih sredstava u plovidbi.

U vršenju poslova nadzora unutrašnje vodne plovidbe, saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan preduzimati mjere i radnje u cilju uklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

U vršenju poslova nadzora javnih puteva saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

1. Nadzire:

- stanje javnih puteva,
- primjenu tehničkih i drugih propisa u pogledu izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite javnih puteva,
- poslove izrade tehničke dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju javnih puteva,
- ispunjenost propisanih uslova za lica koja vrše poslove projektovanja, tehničke kontrole, rukovođenja radovima i vršenja stručnog nadzora na javnim putevima;

2. Naredi:

- obustavu izvođenja radova koji se vrše protivno zakonskim propisima, tehničkim normativima i standardima, propisanim i drugim mjerama za zaštitu javnih puteva,
- uklanjanje objekata i instalacija iz zaštitnog putnog pojasa i trupa puta postavljenih protivno odredbama zakona,
- uklanjanje objekata, materijala, ograda, drveća ili rastinja, izrađenih, ostavljenih ili podignutih u zaštitnom pojasu protivno odredbama zakona,
- otklanjanje nedostataka na javnim putevima koji ugrožavaju ili mogu ugroziti bezbjednost saobraćaja,
- preduzimanje mjera za obezbjeđenje javnog puta i po potrebi privremeno zabrani saobraćaj vozila koja zbog svoje ukupne mase, dimenzija i drugih tehničkih svojstava nanose ili mogu da nanesu štetu putu ili da ugroze bezbjednost saobraćaja, a da pri tome ne posjeduju dozvolu za vanredni prevoz,
- privremenu zabranu saobraćaja na novoizgrađenom ili rekonstruisanom javnom putu, ako prethodno nije izvršen tehnički pregled i dato rješenje kojim se dozvoljava upotreba puta ili objekta na putu, obustavu izvođenja radova u neposrednoj blizini javnog puta, koji mogu uticati na tehničku karakteristiku puta i bezbjednost saobraćaja na njemu,
- preduzimanje i drugih mjera i radnji za koje je ovlašćen propisima.

Žalba na rješenje inspektora iz stava 14. tačka 2. alineje 4, 5. i 6. ne odlaže izvršenje rješenja.

U vršenju poslova nadzora telekomunikacija saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- naredi otklanjanje nedostataka na uređajima, spojnim putevima i drugoj opremi koja se koristi za telekomunikacione mreže,
- naredi otklanjanje nepravilnosti u radu telekomunikacione mreže, ukoliko se utvrde uticaji na pravilno funkcionisanje uređaja i opreme, posebno kontrola tarifiranja, mjerenja i obracuna impulsa u telefonskom saobraćaju,
- naredi privremeni prekid rada postrojenja ili uređaja dok se ne otklone utvrđeni nedostaci i nepravilnosti i poslije upozorenja iz alineje 1. i 2. tačke 1. ovog stava,
- pokrene postupak privremenog prekida rada uređaja, spojnih puteva i druge opreme koja se koristi u telekomunikacionoj mreži, dok se u određenom roku ne ispune propisani uslovi.

U vršenju poslova nadzora telekomunikacija saobraćajni inspektor je ovlašćen preduzimati i druge mjere i radnje u cilju uklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

U vršenju poslova nadzora vazdušnog saobraćaja saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- nadzire djelatnost vazduhoplovnih prevoznika,
- nadzire rad službi za obezbjeđenje letenja i ovlašćenih medicinskih ustanova,
- nadzire organizaciju školovanja i obuke vazduhoplovnog osoblja,
- nadzire aerodrome, aerodromska postrojenja, opremu i uređaje,
- nadzire stručnu sposobnost vazduhoplovnih i drugih lica koja učestvuju u vršenju vazdušnog saobraćaja.

U vršenju poslova nadzora vazdušnog saobraćaja saobraćajni inspektor je ovlašćen i dužan preduzimati mjere i radnje u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti.

8. Urbanističko-građevinska, ekološka i geodetska inspekcija

Član 78.

(Ovlašćenja urbanističko-građevinskog, ekološkog i geodetskog inspektora)

Urbanističko-građevinski, ekološki i geodetski inspektori u vršenju nadzora ovlašćeni su i dužni da provjeravaju:

- da li je plan, odnosno propis koji se odnosi na organizaciju, uređenje i korišćenje prostora izrađen ili donesen u skladu sa zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona;
- da li organizacija koja izrađuje planove, tehničku dokumentaciju ili gradi objekat, odnosno da li lica koja obavljaju pojedine poslove u primjeni Zakona o uređenju prostora ispunjavaju propisane uslove;
- da li je urbanistička saglasnost izdata u skladu sa planom i drugim propisanim uslovima;
- da li je odobrenje za građenje izdato u skladu sa planom i na propisani način;
- da li se građevina gradi sa odobrenjem za građenje:
- da li se građenje vrši prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje je izdato odobrenje za građenje i da li je ta dokumentacija izrađena u skladu sa propisima;
- da li izvršeni radovi na građevini, odnosno materijal, oprema i instalacije koji se ugrađuju odgovaraju propisanim standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta;
- da li je izvođač radova preduzeo mjere za bezbjednost objekata, susjednih objekata, saobraćaja, okoline i zaštitu životne sredine, odnosno da li na objektu koji se gradi ili je izgrađen postoje nedostaci koji ugrožavaju bezbjednost njegovog korišćenja i okoline;
- da izvođač radova treba da obezbijedi uslove da na objektu ima knjigu inspekcije i građevinski dnevnik na propisan način;
- da li se u toku građenja i korišćenja objekta vrše propisana osmatranja i održavanje objekta;
- da li je odobrenje za upotrebu objekta izdato na propisan način;
- da li građevina ili drugi objekat zbog fizičke dotrajalosti, elementarne nepogode, ratnih dejstava ili drugih razloga može i dalje da služi svojoj namjeni, odnosno da li iz istih razloga postoji opasnost po život i zdravlje ljudi, saobraćaj ili okolne objekte;
- da li je tehnička kontrola dokumentacije izvršena u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona;
- da li se nadzor nad izgradnjom objekta vrši u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona;
- vrši kontrolu da li organizacija i druga fizička i pravna lica koja vrše izradu tehničke dokumentacije ispunjavaju uslove propisane Zakonom o premjeru i katastru nepokretnosti i druge uslove donesene na osnovu zakona;
- vrši kontrolu da li organizacija i druga fizička i pravna lica koja izvode radove ispunjavaju uslove propisane Zakonom o premjeru i katastru nepokretnosti i druge uslove donesene na osnovu zakona;
- vrši kontrolu da li se geodetski radovi, radovi na izgradnji premjera i katastra i izradi katastra komunalnih uređaja izvode u skladu sa zakonom, tehničkim normativima i standardima i tehničkoj dokumentaciji koja utvrđuje koncepciju radova;
- vrši kontrolu da li je izvršena stručna i tehnička kontrola tehničke dokumentacije;
- vrši kontrolu da li je tehnička dokumentacija izrađena prema propisima;
- vrši kontrolu da li geodetska oprema i instrumenti kojima se izvode radovi zadovoljavaju propisane standarde i tehničke normative;
- vrši kontrolu da li se nadzor nad izvođenjem radova vrši u skladu sa zakonom i propisima donesenim u skladu sa zakonom;
- vrši kontrolu prijema radova od strane nadležnog organa;
- vrši kontrolu da li izvođač radova na propisani način vodi dnevnik radova.

Član 79.

U vršenju nadzora, urbanističko-građevinski inspektor ima pravo i dužnost svojim rješenjem:

- da naredi da se utvrđene nepravilnosti u primjeni odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu zakona uklone u određenom roku;

- da naredi obustavu izrade plana, ako se vrši protivno odredbama Zakona o uređenju prostora i drugim propisima i ako plan užeg područja nije usaglašen sa planom šireg područja, te utvrdi rok za uklanjanje nepravilnosti i o tome obavijesti skupštinu nadležnu za donošenje plana;

- da naredi nadležnoj skupštini, ukoliko utvrdi da plan ili propis koji se odnosi na organizaciju, korišćenje i uređenje prostora nije izgrađen u skladu sa zakonom, odnosno da postupak po kojem je donesen nije sproveden na način propisan Zakonom o uređenju prostora, da u određenom roku ukloni utvrđene nepravilnosti, a ako se ove nepravilnosti ne uklone u ostavljenom roku, pokrene inicijativu za ocjenu zakonitosti ovih akata;

- da naredi nadležnom organu, ukoliko utvrdi da rješenje o urbanističkoj saglasnosti nije izdato na način propisan ovim zakonom, da u određenom roku ovo rješenje usaglasi sa propisima, a ako u ostavljenom roku nadležni organ ne ukloni utvrđene nepravilnosti, pokrene postupak za poništenje rješenja o urbanističkoj saglasnosti po pravu nadzora;

- da po pravu nadzora pokrene postupak za ukidanje odobrenja za građenje, ako je odobrenje za građenje izdato u suprotnosti sa zakonom, odnosno drugim propisom donesenim na osnovu zakona;

- da naredi obustavu dalje izgradnje građevina i drugih objekata koja se vrši prema tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje je odobrenje izdato, dok se utvrđene nepravilnosti ne uklone u ostavljenom roku;

- da naredi rušenje svih izvedenih dijelova objekta, odnosno radova koji su izvedeni poslije donošenja rješenja o obustavi građenja;

- da naredi rušenje građevine ili njenih dijelova, kao i drugih objekata, ili uklanjanje izvršenih radova i uspostavljanje prvobitnog stanja na teret investitora, ako utvrdi da su građenje, odnosno radovi izvršeni ili se vrše bez odobrenja za građenje, ili suprotno datom odobrenju, a odobrenje za građenje se ne može pribaviti ni u naknadnom roku od 60 dana;

- da naredi rušenje objekta koji je izgrađen u skladu sa utvrđenom namjenom prostora, odnosno namjenom površina, ali suprotno urbanističko-tehničkim uslovima, ukoliko organ nadležan za utvrđivanje tih uslova prethodno ne utvrdi da se ti uslovi mogu prilagoditi izgrađenom objektu;

- da naredi rušenje objekta koji se gradi ili je izgrađen bez odobrenja za građenje ako je namjena objekta suprotna namjeni prostora, odnosno namjeni površine utvrđene planom, izgrađen na području zaštitnog pojasa koji je utvrđen zakonom ili propisom donesenim na osnovu zakona, bez prethodnog upućivanja u nadležni organ radi dobijanja urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje;

- da naredi obustavu svake radnje koja se vrši protivno pozitivnim propisima o zaštiti životne sredine, naročito onim koji se odnose na zaštićena područja, zaštitu tla, vode, vazduha i urbanog standarda;

- da obustavi radove ako utvrdi nedostatke ili nepravilnosti u tehničkoj dokumentaciji ili građenju objekta zbog kojih postoji opasnost za stabilnost samog objekta i susjednih objekata, opasnost po život i zdravlje ljudi i za okolinu;

- da obustavi radove, ako radove izvodi izvođač koji nije, u skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora, registrovan za građenje te vrste građevina, odnosno ako radovima rukovodi lice koje ne ispunjava propisane uslove;

- da naredi obustavu dalje izgradnje građevine i drugih objekata, ukoliko utvrdi da materijal, instalacije i oprema koji se ugrađuju, odnosno izvršeni radovi ne odgovaraju propisima, standardima, tehničkim normativima i normama kvaliteta, a izvođač radova ove nepravilnosti ne ukloni u ostavljenom roku, odnosno da naredi rušenje objekta ili dijela objekta ako utvrđeni nedostaci ugrožavaju bezbjednost radnika na gradilištu i bezbjednost okoline;

- da naredi obustavu radova pod prijetnjom prinudnog izvršenja na teret investitora, odnosno izvođača radova, ako utvrdi da se u toku građenja ne preduzmu mjere za bezbjednost objekta, saobraćaja, okoline i zaštite životne sredine, a izvođač radova u ostavljenom roku nije preduzeo mjere za uklanjanje utvrđenih nedostataka;

- da naredi investitoru, izvođaču radova, odnosno korisniku objekta da ukloni sve uočene nepravilnosti, ukoliko utvrdi da se u toku građenja ili korišćenja objekta ne vrše propisana osmatranja objekta i analize rezultata tih osmatranja, a preduzeće i druge mjere za koje je ovlašćen;

- da obustavi, odnosno zabrani puštanje u upotrebu i upotrebu građevine ili njenog dijela, ako za njihovu upotrebu nije izdato odobrenje;

- da zabrani korišćenje objekta, odnosno njegovog dijela, ukoliko utvrdi da se objekat ili dio objekta za koji je izdato odobrenje za građenje koristi bez odobrenja za upotrebu, a investitor, odnosno izvođač radova u ostavljenom roku ne pribavi odobrenje za upotrebu;

- da zahtijeva od nadležnog organa da poništi odobrenje za upotrebu ako ustanovi da je odobrenje izdato protivno propisima i odgovarajućem planu;
- da predloži Ministarstvu da po pravu nadzora ukine odobrenje za upotrebu objekta ili dijela objekta za koji nije izdato odobrenje za građenje;
- da naredi izvođenje potrebnih radova, odnosno da zabrani korišćenje objekta ili dijela objekta, ako utvrdi da se korišćenjem objekta ili njegovog dijela dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, obezbjednost okoline ili ugrožava životna sredina;
- da zabrani obavljanje djelatnosti i pokrene postupak za brisanje iz sudskog registra djelatnosti za koje su registrovana preduzeća ili druga pravna lica, ako utvrdi da ne ispunjavaju propisane uslove;
- da naredi obustavu primjene plana ili propisa koji se odnosi na organizaciju, korišćenje i uređenje prostora ukoliko utvrdi da nije izrađen u skladu sa zakonom, odnosno da postupak po kojem je donesen nije sproveden na način propisan zakonom dok se utvrđene nepravilnosti ne otklone;
- da naredi obustavu dalje izgradnje građevine ukoliko utvrdi da je odobrenje izdato u suprotnosti sa zakonom;
- da naredi da se utvrđene nepravilnosti u primjeni odredaba ovog zakona i Zakona o premjeru i katastru nepokretnosti i drugih propisa koji se odnose na ovu oblast otklone u određenom roku;
- da naredi, ako utvrdi da preduzeće i druga organizacija ne ispunjavaju propisane uslove za izvođenje geodetskih radova, odnosno izradu tehničke dokumentacije, obustavu izvođenja radova i odredi rok za otklanjanje nepravilnosti;
- da zabrani dalje izvođenje radova, ako se nepravilnosti u ostavljenom roku ne otklone;
- da naloži preduzimanje mjera za otklanjanje uočenih nedostataka ako utvrdi da izvršeni radovi nisu urađeni u skladu sa propisima;
- da naredi obustavu radova ako se naložene mjere u utvrđenom roku ne preduzmu;
- da predloži upravi da po pravu nadzora poništi prijem izvršenih radova od strane nadležnog organa, ukoliko utvrdi da primljeni radovi nisu izvršeni u skladu sa propisima;
- da preduzima druge mjere utvrđene zakonom.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja inspektora.

Inspektor može tražiti od nadležnog organa da se izmijeni ili poništi urbanistička saglasnost, izdato odobrenje za građenje ili upotrebu, ako ustanovi da su izdati protivno propisima i postojećem planu.

Inspektor će predložiti nadležnom organu uprave za poslove urbanizma i građenja da po pravu nadzora ukine odobrenje za građenje ako je odobrenje za građenje izdato u suprotnosti sa zakonom i planom ili urbanističko-tehničkim uslovima.

Ako inspektor utvrdi da je odobrena upotreba objekta za koji ne postoji odobrenje za građenje ili da je odobrena upotreba objekta suprotno odredbama zakona, predložiće nadležnom organu da takvo odobrenje, po pravu nadzora, ukine.

Zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona inspektor može biti ovlašten i za vršenje drugih poslova nadzora iz oblasti urbanizma, građevinarstva i zaštite čovjekove sredine.

9. Inspekcija rada i zaštite na radu

Član 80.

(Ovlašćenja inspektora rada)

Inspektor rada na radu ima ovlašćenje i dužnost da u vršenju nadzora:

- izvrši uvid u opšte i pojedinačne akte, dokumentaciju i evidencije koje su od značaja za ostvarivanje prava i obaveza radnika i poslodavca;
- izvrši saslušanje i zatraži izjave od odgovornih lica u vezi sa zahtjevima radnika za zaštitu prava ili ako inspektor na drugi način sazna za povredu propisa i prava radnika;
- zatraži da poslodavac ili drugo odgovorno lice dostavi inspekciji rada određene akte, podatke i dokumentaciju koji su od značaja za vršenje inspeksijskog nadzora;
- pokrene inicijativu kod nadležnog suda ili drugog organa da se obustavi izvršenje opšteg ili pojedinačnog akta poslodavca, ili pojedinih odredaba tih akata, za koje inspektor ocijeni da su u suprotnosti sa zakonom ili drugim propisom;
- naloži poslodavcu da preduzme potrebne mjere kojima se otklanjaju povrede prava radnika i povrede zakonskih i drugih propisa;
- naloži poslodavcu donošenje opšteg akta, ako je poslodavac, u skladu sa zakonom, dužan donijeti takav akt;
- naloži udaljenje s rada radnika kome je izrečena sudska zabrana rada na određenim poslovima;

- izvrši uvidaj na mjestu povrede ili smrti radnika ili drugih lica, vodeći računa da svojim radom ne ometa istražne radnje drugih nadležnih organa;
  - zabrani rad na poslovima na kojima, zbog nepostojanja odgovarajućih mjera zaštite na radu, postoji opasnost od povrede radnika ili opasnost od drugih nesreća;
  - zabrani upotrebu objekata, instalacija, sredstava rada i sredstava zaštite na radu za koja ne postoji upotrebna dozvola ovlaštene organizacije, ukoliko je za određena sredstva zakonom ili drugim propisom predviđeno izdavanje takve dozvole;
  - naloži poslodavcu preduzimanje odgovarajućih mjera obezbjeđenja na mjestima na kojima postoji opasnost po život ljudi ili po imovinu veće vrijednosti;
  - podnese nadležnom sudu, za prekršaje prijavu protiv poslodavca ili drugog odgovornog lica zbog prekršaja učinjenog u primjeni propisa iz oblasti radnih odnosa, zaštite na radu i zapošljavanja;
  - podnese nadležnom redovnom sudu krivičnu prijavu protiv poslodavca ili drugog odgovornog lica u slučaju teže povrede zakonskih i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu;
  - izrekne mandatnu kaznu odgovornom licu, u skladu sa zakonom;
  - naloži poslodavcu da preduzme potrebne mjere kojima se otklanjaju povrede prava radnika i povrede zakonskih i drugih propisa;
  - u svako doba, najavljeno i nenajavljeno, bez obzira na radno vrijeme, izvrši uvid u objekte, gradilišta, postrojenja, uređaje, instalacije i sredstva rada kao i druge predmete koji su u vezi sa mjerama zaštite na radu;
  - zabrani upotrebu objekata, instalacija, sredstava rada za koja ne postoji upotrebna dozvola nadležne stručne organizacije ukoliko je zakonom ili drugim propisom predviđeno izdavanje takve dozvole;
  - preduzme i sve druge mjere iz svoje nadležnosti u cilju sprečavanja i otklanjanja povrede zakonskih i drugih propisa, kolektivnih ugovora i opštih akata kojima su propisana prava, obaveze i odgovornosti u oblasti radnih odnosa, zaštite na radu i zapošljavanja.
- Inspektor rada zabraniće poslodavcu obavljanje djelatnosti ako sa zaposlenim nije zaključio ugovor o radu ili ako nije podnio prijavu na obavezno osiguranje.
- Zabrana obavljanja djelatnosti iz prethodnog stava ovog člana traje do otklanjanja nepravilnosti.
- Inspektor rada zabraniće obavljanje djelatnosti poslodavcu i u slučaju ponavljanja prekršaja za vrijeme dok nadležni organ za prekršaje, po prijavi inspektora, ne okonča postupak protiv poslodavca.
- Inspektor rada, prilikom odlučivanja hoće li izreći mjeru iz st. 2. i 4. ovog člana mora utvrditi i u obrazloženju rješenja navesti sve okolnosti, a posebno obim i učestalost povrede propisa, te voditi računa o težini posljedica koje bi mogle nastati izricanjem mjere zabrane obavljanja djelatnosti.
- Rješenje o izvršavanju mjere zabrane obavljanja djelatnosti izvršava se pečaćenjem ulaza u poslovne prostorije, odnosno pečaćenjem drugih sredstava rada ili na drugi pogodan način.
- Način pečaćenja radi izvršenja rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti propisuje direktor Inspektorata.

10. Zdravstveno-sanitarna inspekcija

Član 81.

(Nadležnost i ovlaštenja Zdravstveno-sanitarne inspekcije u sastavu Inspektorata - u daljem tekstu: Republičke zdravstveno-sanitarne inspekcije)

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima obavljanja zdravstvene djelatnosti vrši nadzor nad izvršavanjem zakona, drugih propisa i opštih akata i sprovođenjem mjera koje se odnose na:

- usaglašenost organizacije i rada zdravstvene ustanove i drugih oblika obavljanja zdravstvene djelatnosti sa zakonom i odobrenjem za rad,
- ispunjenost uslova u pogledu kadra, prostora i opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti,
- stručnu osposobljenost zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika i prisustvo za vrijeme radnog vremena,
- ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje pojedinih kategorija stanovništva,
- redovno obavljanje zdravstvene djelatnosti, obavljanje sistematskih pregleda pojedinih kategorija stanovništva, pregleda vozača motornih vozila i sl.,
- vođenje medicinske evidencije i dokumentacije i dostavljanje izvještaja o kadrovima, radu i obolijevanju,

- nedostatke i nepravilnosti utvrđene prilikom obavljanja stručnog nadzora nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti,
- zapošljavanje i angažovanje stranih državljana na poslovima zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika,
- obavljanje neregistrovane zdravstvene djelatnosti, primjenu alternativnih metoda liječenja i pružanje zdravstvenih usluga od strane nestručnih i neovlašćenih lica.

U obavljanju nadzora iz stava 1. ovog člana zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da preduzme sljedeće mjere:

- zabrani rad zdravstvene ustanove, odnosno dijela ustanove ili drugog subjekta koji obavlja zdravstvenu djelatnost bez pribavljenog odobrenja za rad,
- zabrani obavljanje neregistrovane djelatnosti u registrovanim zdravstvenim ustanovama i drugim subjektima,
- zabrani rad zdravstvene ustanove ili drugog subjekta koji obavlja zdravstvenu djelatnost ako ne ispunjava uslove u pogledu kadra, prostora i opreme, bez obzira na pribavljeno odobrenje za rad, dok ne ispuni propisane uslove,
- zabrani rad zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenom saradniku koji nema dokaz o stručnoj osposobljenosti (diploma, stručni ispit, licenca itd.), dok ne pribavi potrebne dokaze,
- zabrani rad stranom državljaninu zaposlenom ili angažovanom u zdravstvenoj djelatnosti ako ne ispunjava posebne uslove propisane za strana lica,
- zabrani primjenu alternativnih metoda dijagnostike i liječenja koje nisu naučno priznate i usvojene,
- zabrani rad licima koja pružaju usluge dijagnostike i liječenja, a nemaju potrebno zdravstveno obrazovanje,
- zabrani sprovođenje drugih mjera suprotnih propisima,
- naredi propisano vođenje medicinske dokumentacije i evidencija i dostavljanje izvještaja o stručnim kadrovima, radu i obolijevanju nadležnoj instituciji,
- naredi prijavljivanje nezaraznih bolesti u skladu sa posebnim propisima (maligne neoplazme, diabetes mell. itd.),
- naredi da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u određenom roku ako procijeni da nedostaci i nepravilnosti ne zahtijevaju izricanje mjere zabrane rada,
- naredi da se sprovedu mjere, odnosno otklone nedostaci i nepravilnosti utvrđene prilikom vršenja stručnog nadzora nad radom zdravstvenih ustanova i drugih subjekata koji obavljaju zdravstvenu djelatnost,
- izvrši pečaćenje ili na drugi pogodan način zabrani upotrebu prostorija za obavljanje zdravstvene djelatnosti ako se ne izvrši rješenje inspektora kojim je zabranjen rad ustanove, dijela ustanove ili drugog subjekta koji obavlja zdravstvenu djelatnost.

Zalba ne odlaže izvršenje rješenja inspektora u slučajevima kada je izrečena mjera zabrane rada zbog neposjedovanja odobrenja za rad, obavljanja neregistrovane djelatnosti i pružanja zdravstvenih usluga od strane nestručnih lica.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti proizvodnje i prometa lijekova vrši nadzor nad sprovođenjem zakona i drugih propisa i drugih naučno priznatih mjera, metoda i postupaka koji se odnose na:

- proizvodnju lijekova, herbalnih proizvoda, homeopatskih proizvoda i medicinskih sredstava (u daljem tekstu: lijekova),
- laboratorijsko i kliničko ispitivanje lijekova,
- utvrđivanje propisanog kvaliteta lijekova,
- deklarisanje lijekova,
- registraciju lijekova,
- promet lijekova na veliko i malo,
- reklamiranje i obavještavanje o lijekovima,
- ispunjenost uslova za proizvodnju, promet, ispitivanje, utvrđivanje kvaliteta i obavještavanje o lijekovima,
- prikupljanje, obradu i konačnu dispoziciju farmaceutskog otpada,
- vođenje evidencija o proizvodnji, ispitivanju, utvrđivanju kvaliteta, prometu, neželjenim dejstvima lijekova, uništavanju i druge propisane evidencije.

U vršenju nadzora iz stava 4. ovog člana republički zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da preduzima sljedeće mjere:

- da pravnom i fizičkom licu koje ne ispunjava propisane uslove zabrani ispitivanje, proizvodnju, izradu, utvrđivanje kvaliteta, promet, reklamiranje, obavještavanje i uništavanje lijekova,
- naredi otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u roku koji on odredi,
- zabrani upotrebu prostorija, odnosno obavljanje djelatnosti ako se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti ne otklone u ostavljenom roku,

- izvrši pečaćenje ili na drugi pogodan način spriječi upotrebu prostorija ako se ne izvrši rješenje inspektora kojim je izrečena mjera zabrane ili otklanjanja nedostataka, odnosno ako su nedostaci i nepravilnosti takve prirode da ugrožavaju javni interes,

- da obustavi promet lijeka, odnosno serije koja ne odgovara propisanim uslovima, naredi povlačenje sa tržišta i uništavanje iste,

- da naredi, odnosno zabrani sprovođenje drugih mjera određenih propisima o lijekovima,

- izdaje saglasnost u toku izgradnje objekata u kojima se vrši proizvodnja i promet lijekova.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti zaštite od zračenja (radijacione sigurnosti) vrši nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa i sprovođenjem mjera koje se odnose na:

- mjere zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od štetnog dejstva jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti sa izvorima jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- obavljanje djelatnosti sa izvorima jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- mjere radijacione bezbjednosti,

- rad izvora jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- ispunjenost uslova lica koja rade sa izvorima jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- promet proizvoda jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja,

- uvoz životinja, biljaka, ljudske i stočne hrane, predmeta opšte upotrebe i druge robe koja sadrži radionukleide iznad propisanih granica,

- postupanje, skladištenje i odlaganje radioaktivnog otpada,

- druge poslove u oblasti zaštite od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja.

U vršenju nadzora iz stava 6. ovog člana zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- naredi otklanjanje nedostataka u vezi sa radom sa izvorima jonizujućeg zračenja,

- naredi obustavu rada sa izvorima jonizujućih zračenja i oduzme odobrenje za korišćenje tih izvora dok se ne ispune propisani uslovi,

- zabrani obavljanje djelatnosti sa izvorima jonizujućih zračenja dok se ne ispune propisani uslovi,

- zabrani rad licima koja ne ispunjavaju propisane uslove za rad sa izvorima jonizujućih zračenja,

- naredi obavljanje zdravstvenog pregleda lica koja rade sa izvorima jonizujućeg zračenja, u propisanom roku,

- zabrani promet izvora jonizujućih zračenja preko teritorije Republike Srpske ako za to ne postoji odobrenje ministarstva,

- zabrani uvoz životinja, biljaka, ljudske i stočne hrane, predmeta opšte upotrebe i druge robe za koju se utvrdi da sadrži radionukleide iznad propisanih granica i naredi njihovo vraćanje pošiljaocu,

- zabrani nepropisno postupanje sa radioaktivnim otpadom i naredi njegovo skladištenje, odnosno odlaganje na propisan način,

- naredi ispunjavanje propisanih uslova i otklanjanje drugih nedostataka u vezi sa jonizujućim zračenjem, koji mogu imati štetne posljedice za zdravlje ljudi i životnu sredinu,

- naredi otklanjanje nedostataka u pogledu ispunjenosti propisanih uslova licima koja proizvode, vrše promet i koriste izvore nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, u roku koji on odredi,

- zabrani rad licima koja proizvode, vrše promet i koriste izvore nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, ako u ostavljenom roku nisu otklonjeni utvrđeni nedostaci,

- naredi, vođenje evidencija određenih Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja,

- naredi ispunjenje, u zadatom roku, propisanih uslova za obavljanje poslova sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini, kao i poslova ispitivanja zračenja izvora nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa u životnoj sredini,

- naredi sistematsko ispitivanje nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini na propisan način,

- naredi ispitivanje zračenja izvora nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa u životnoj sredini na propisan način,

- izdaje saglasnosti u toku izgradnje objekata koji koriste izvore jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti protiv epidemijske zaštite prati i analizira pojavu i kretanje zaraznih bolesti u Republici Srpskoj, bližem i širem okruženju i vrši nadzor nad:

1. primjenom propisa o zaraznim bolestima, uključujući međunarodne sanitarne propise i konvencije i preporuke Svjetske zdravstvene organizacije,

2. sprečavanjem i suzbijanjem karantinskih i drugih opasnih zaraznih bolesti,

3. preduzimanjem organizacionih, tehničkih, higijenskih i drugih naučno priznatih mjera, metoda i postupaka za sprečavanje i suzbijanje nozokomijalnih (kućnih) infekcija u zdravstvenim ustanovama i drugim subjektima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost (praćenje pojave infekcija, istraživanje uzroka, analiza stanja, sterilizacija, dezinfekcija, aseptična i antiseptička manipulacija, sanitarna obrada materijala, testiranje krvi na zarazne bolesti, kadrovska i prostorna separacija, izolacija, režim posjeta itd.),

4. imunizacijom i hemoprofilaksom,

5. prijavljivanjem zaraznih bolesti,

6. obavljanjem sanitarnih pregleda lica pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom,

7. zdravstvenim stanjem lica koja se bave dijagnostikom, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika, proizvodnjom i prometom lijekova,

8. ispunjavanjem uslova za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,

9. sanitarno-tehničkim i higijenskim stanjem objekata, uređaja, opreme i sredstava u zdravstvenim ustanovama i drugim subjektima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost,

10. prikupljanjem, obradom i konačnom dispozicijom medicinskog otpada koji ima karakter infektivnog materijala,

11. prenošenjem umrlih lica iz inostranstva u Republiku Srpsku.

U vršenju nadzora iz stava 8. ovog člana republički zdravstveno sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- naredi sprovođenje propisanih i potrebnih mjera koje se odnose na putnike u međunarodnom saobraćaju, njihove stvari, prevozna sredstva i umrla lica koja se prenose iz inostranstva (u Republiku Srpsku), radi sprečavanja uhošenja karantinskih i drugih opasnih zaraznih bolesti,

- naredi izolaciju, stavljanje pod zdravstveni nadzor, odnosno u karantin lica koja boluju ili se sumnja da mogu oboljeti od određenih zaraznih bolesti,

- zabrani okupljanje lica na javnim mjestima i zabrani posjete bolesnicima u zdravstvenim ustanovama dok ne prođe opasnost od pojave epidemije određene zarazne bolesti,

- naredi zdravstveni pregled lica i materijala radi utvrđivanja određene zarazne bolesti,

- naredi obavljanje redovnih zdravstvenih pregleda i sanitarnu obradu materijala, lica koja se bave dijagnostikom, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika, proizvodnjom i prometom lijekova, uključujući učenike i studente za vrijeme praktičnog obrazovanja,

- zabrani rad licima dok ne pribave dokaz da ne boluju od određenih zaraznih bolesti, odnosno da nisu kliconoše,

- naredi preduzimanje organizacionih tehničkih, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje i suzbijanje nozokomijalnih infekcija i epidemija,

- naredi otklanjanje sanitarno-tehničkih i higijenskih nedostataka u zdravstvenim ustanovama i drugim objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost,

- zabrani upotrebu prostorija, opreme i sredstava u objektima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost ako se nedostaci ne otklone u određenom roku, odnosno ako su u takvom sanitarno-higijenskom stanju da zbog njihove upotrebe prijeti opasnost od pojave i širenja zaraznih bolesti,

- izvrši pečačenje ili na drugi pogodan način spriječi upotrebu prostorija, opreme i sredstava ako se ne postupi po rješenju kojim je izrečena mjera zabrane upotrebe ili otklanjanja nedostataka i nepravilnosti, odnosno odmah ako javni interes zahtijeva hitno preduzimanje takve mjere,

- naredi sprovođenje imunizacije i hemoprofilakse u skladu sa posebnim propisima i zabrani postupke i radnje koje su suprotne tim propisima,

- naredi propisno vođenje evidencije o zaraznim bolestima i prijavljivanje zaraznih bolesti,

- zabrani obavljanje zdravstvenih pregleda i sanitarne obrade materijala na zarazne bolesti i kliconoštvo licima koja nisu ovlašćena za te poslove,

- naredi obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprečavanja i suzbijanja određenih zaraznih bolesti i zabrani postupke i radnje suprotne propisima i opšteprihvaćenim pravilima,

- zabrani upotrebu sredstava za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju radi sprečavanja zaraznih bolesti koja nemaju toksikološku ocjenu i ocjenu efikasnosti za predviđenu namjenu,

- zabrani obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u svrhu sprečavanja zaraznih bolesti licima koja nemaju posebno ovlašćenje, odnosno licima koja prestanu da ispunjavaju uslove u pogledu stručnih kadrova, prostora, opreme i drugih uslova,

- zabrani prikupljanje, obradu i konačnu dispoziciju medicinskog otpada, koji ima karakter zaraznog materijala, na način koji ugrožava zdravlje ljudi i naredi njegovo propisno odlaganje,

- naredi preduzimanje drugih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, odnosno zabrani preduzimanje drugih mjera suprotno propisima i opšteprihvaćenim pravilima,

- pruža stručnu pomoć zdravstveno-sanitarnim inspekcijama u sastavu organa lokalne uprave u vezi sa preduzimanjem mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti proizvodnje i prometa otrova vrši nadzor nad proizvodnjom, uvozom, izvozom, skladištenjem, primjenom i uništavanjem otrova i preduzima mjere u skladu sa posebnim propisima.

Republička zdravstvena sanitarna inspekcija u oblasti prevoza opasnih materija vrši nadzor nad prevozom radioaktivnih materija, otrova, gadnih i zaraznih materija (klase 6.1, 6.2, i 7.) i preduzima mjere u skladu sa posebnim propisima Republike Srpske, BiH i međunarodnim propisima i sporazumima.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti proizvodnje i prometa namirnica i predmeta opšte upotrebe obavlja sljedeće poslove:

- vrši zdravstveno-sanitarni pregled namirnica i predmeta opšte upotrebe koji se uvoze i utvrđuje usaglašenost u pogledu zdravstvene ispravnosti istih sa važećim propisima,

- utvrđuje sanitarno-higijensko stanje transportnih sredstava i druge uslove prevoza i skladištenja pošiljki prilikom uvoza,

- pregleda dokumentaciju koja prati pošiljku namirnica i predmeta opšte upotrebe,

- uzima uzorke namirnica i predmeta opšte upotrebe koje se uvoze i dostavlja ih u ovlašćenu instituciju radi laboratorijskog ispitivanja zdravstvene ispravnosti,

- koordinira aktivnosti zdravstveno-sanitarnih inspekcija u sastavu organa lokalne uprave na izvršavanje zadataka u proizvodnji i prometu namirnica i predmeta opšte upotrebe i ostvaruje saradnju sa nadležnim organima FBiH i BiH,

U vršenju nadzora iz stava 12. ovog člana republički zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da preduzima sljedeće mjere:

- zabrani uvoz zdravstveno neispravnih namirnica i predmeta opšte upotrebe i naredi da se vrate pošiljaocu,

- naredi uništenje zdravstveno neispravnih namirnica i predmeta opšte upotrebe koji se uvoze ako se pošiljka ne može vratiti pošiljaocu,

- naredi otklanjanje nedostataka i nepravilnosti utvrđenih prilikom nadzora nad uvozom namirnica i predmeta opšte upotrebe,

- zabrani promet sumnjivih namirnica i predmeta opšte upotrebe i naredi povlačenje iz prometa i uništavanje zdravstveno neispravnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, distribuisanih na širem području Republike Srpske,

- obavijesti javnost o pojavi sumnjivih i zdravstveno neispravnih namirnica i predmeta opšte upotrebe na tržištu i mjerama koje preduzimaju organi zdravstveno-sanitarne inspekcije.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti voda obavlja sljedeće poslove:

- prati i analizira podatke o snabdijevanju pojedinih područja Republike vodom za piće, stanju pojedinih sistema za snabdijevanje i monitoringu higijenske ispravnosti vode za piće,

- prati i analizira stanje izvorišta za javno snabdijevanje vodom za piće, izvorišta flaširanih i ljekovitih voda, te vodi evidenciju programa zaštite ovih izvorišta,

- vrši neposredan nadzor nad sistemima za snabdijevanje vodom dvije ili više opština, sistemima za proizvodnju flaširanih voda, sistemima za korišćenje ljekovitih voda i vodama navedenih sistema,

- vrši nadzor nad uvozom flaširanih voda za ljudsku upotrebu,

- koordinira aktivnosti zdravstveno-sanitarnih inspekcija u sastavu organa lokalne uprave u vršenju nadzora nad snabdijevanjem stanovništva vodom za piće i prometom flaširanih voda.

U vršenju nadzora iz stava 14. ovog člana republički zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da preduzme sljedeće mjere:

- zabrani uvoz flaširanih voda za piće koje ne odgovaraju propisima Republike Srpske i BiH i naredi njihovo vraćanje pošiljaocu, odnosno uništenje ako se pošiljka ne može vratiti pošiljaocu,

- naredi otklanjanje nedostataka na sistemima za snabdijevanje stanovništva vodom za piće, za proizvodnju flaširanih voda i korišćenje ljekovitih voda,

- naredi prečišćavanje i dezinfekciju vode za piće,

- naredi obavljanje osnovnih, periodičnih i drugih pregleda vode za piće u obimu i rokovima određenim posebnim propisom,

- zabrani upotrebu higijenski neispravne vode za piće dok se od strane ovlašćene institucije ne dokaže njena higijenska ispravnost,

- zabrani puštanje u rad objekata i postrojenja za javno snabdijevanje stanovništva vodom za piće, objekata za proizvodnju flaširanih voda i korišćenje ljekovitih voda, dok se ne pribave potrebne saglasnosti zdravstveno-sanitarne inspekcije,

- naredi obezbjeđenje uslova u pogledu stručnih kadrova u djelatnosti javnog snabdijevanja stanovništva vodom za piće, proizvodnji flaširanih voda i korišćenju ljekovitih voda,

- naredi donošenje programa zaštite izvorišta vode za piće za javno snabdijevanje stanovništva, izvorišta za proizvodnju flaširanih voda i izvorišta ljekovitih voda,

- naredi otklanjanje nedostataka i zabrani obavljanje djelatnosti i aktivnosti u zonama sanitarne zaštite,

- zabrani proizvodnju i promet i naredi povlačenje sa tržišta neispravnih flaširanih voda za ljudsku upotrebu, koje se nalaze na širem području Republike Srpske,
- zabrani, odnosno naredi preduzimanje drugih propisanih i potrebnih mjera u cilju zaštite vode za javno snabdijevanje stanovništva vodom za piće i flaširanih voda,
- zabrani upotrebu vode u terapijske svrhe dok se od strane ovlašćene institucije ne dokažu njena ljekovita svojstva,
- obavijesti javnost o utvrđenoj neispravnosti vode pojedinih sistema, flaširane vode i akcidentalnim zagađenjima koja mogu štetno uticati na vodu za piće.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija u oblasti izgradnje objekata daje mišljenje na prostorni plan Republike i prostorne planove koji se odnose na dvije ili više opština i vrši neposredan nadzor nad izgradnjom, odnosno rekonstrukcijom sljedećih objekata:

- zdravstvenih ustanova i drugih oblika obavljanja zdravstvene djelatnosti,
- objekata za proizvodnju i promet lijekova,
- objekata za proizvodnju i promet otrova na veliko,
- objekata koji koriste izvore jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja od posebnog interesa,
- sistema za flaširanje vode za piće i korišćenja ljekovitih voda,
- sistema za snabdijevanje vodom za piće naselja sa više od 5.000 stanovnika,
- regionalnih (međupštinskih) deponija,
- objekata i postrojenja za uništavanje ili konačno odlaganje opasnog otpada.

Republička zdravstveno-sanitarna inspekcija vrši nadzor i u drugim oblastima u skladu sa nadležnostima određenim posebnim propisima.

Član 82.

(Nadležnost i ovlašćenja Zdravstveno-sanitarne inspekcije u sastavu organa lokalne uprave)

Zdravstveno-sanitarna inspekcija u sastavu organa lokalne uprave vrši nadzor u oblastima koje ovim zakonom nisu pobliže stavljene u nadležnost Republičke zdravstveno-sanitarne inspekcije, a odnose se na:

- sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti,
- proizvodnju i promet namirnica i predmeta opšte upotrebe,
- vodu za piće i vodu za sanitarno-rekreativne potrebe,
- sanitarno-tehničko i higijensko stanje objekata a naročito objekata vaspitno-obrazovnih ustanova, ustanova za smještaj djece, omladine i starih lića (domovi), objekata kulture, sportsko-rekreativnih, ugostiteljsko-turističkih objekata, objekata za higijenske potrebe i pružanje usluga njege i uljepšavanja, objekata i sredstava javnog saobraćaja za prevoz putnika i proizvoda pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom,
- promet otrova na malo,
- dispoziciju otpadnih materija koje imaju štetan uticaj na zdravlje ljudi iz naselja i objekata pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom,
- planiranje prostora i izgradnju objekata,
- druge oblasti koje su posebnim propisima stavljene u nadležnost zdravstveno-sanitarne inspekcije u sastavu organa lokalne uprave.

U vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana zdravstveno-sanitarni inspektor je ovlašćen i dužan da preuzima sljedeće mjere:

- naredi otklanjanje nedostataka i nepravilnosti u objektima i djelatnostima iz svoje nadležnosti,
- zabrani upotrebu prostorija, odnosno prostora, postrojenja, uređaja, opreme i sredstava za obavljanje djelatnosti ako se ne postupi po rješenju o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti, dok se nedostaci i nepravilnosti ne otklone,
- zabrani upotrebu prostorija, prostora, postrojenja, uređaja, opreme i sredstava za obavljanje djelatnosti ako su nedostaci i nepravilnosti takvi da neposredno ugrožavaju zdravlje ljudi, dok se nedostaci i nepravilnosti ne otklone,
- izvrši pečaćenje ili na drugi pogodan način spriječi upotrebu prostorija, prostora, postrojenja, uređaja, opreme i sredstava ako se ne postupi po rješenju kojim je izrečena mjera zabrane upotrebe, odnosno ako javni interes nalaže hitno preduzimanje takve mjere,
- zabrani proizvodnju i promet sumnjivih proizvoda, pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom, dok se ne izvrši provjera njihove usaglašenosti, odnosno ispravnosti,
- zabrani proizvodnju i promet neispravnih proizvoda pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom i naredi njihovo povlačenje iz prometa,

- naredi uništavanje neispravnih proizvoda pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom, ako posebnim propisom nije predviđena mogućnost njihove prerade,
- naredi obavljanje zdravstvenih pregleda lica stavljenih pod zdravstveni nadzor i preduzme druge mjere prema licima, u skladu sa posebnim propisima,
- zabrani rad licima pod zdravstveno-sanitarnim nadzorom ako nemaju dokaz o obavljenom sanitarnom pregledu, odnosno ako boluju od određene zarazne bolesti ili izlučuju klice te bolesti, odnosno ako postoji sumnja da boluju ili izlučuju uzročnike bolesti, dok od ovlašćene zdravstvene ustanove ne pribave dokaz o ozdravljenju, odnosno obesklivenju,
- naredi dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju, izvođenje asanacionih radova i drugih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti,
- daje mišljenje na prostorne, urbanističke i regulacione planove i daje saglasnosti prilikom izgradnje, odnosno rekonstrukcije objekata pod zdravstveno sanitarnim nadzorom,
- zabrani upotrebu izgrađenog, odnosno rekonstruisanog objekta ili postrojenja za koji nisu pribavljene propisane saglasnosti, dok se iste ne pribave, odnosno zabrani upotrebu ako je objekat ili postrojenje izgrađeno, odnosno rekonstruisano suprotno datim saglasnostima,
- zabrani, odnosno naredi druge mjere za koje je ovlašćen posebnim propisima.

Član 83.

U slučaju postojanja neposredne opasnosti za zdravlje stanovništva sanitarni inspektor donosi usmeno rješenje i odmah naređuje njegovo izvršenje u sljedećim slučajevima:

- određivanja mjera prilikom izbijanja ili postojanja opasnosti od izbijanja epidemije zaraznih bolesti,
- preduzimanja mjera za zaštitu od unošenja karantinskih i drugih opasnih zaraznih bolesti u Republiku Srpsku,
- grubih propusta u sprovođenju sterilizacije, dezinfekcije, imunizacije i sličnih postupaka u zdravstvenim ustanovama,
- upotrebe higijenski neispravne vode za piće i voda javnih bazena,
- ugrožavanja zona i pojaseva sanitarne zaštite izvorišta za snabdijevanje vodom za piće,
- namjere uvoza ili proizvodnje i prometa sumnjivih i zdravstveno neispravnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
- grubog kršenja higijenskih pravila ili propusta u tehnološkom procesu proizvodnje, koji dovode do neposrednog ugrožavanja zdravstvene neispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe,
- nepropisne proizvodnje, skladištenja, prevoza ili na drugi način stavljanja u promet opasnih materijala pod sanitarnim nadzorom,
- nepropisnog (nehigijenskog) odlaganja medicinskog i drugog po zdravlje stanovništva opasnog otpada,
- drugih okolnosti kad je očigledno neposredno ugroženo zdravlje stanovništva.

U slučaju utvrđivanja prekršaja iz stava 1. ovog člana sanitarni inspektor može izreći mjeru u skladu sa Zakonom o prekršajima.

Žalba na rješenje kojim se naređuju mjere iz stava 1. ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

U vršenju nadzora iz oblasti farmacije i prometa lijekova inspektor saraduje sa ovlašćenim pravnim licima za ispitivanje i kontrolu lijeka. O obavljenom nadzoru, utvrđenom stanju i preduzetim, odnosno naredenim mjerama te obavljenim radnjama inspektor sastavlja zapisnik. Primjerak zapisnika inspektor dostavlja odgovornom licu pravnog ili fizičkog lica gdje je obavljen pregled i Agenciji za lijekove.

V - KAZNENE ODREDBE

Član 84.

(Krivična djela)

Odgovorno lice u preduzeću, ustanovi, drugom pravnom licu, državnom organu i organizaciji, kao i građani koji, u ostavljenom roku, ne izvrše pravoštažno i izvršno rješenje inspektora kazniće se za krivično djelo kaznom u skladu sa odredbama Krivičnog zakona Republike Srpske.

Član 85.

(Prekršaji)

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 KM kazniće se za prekršaj preduzeće, ustanova i drugo pravno lice:

- 1) ako inspektoru ne omogući nesmetan pristup da izvrši nadzor;
- 2) ako inspektoru ne da obavještenja, ne stavi na uvid isprave, odnosno podatke potrebne za vršenje nadzora, ili ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju u ostavljenom roku;
- 3) ako ne izvrši mjere naređene od strane inspektora, odnosno ako izvrši radnju koju je inspektor zabranio ili ne postupi po konačnom rješenju inspektora kojim je naređeno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka;
- 4) ako u ostavljenom roku ne obavijesti inspektora o izvršenju, odnosno neizvršenju naređene mjere.
- 5) zbog nepridržavanja osnovnih pravila higijene u obavljanju djelatnosti, odnosno zbog neodržavanja opšte higijene radnih i pomoćnih prostorija i njihove okoline,
- 6) ako otpočne sa izgradnjom ili korišćenjem objekata, uređaja ili postrojenja bez prethodno pribavljenih sanitarnih saglasnosti na lokaciju, projektno-tehničku dokumentaciju, odnosno upotrebu istih.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 600 do 6.000 KM odgovorno lice u preduzeću, ustanovi i drugom pravnom licu, odnosno odgovorno lice u državnom organu, organizaciji i organu jedinice lokalne samouprave novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i fizičko lice u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima.

Lice koje nema zdravstveno obrazovanje, a pruža usluge zdravstvenog dijagnostikovanja i liječenja ljudi kazniće se za prekršaj u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima (član 15. stav 7.).

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 86.

Inspektorat počinje sa radom od 1. januara 2006. godine.

Vlada će osigurati smještaj, neophodna sredstva u budžetu i druge uslove za rad Inspektorata.

Vlada će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona imenovati direktora i zamjenika direktora, a po potrebi i njegove pomoćnike.

Rješenja o postavljanju u zvanja i imenovanja preuzetih državnih službenika te rješenja o raspoređivanju za radna mjesta preuzetih zaposlenih radnika iz stava 1. ovog člana direktor će donijeti u roku od 30 dana od dana donošenja pravilnika iz člana 91. ovog zakona.

Inspektori zatečeni u obavljanju inspeksijskih poslova raspoređuju se za inspektore poslova pod nazivima iz člana 21. ovog zakona, zavisno od ispunjavanja zakonom propisanih uslova.

Raspoređeni inspektori su obavezni u roku od 1 (jedne) godine od dana donošenja uredbe Vlade iz člana 21. stav 2. položiti stručni ispit za inspektore.

Na radnopravni položaj preuzetih državnih službenika i radnika koji nakon donošenja pravilnika iz člana 91. ovog zakona ne budu postavljeni u zvanja, odnosno raspoređeni na radna mjesta primjenjuju se propisi koji se odnose na državne službenike i radnike u slučaju ukidanja organa državne uprave.

Član 87.

Inspektorat danom stupanja na snagu ovog zakona preuzima na korišćenje prostorije i opremu koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona u obavljanju poslova, koje prema ovom zakonu obavlja Inspektorat, koristili inspeksijski organi, te preuzima finansijska sredstva iz budžeta tih organa za tekuću godinu namijenjena za rad državnih službenika i radnika koji se preuzimaju u Inspektorat u skladu sa odredbama ovog zakona.

Inspektorat će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona preuzeti od ministarstava i drugih upravnih organa dokumentaciju koja se odnosi na poslove koje su do stupanja na snagu ovog zakona obavljali ti organi.

Član 88.

Kontrola kvaliteta robe i usluga pri uvozu i izvozu ostaje u nadležnosti inspekcija u sastavu Inspektorata do uspostavljanja organa za te poslove na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 89.

Danom početka primjene ovog zakona prestaju sa radom sljedeće inspekcije:

- Inspekcija za zaštitu bilja;
- Zdravstvena inspekcija;
- Farmaceutska inspekcija;
- Geodetska inspekcija;
- Inspekcija za zaštitu životne sredine;
- Rudarsko-geološka inspekcija;
- Elektroenergetska inspekcija;
- Termoenergetska inspekcija;
- Inspekcija naftnih goriva, maziva i gasa;
- Inspekcija za zaštitu od zračenja i radijacionu sigurnost.

Ovim zakonom prestaju da rade naprijed navedene inspekcije, a njihova prava, nadležnosti, ovlaštenja i djelokrug rada prenose se na inspekcije formirane ovim zakonom.

Član 90.

Danom primjene ovog zakona prestaju da važe:

1. Zakon o tržišnoj inspekciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 10/97 i 52/01);
2. Zakon o poljoprivrednoj inspekciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 10/97);
3. Zakon o sanitarnoj inspekciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 14/94);
4. Zakon o inspekciji rada ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 32/01);
5. Odredbe čl. 86, 87, 88. i 89. Zakona o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 66/03);
6. Odredbe čl. 49. i 50. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/97);
7. Odredbe čl. 55, 56, 57. i 58. Zakona o sjemenu i sadnom materijalu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/97);
8. Odredbe čl. 85-88. Zakona o zaštiti bilja ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/97);
9. Odredbe čl. 77, 78. i 79. Zakona o lovstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/02);
10. Odredbe čl. 38, 39. i 40. Zakona o ribarstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/02);
11. Odredbe čl. 116-128. Zakona o zdravstvenoj zaštiti životinja i veterinarskoj djelatnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 11/95, 10/97 i 52/01);
12. Odredbe čl. 48-52. Zakona o veterinarskim lijekovima i veterinarsko-medicinskim proizvodima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 37/02);
13. Zakon o energetske inspekciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 12/93);
14. Odredbe čl. 102-110. Zakona o rudarstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 10/95, 18/95, 10/98 i 63/02);
15. Odredbe čl. 50-57. Zakona o geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 51/04);

16. Odredbe čl. 112-117. Zakona o vodama ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 10/98 i 51/01);
17. Odredbe čl. 53. i 54. Zakona o pošti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 20/97 i 63/01);
18. Odredbe čl. 56-60. Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 4/00);
19. Odredbe člana 154. stav 1. i člana 155. Zakona o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 58/01);
20. Odredbe čl. 62, 63, 64. i 65. Zakona o javnim putevima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 3/04);
21. Odredbe člana 85. st. 3, 5, 6. i 7. i člana 86. Zakona o unutrašnjoj plovidbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 58/01);
22. Odredbe čl. 104-119. Zakona o telekomunikacijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/96);
23. Odredbe čl. 85-88. Zakona o lijekovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/01);
24. Odredbe čl. 87-91. Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02);
25. Odredbe čl. 58-62. Zakona o zaštiti voda ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02);
26. Odredbe čl. 18-21. Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02);
27. Odredbe čl. 106-108. Zakona o premjeru i katastru nepokretnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 55/03);
28. Odredbe člana 43. Zakona o zaštiti prirode ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 50/02);
29. Odredbe člana 44. Zakona o zaštiti vazduha ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/02);
30. Odredbe čl. 88. i 89. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 18/99);
31. Odredbe člana 39. Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i o radijacionoj sigurnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 52/01) i
32. Odredbe člana 19. stav 1. Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 2/05).

Član 91.

Direktor će donijeti pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Inspektorata i druge propise iz svoje nadležnosti u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi kojima se uređuje inspeksijski nadzor, a koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, uskladiće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, sa odredbama ovog zakona.

Član 92.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a primjenjivaće se od 1. januara 2006. godine.

Broj: 01-488/05
28. jula 2005. godine
Banja Luka

Predsjednik
Narodne skupštine,
Dušan Stojičić, s.r.
